

Školní vzdělávací program
Základní umělecké školy v Bílovci

OBSAH

1.	Identifikační údaje	2
2.	Charakteristika školy	3
3.	Zaměření školy a její vize	4
4.	Výchovné a vzdělávací strategie	5
5.	Vzdělávací obsah	
5.1.	Všeobecné poznámky k organizaci výuky	6
5.2.	HUDEBNÍ OBOR	
5.2.1.	Studijní zaměření Hra na klavír	7
5.2.2.	Studijní zaměření Hra na housle	13
5.2.3.	Studijní zaměření Hra na kontrabas	18
5.2.4.	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	22
5.2.5.	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	26
5.2.6.	Studijní zaměření Hra na klarinet	30
5.2.7.	Studijní zaměření Hra na saxofon	35
5.2.8.	Studijní zaměření Hra na trubku	39
5.2.9.	Studijní zaměření Hra na tenor	44
5.2.10.	Studijní zaměření Hra na baryton	49
5.2.11.	Studijní zaměření Hra na lesní roh	54
5.2.12.	Studijní zaměření Hra na pozoun	59
5.2.13.	Studijní zaměření Hra na tubu	64
5.2.14.	Studijní zaměření Hra na kytaru	69
5.2.15.	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	74
5.2.16.	Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	79
5.2.17.	Studijní zaměření Sólový zpěv	84
5.2.18.	Studijní zaměření Hra na akordeon	88
5.2.19.	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	92
5.2.20.	Studijní zaměření Hra na ukulele	97
5.2.21.	Vyučovací předmět Hudební nauka	102
5.2.22.	Vyučovací předmět Kolektivní hra	105
5.2.23.	Vyučovací předmět Sborový zpěv	108
5.2.24.	Vyučovací předmět Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba	111
5.3.	VÝTVARNÝ OBOR	
5.3.1.	Studijní zaměření Výtvarná tvorba	114
6.	Zabezpečení výuky se speciálními vzdělávacími potřebami	123
7.	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	124
8.	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	125

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy v Bílovci

1.2 PŘEDKLADATEL: Základní umělecká škola, Bílovec, Pivovarská 124, příspěvková organizace

Adresa: Pivovarská 124, Bílovec, PSČ 743 01
IČ: 62330276
Ředitel: Mgr. Ondřej Langr
Kontakt: telefon: 556 410 324
e-mail: reditel@zusbilovec.cz
Web: www.zusbilovec.cz

1.3 ZŘIZOVATEL: Moravskoslezský kraj

Adresa: Krajský úřad, 28. října 117, 702 18 Ostrava
Kontakt: telefon: 595 622 222
e-mail: posta@kr-moravskoslezsky.cz
Web: www.kr-moravskoslezsky.cz

1.4 PLATNOST DOKUMENTU

Tento dokument je vypracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání. Byl vydán v Bílovci 1. dubna 2025 účinností od 1. září 2025.

Mgr. Ondřej Langr, ředitel

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 POČET OBORŮ, VELIKOST

Základní umělecká škola v Bílovci poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním a výtvarném oboru. V posledních letech převyšuje poptávka zájemců možnosti školy, které jsou limitovány kapacitou 300 žáků. Hudební obor zaujímá přes dvě třetiny z tohoto počtu žáků.

2.2 HISTORIE A SOUČASNOST

Škola přímo navazuje na bohatou, více než šest desítek let trvající historii Městského hudebního ústavu a Lidové školy umění. Po celá desetiletí plní roli umělecké vzdělávací organizace s velmi dobrými výsledky na domácích i zahraničních přehlídkách a soutěžích a kvalitně reprezentuje české umělecké školství a město Bílovec. V posledních dekádách zaznamenala a vydala řadu hudebních nahrávek a prezentovala svoji činnost ve veřejnoprávních médiích.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor je odborně kvalifikovaný, genderově vyvážený, ochotný dále se vzdělávat a osobnostně růst, přístupný k žákům, rodičům i odborné veřejnosti. Spolupracuje v řadě činností s dalšími institucemi nebo subjekty a mezi sebou navzájem. Je řízen v duchu otevřené a oboustranné komunikace, kde každý má právo svobodně promluvit, hájit svůj názor a spoluvytvářet sdílená pravidla.

2.4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, REGIONÁLNÍ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Škola dlouhodobě přijímá reprezentativní funkci ve spolupráci s Městem Bílovec a komisemi zastupitelstva, pořádá akce v Sanatoriu Hýlov (Lázně Klimkovice), vystupuje v Klubu seniorů, Muzeu a farním kostele sv. Mikuláše. Škola se zapojila do projektu Regionálního operačního programu Modernizace výuky a podmínek pro výuku v základních uměleckých školách, v rámci něhož pořídila hudební nástroje a ICT vybavení a taky do projektů Šablony OP JAK, které umožňují efektivnější vzdělávání pedagogických zaměstnanců a jejich užší spolupráci.

2.5 VYBAVENÍ ŠKOLY A JEJÍ PODMÍNKY

Škola provozuje svoji činnost v historické budově bývalého pivovarského hostince v městské památkové zóně. Leží nedaleko hlavního náměstí a je velmi dobře dostupná. I přes rozsáhlou rekonstrukci v devadesátých letech si ponechává charakter nevelké školy s komorní atmosférou. Přesto disponuje sálem pro cca 60 posluchačů s koncertními křídlem. Hudební obor je vybaven kvalitními a dobře udržovanými nástroji, většinu z nich si začínající žáci mohou zapůjčit. K dispozici je několik počítačů s připojením k internetu, síť Wi-Fi, interaktivní tabule, součástí učebny kolektivní výuky je i bohatá mediotéka. Dalším místem poskytovaného vzdělávání je ateliér výtvarného oboru o ploše cca 400 m², který disponuje bohatým vybavením, keramickou dílnou, fotoateliérem ad.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola se několik desítek let výrazně profilovala svými dechovými soubory. Na tradici úspěšných seskupení (dechový a taneční orchestr, jazzové soubory apod.) navazují dnes působící flétnový, akordeonový, žesťový, kytarový soubor, školní orchestr a pěvecký sbor.

3.2 VIZE ŠKOLY

ZUŠlechtovat život

- Otevírat bránu do světa umění, být přívětivými „vrátnými“ a zodpovědnými průvodci.
- Inspirovat a spoluobjevovat hranice vlastních možností každého, kdo o to stojí.
- Být školou pro život, ne školou momentálního úspěchu.
- Ponechávat prostor pro individualitu, nedokonalost i chybu, která učí.

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Soustavně žáka připravujeme teoreticky i prakticky a pomocí příkladů ho učíme samostatnému projevu, pro který mu poskytujeme pravidelné příležitosti; náročnost přizpůsobujeme jeho aktuálním potřebám a možnostem.
- Především v hudebním oboru vysvětlujeme nutnost pravidelné domácí přípravy pro efektivní postup, žákovi pro ni dáváme praktické rady.
- Vlastním příkladem ukazujeme žákovi možnosti uměleckého vyjádření (projevu).

- Cíleně směřujeme žáka ke zdrojům informací, učíme žáka informace třídit a pracovat s nimi, společně vyhledáváme nové podněty pro práci.
- Jako podnět pro vlastní interpretaci poskytujeme pestrou škálu uměleckých vyjádření v ukázkách různých umělců.
- Vybavujeme žáka odbornými znalostmi a dovednostmi např. vlastní ukázkou, analyzujeme žákův výkon, vybízíme k sebereflexi, poukazujeme na kvalitu, popisujeme zákonitosti stylových období a kontext s dějinami umění.
- Vytváříme, používáme a aktualizujeme zvukový, obrazový nebo audiovizuální metodický materiál a dbáme na zapojování těchto pomůcek do výuky.

- Povzbuzujeme žákovu sebevědomí a zároveň podporujeme jeho sebekritičnost. Učíme jej přijímat a tvořit popisnou zpětnou vazbu.
- Podporujeme i dílčí úspěchy žáka a případný neúspěch učíme vnímat jako cennou zkušenost.
- Směřujeme žáky na akce svých spolužáků, podporujeme kolegiálníitu.
- Vysvětlujeme žákům význam systematické a vytrvalé práce, jejíž cílem je mimo jiné radost z uměleckého sebevyjádření.
- Nabízíme kvalitní vzory, se kterými se žák může ztotožnit.

- Umožňujeme práci ve skupinách, vybízíme k hledání cesty spolupráce a vzájemné pomoci, zároveň žáka vedeme k respektování individuality druhých.
- Vychováváme na vzorových příkladech a při účasti na veřejných akcích k pocitu zodpovědnosti.

- Vychováváme žáka jako diváka a posluchače koncertů a návštěvníka kulturních akcí.
- Diskutujeme s žáky o užitečnosti uměleckého vzdělávání.
- Vysvětlujeme význam umění ve společenském dění.

- Prezентujeme se a spolupracujeme na akcích pořádaných školou, komunitou města, případně jinými kulturními organizacemi a subjekty.
- Organizujeme akce s aktivním zapojením veřejnosti.

5.1 Všeobecné poznámky k organizaci výuky

Některé kolektivní předměty mohou žáci podle svých dispozic a úrovně dosažených výsledků vzdělávání navštěvovat dříve nebo i později, než stanovuje příslušný učební plán. O zařazení žáka do třídy rozhoduje ředitel školy na základě návrhu učitele.

Žáci základního studia II. stupně, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně zahajují studium plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

Žákům s mimořádnými předpoklady pro umělecké vzdělávání, nebo žákům specifikovaným v kapitole 6 a 7 může být hodinová dotace navýšena.

Vzdělávací obsah studia pro dospělé vychází ze vzdělávacího obsahu zvoleného studijního zaměření.

Přípravné studium

Přípravné studium je často branou do základní umělecké školy. Jedná se o mimořádně citlivé období, ve kterém se obvykle rozhoduje o volbě uměleckého oboru, budoucím zaměření žáka a druhu hudebního nástroje. Proto mu věnujeme zvýšenou péči a jsme empatickými „vrátnými“ do světa umění. Přípravné studium před vzděláváním v základním studiu I. stupně je určeno žákům od 5 let (studium trvá jeden nebo dva roky).

V hudebním oboru získávají děti základní znalosti a dovednosti, které využijí ke hře na zvolený hudební nástroj. Seznamují se základními hudebními pojmy, rozvíjí se jejich rytmické, melodické, harmonické a dynamické cítění.

Pro žáky od 13 let, kteří v daném studijním zaměření nenavštěvovali základní studium I. stupně je možné organizovat jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně. Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti recepce a reflexe hudby je naplňován v individuální nástrojové výuce. Týdenní hodinovou dotaci lze podle potřeb žáka zvýšit až o jednu hodinu.

Základní studium

Základní studium I. a II. stupně je otevřeno žákům, kteří pokračují z předchozího přípravného studia nebo předchozího stupně a dále nově příchozím zájemcům o umělecké vzdělávání. Základní studium I. stupně je sedmileté a je určeno žákům od 7 let. Základní studium II. stupně je čtyřleté a je určeno žákům od 14 let. Žáci nabývají stále větších uměleckých dovedností, učí se spolupráci v hudebních kolektivech a rozvíjejí své osobní specifické kompetence.

Kolektivní výuka v hudebním oboru

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21), Kolektivní hra (5.2.22), Sborový zpěv (5.2.23) a Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba (5.2.24) jsou uvedeny v jednotlivých kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Kolektivní hra může mít formu souborové hry, hry v orchestru, čtyřruční hry, klavírního doprovodu, apod. Pro účely výuky kolektivní hry může být podle potřeby navýšena hodinová dotace o jednu vyučovací hodinu.

Žáci, kteří do kolektivních předmětů vstupují ve vyšším ročníku svého studia, mohou začínat plněním výstupů dřívějších ročníků.

5.2.1 Studijní zaměření Hra na klavír

Klavír je jedním z nejrozšířenějších klávesových nástrojů s bohatým uplatněním jak ve hře sólové, čtyřruční, komorní i orchestrální. Je to i nástroj doprovodný pro sólový a sborový zpěv a jiné hudební nástroje. Velké technické a zvukové možnosti nástroje inspirovaly skladatele od 18. století až do současnosti ke vzniku rozsáhlého repertoáru.

Žáci jsou vedeni nejen k muzicírování, ale mohou se připravit i k dalšímu studiu na středních nebo vysokých pedagogických a uměleckých školách.

Během 1. - 3. ročníku získávají žáci podle svých možností základní technické, manuální a interpretační dovednosti, ve 4. - 7. ročníku zdokonalují techniku hry, interpretaci různých hudebních stylů, pokouší se o tvůrčí sebevyjádření a uplatňují své dovednosti v kolektivní hře. Cílem studijního zaměření Hra na klavír je vzbudit u žáka trvalý zájem o hru na nástroj, o hudební a kulturní dění a aktivní hudební činnosti.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na klavír																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Vyučovací předmět	(ročník)																		
Hudební školka	1																		
Nástrojová příprava		1																	
Přípravná hudební výchova		1																	
Hudební příprava *										1									
Hra na klavír				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **								1	1	1	1	1	1	1					
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební školka** - přípravné studium

žák:

- předvede správné sezení u nástroje a správné postavení rukou
- rozezná bílé a černé klávesy, pojmenuje klávesy od c1 do g1
- hraje portamentem po celé klávesnici jednotlivými prsty
- hraje jednoduché písně a motivy podle sluchu
- zopakuje krátké rytmické ozvěny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava** - přípravné studium

žák:

- hraje a určí tóny na bílých klávesách po celé klávesnici
- hraje legatem skupiny prstů s přenášením paže o oktávy
- tvoří tón s využitím váhy a volné paže
- rytmizuje a melodizuje říkadla
- zpívá a podle sluchu vyhledá melodii známých písní
- zpívá a hraje říkadla, melodie zpaměti
- zahraje krátkou melodii nebo písničku z not
- vyjádří délku noty celé, půlové a čtvrtové
- rozliší silně - slabě, pomalu - rychle

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova** - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava** - přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získává návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák: - po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na klavír** – základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- dbá na správné sezení u klavíru s oporou nohou o podložku
- dodržuje správné hygienické návyky
- hraje v legatu, portamentu a staccatu v rozšířené pěti prstové poloze
- použije základní dynamiku – silně, slabě
- zvládne prstoklad durové stupnice každou rukou zvlášť v rozsahu jedné oktávy, zahraje tonický kvintakord
- vyťuká notu celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou, pozná pomlky
- čte noty v houslovém klíči v rozsahu „h – d2“
- zvládá koordinaci obou rukou v souladu s notovým zápisem na dvou notových osnovách, vyhledá taktové čáry, repetice
- zahraje jednoduché cvičení nebo skladbičku oběma rukama
- nacvičuje souhru s učitelem ve čtyřruční hře
- zahraje melodii písně podle sluchu s jednoduchým doprovodem (unisono, dudácká kvinta)

2. ročník

- správně sedí u klavíru s pevnou oporou nohou, dodržuje hygienu
- kontroluje správné držení rukou, uvolněné držení těla a paží
- zvládá rytmické hodnoty v rozsahu: nota celá, půlová, čtvrtová, osminová
- hraje durové stupnice v protipohybu
- zahraje tonický kvintakord a jeho obraty k hrané stupnici – třemi způsoby (dlouze, krátce, rozloženě) - pouze zvlášť
- zvládne hru s rozdílnou koordinací levé a pravé ruky (po stránce rytmické i úhozové), správně frázuje odtah
- využívá základní dynamická znaménka (forte, mezzoforte, piano)
- vysvětlí rozdíl mezi melodií a doprovodem s pomocí pedagoga
- popíše rozdílnou náladu skladby (smutně - vesele, pomalu - rychle)
- čte noty v houslovém klíči v rozsahu g – g2, čte noty v basovém klíči g - d1
- označí noty s posuvkami (křížky, béčka, odrážky)
- vysvětlí pojmy – repetice, Da Capo, Fine
- použije pravý pedál
- hraje jednoduché hudební formy (malá písňová forma)
- předvede čtyřruční hru s učitelem nebo starším žákem
- zahraje píseň podle sluchu s jednoduchým doprovodem - dvojhmaty (tonika, dominanta, subdominanta)

3. ročník

- rozlišuje základní úhozy – legato, staccato, portamento
- hraje durové stupnice v protipohybu, kvintakord s obraty ke hraným stupnicím oběma rukama (tenuto, staccato, rozklad)
- pozmění tempo a dynamiku k vyjádření rozdílných nálad ve skladbičce
- dodržuje délku noty celé - šestnáctinové
- ovládá koordinaci obou rukou ve složitějších rytmech (triola, tečka u noty čtvrtové)
- čte noty v houslovém klíči v rozsahu g – a2, v basovém klíči v rozsahu c - e1
- hraje s dynamickým rozlišením – p, mf, f
- vyjádří zesílení a zeslabení, pozná akcenty
- rozliší těžké a lehké doby ve 2/4 a 3/4 taktu
- popíše s pomocí pedagoga části malé písňové formy (jednodílná – třídílná)
- uplatní pedál přímý i synkopický
- dokáže zahrát píseň s doprovodem s využitím akordů – T5, S 6/4, D6
- nastuduje nejméně 1 skladbu z paměti

4. ročník

- hraje durové a mollové stupnice rovným pohybem v pomalém tempu
- hraje tónický kvintakord s obraty ke hraným stupnicím
- ovládá pedálovou techniku, kontroluje se sluchem
- rozvíjí rytmické a dynamické citění při 4ruční hře nebo v kolektivní hře
- nastuduje skladbu z období klasicizmu nebo baroka
- nastuduje skladbu z paměti
- hraje píseň s jednoduchým figurálním doprovodem na 1., 4. a 5. stupni
- nastuduje samostatně jednoduchou skladbu na úrovni 1. ročníku

5. ročník

- hraje durové a mollové stupnice rovným pohybem v mírně rychlém tempu
- nacvičuje hru 4hlasých rozložených akordů k dosažení většího rozpětí ruky
- využívá škálu dynamických prostředků k vystižení nálady a charakteru skladby
- vyjádří dynamicky i úhozově konce frází
- reaguje na předepsané změny tempa, vysvětlí italská názvosloví ze studované skladby
- zvládá čistou pedalizaci se sluchovou sebekontrolou
- vysvětlí základní princip polyfonní hry
- nastuduje skladby z období baroka nebo romantizmu
- dokáže vytvořit harmonický doprovod písně s doprovodem rozložených akordů dle svých schopností
- využije získané znalosti a dovednosti v kolektivní hře
- samostatně nastuduje jednoduchou skladbu na úrovni 1. – 2. ročníku

6. ročník

- zvládá hru stupnic kombinovaným způsobem dle svých technických možností
- nacvičuje hru 4hlasého tónického kvintakordu s obraty
- učí se techniku hry velkého rozkladu
- rozezná základní melodické ozdoby (nátryl, příraz, trylek)
- studuje skladby v tóninách s větším počtem #, b
- uvědoměle pracuje na kvalitě tónu a sluchové představě
- využije dynamiky a agogiky ke gradaci frází
- zvládá čistou pedalizaci se sluchovou sebekontrolou
- hodnotí a posuzuje vlastní výkon
- svou představu o interpretaci studovaných skladeb získává z poslechu CD, z internetu, z návštěv koncertů
- určí tónorod skladby a označí hlavní harmonické funkce – T, S, D7
- utvoří doprovod k písním s využitím kytarových značek v rámci improvizace a kolektivní hry
- nastuduje samostatně skladbu na úrovni 2. – 3. ročníku s důrazem na vystižení charakteru a nálady skladby

7. ročník

- zvládá hru v legatu, staccatu a portamentu v melodicko-rytmických pasážích v různých dynamických odstínech
- vytváří dynamické kontrasty a používá agogické změny ke gradacím a zklidnění frází
- hraje stupnicové pasáže a rozložené akordy v rychlejším tempu, vždy s ohledem na své technické a fyzické možnosti
- dynamicky rozliší dvouhlasý kontrapunkt (polyfonie)
- využívá při hře techniku synkopického a přímého pravého pedálu, popíše funkci levého pedálu
- použije svou technickou, tvůrčí a interpretační schopnost při nastudování a interpretaci nejméně dvou skladeb odlišného hudebního stylu a forem
- objasní hudební formu interpretované skladby, vyjádří vlastními slovy základní informace o autorovi skladby, určí tónorod skladby
- při vytváření doprovodu písně využije hlavní i vedlejší akordy ze stupnice dle svých schopností

- samostatně nastuduje skladbu na úrovni ročníkových výstupů pro 3. ročník s důrazem na vystižení charakteru a nálady skladby

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava** – přípravné studium

Žák:

- správně sedí u klavíru s pevnou oporou nohou, dodržuje hygienu
- kontroluje správné držení rukou, uvolněné držení těla a paží
- zvládá rytmické hodnoty v rozsahu: nota celá, půlová, čtvrtě, osminová
- hraje durové stupnice v rozsahu 2 oktáv v protipohybu
- zahraje tonický kvintakord a jeho obraty k hrané stupnici – třemi způsoby (dlouze, krátce, rozloženě) - pouze zvlášť
- zvládne hru s rozdílnou koordinací levé a pravé ruky (po stránce rytmické i úhozové), správně frázuje odtah
- využívá základní dynamická znaménka (forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendo)
- popíše rozdíl mezi melodií a doprovodem s pomocí pedagoga
- čte noty v houslovém klíči v rozsahu h – g₂, čte noty v basovém klíči c – d₁
- dokáže najít na klávesnici malou, jedno- a dvoučárkovanou oktávu
- vysvětlí posuvky (křížky, béčka, odrážky)
- vysvětlí pojmy – repetice, Da Capo, Fine
- nacvičí skladby s pravým pedálem
- poznává hudební formy: malá písňová forma
- hraje skladby ve čtyřruční úpravě s učitelem nebo starším žákem
- zahraje píseň podle sluchu s jednoduchým akordickým doprovodem

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na klavír** – základní studium II. stupně

Žák:

1. ročník:

- pracuje na rozvoji prstové techniky s využitím rytmických variant
- rozšiřuje rejstřík úhozu sluchovou představou a sluchovou sebekontrolou
- přizpůsobuje výběr skladeb svému hudebnímu citění a naturelu
- hraje rozsáhlejší skladby
- popíše hudební formu interpretované skladby
- sám si vyhledá informace o hudebním skladateli a o době vzniku skladby
- vytváří si svůj názor k interpretaci skladeb různých období a žánrů s využitím dostupných multimediálních zdrojů
- je schopen hry z listu ve spolupráci s učitelem nebo spolužákem
- upevňuje schopnost vnímání spoluhráče v rámci kolektivní hry
- navštíví koncert nebo jinou veřejnou akci školy

2. ročník

- nastuduje repertoár s využitím získaných technických a muzikálních dovedností
- vybírá skladby blízké svému hudebnímu citění
- hraje skladby různých hudebních forem
- popíše hudební formu interpretované skladby
- vyjadřuje se k interpretaci skladeb různých období a žánrů s využitím dostupných multimediálních zdrojů
- zahraje z listu snadné party ve spolupráci s učitelem nebo spolužákem

- navštěvuje hudební koncerty, účastní se veřejných akcí školy
- veřejně vystoupí na třídní nebo školní akci

3. ročník

- zformuluje vlastní názor na interpretaci
- porovnává si svůj názor k interpretaci skladeb s nahrávkami dostupnými z multimediálních zdrojů
- hraje z listu jednodušší skladby nebo písně
- zdokonaluje souhru v rámci kolektivní hry, neopakuje zásadní chyby
- navštěvuje hudební koncerty, přehlídky nebo festivaly a zformuluje vlastní názor na navštívenou akci
- aktivně vystupuje na veřejných akcích školy

4. ročník

- zvolí si repertoár s pomocí pedagoga
- vytváří si vlastní představu na interpretaci skladby a srovnává ji s provedením jiných klavíristů
- využije poslech vybraných skladeb z dostupných multimédií
- zaměří své úsilí na co nejlepší výkon při absolventské zkoušce nebo na absolventském koncertě

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na klavír** – studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- pokračuje ve studiu rozpracovaných klavírních skladeb
- pomocí úhozu rukou vytvoří odlišné barvy tónů s ohledem na charakter hrané skladby
- navrhne samostatně prstoklad
- používá bez problému oba pedály
- zahraje z listu přiměřeně obtížné skladby

2. ročník

- na základě vlastních posluchačských a interpretačních dovedností a zkušeností si dokáže zvolit vhodný studijní program složený ze skladeb různých forem i období
- zahraje nepravidelné rytmické útvary (např. polyrytmie)
- s jistotou rozlišuje při hře melodii a doprovod
- vyjmenuje a předvede způsoby technického nácviku skladeb

3. ročník

- rozvine společnou práci na skladbách sólových, čtyřručních, komorních i souborových
- uplatní různé druhy úhozů v souladu se stylovou interpretací daného žánru a epochy

4. ročník

- využije veškerých získaných teoretických vědomostí (výrazové prostředky, harmonie, forma a obsah skladby) a praktických dovedností při samostatném studiu vybraných skladeb
- rozlišuje stylová období, dokáže ke každému z nich uvést příklady skladeb významných českých a světových autorů

5.2.2 Studijní zaměření Hra na housle

Housle patří k neznámějšímu a nejoblíbenějšímu nástroji ze skupiny smyčcových nástrojů. Svou dnešní podobu, na které mají zásluhu především italské houslové školy, mají již od konce 16. století. Je to především nástroj melodický s velmi širokým uplatněním ve všech oblastech a žánrech. Hra na housle rozvíjí u dětí všechny stránky hudebních dovedností, obohacuje citové vnímání a prohlubuje estetické cítění. Pomáhá při rozvoji intelektu a při upevňování vlastností jako trpělivost, pohotovost, přemýšlivost, sebereflexe, odpovědnost atd. Hře na housle se mohou věnovat děti již od předškolního věku.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na housle																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
Vyučovací předmět (ročník)		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka		1									1								
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *																			
Hra na housle				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacích předmětů: Hudební školka – přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zazpívá píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zazpívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava - přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- dle svých fyzických předpokladů drží nástroj a smyčec
- hraje přes všechny struny
- zahraje celým smyčcem i jeho částmi, i kombinovaně
- hraje základní prstoklady (dle zvolené školy)
- kontroluje intonaci a upravuje kvalitu tónu
- zahraje z paměti drobnější skladbu, nebo lidovou píseň

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova - přípravné studium**

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava – přípravné studium**

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák:

- *po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni*

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na housle – základní studium I. stupně**

žák:

1. ročník

- popíše postoj při hře na housle
- levou rukou přechází přes struny (dur nebo moll prstoklad – dle zvolené literatury)
- zahraje kvalitnějším tónem celým smyčcem i jeho částmi
- zahraje základní smyky (détaché, staccato)
- upevňuje jistotu v postavení a pohybu prstů levé ruky
- hraje dur nebo moll prstoklad (dle vybrané literatury)
- s pomocí využívá sebereflexe při intonování (v průběhu hry)
- zahraje z paměti píseň dle výběru

2. ročník

- správně stojí při hře na housle
- hraje přes všechny struny (plynulý přechod pravé ruky)
- zahraje s jistotou základní smyky (détaché, staccato) i kombinovaně

- prstoklad, který ovládá (dur nebo moll) doplňuje o prstoklad další
- přečte ze zápisu noty
- pojmenuje základní výrazové prostředky a dokáže je použít
- zahraje z paměti drobnější skladbu nebo jednu lidovou píseň
- hraje jednoduchou skladbu či píseň s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

3. ročník

- uplatňuje získané dovednosti a znalosti o správném držení nástroje a smyčce a o celkovém držení těla při hře
- vyhodnotí intonační a hmatovou jistotu
- koordinuje pohyby levé a pravé ruky
- hraje přes struny v détaché a legato
- hraje základní prstoklady ve výchozí poloze nástroje
- zvládá hru stupnic přes dvě oktávy + akord v jednoduchých smykových variacích
- zahraje jednoduchý notový zápis
- vyjádří svou představu o charakteru skladby
- náladu skladby pojmenuje základními výrazovými prostředky (p, f, crescendo, decrescendo)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu nebo píseň
- hraje náročnější skladby nebo písně v doprovodu klavíru či jiného nástroje

4. ročník

- uvolněně stojí a dbá kontroluje správné držení těla při hře
- koordinuje přirozeně a s jistotou pohyby levé a pravé ruky
- k základním smykům hraje další smyky ze smyčcové techniky (staccato, martellé)
- ke zvládnutým prstokladům přidává další (1. prst snížený atd.)
- hraje jistě a poměrně kvalitně na všech strunách
- hraje stupnice přes 2 oktávy + akord ve smykových variacích a nově probíraných smycích
- v notovém zápisu čte noty a pořadí prstů
- využívá dynamického odstínění při hře přednesových skladeb
- zahraje z listu velmi jednoduchý notový zápis

5. ročník

- při hře stojí uvolněně, drží správně nástroj a smyčec
- zvládá rozšířenou smykovou techniku (spiccato, řadové stacc.)
- hraje kvalitnějším tónem
- hraje dur a moll prstoklady a přidává další (např. 3. prst zvýšený.)
- hraje v 1. a 3. poloze a zná polohu 2.
- upevňuje hmatovou a intonační jistotu
- zahraje stupnice a akord s přechodem do polohy v pomalejším tempu
- hraje při hraní stupnic smykové variace
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- uplatňuje znalosti poloh při čtení a tvoření prstokladů v notovém zápisu
- nastuduje jednoduchou skladbu
- využívá a rozšiřuje svůj výrazový rejstřík (větší dynamické rozlišení)
- při souhře kontroluje tónovou, intonační a výrazovou kvalitu

6. ročník

- uvolněně stojí a dbá na správné držení těla při hře
- drží přirozeně a uvolněně nástroj a smyčec
- přirozeně a volně pohybuje levou a pravou rukou
- vibruje na delších tónech
- hraje rozšířenou a zdokonalenou smykovou technikou
- hraje stupnice dur a moll s přechodem do poloh ve smykových variacích
- hraje 1., 3., a 5. polohu, upevňuje v nich intonační jistotu
- najde 2. polohu na hmatníku
- rozpozná motiv skladby, určí charakter tóniny hrané skladby
- pojmenuje charakteristické rysy studovaných stylových období
- spolupracuje při výběru repertoáru a dokáže se vyjádřit k výběru nebo interpretaci
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu, hraje z paměti

7. ročník

- s jistotou využívá široké dynamické škály
- při hře disponuje poměrně kvalitním tónem
- hraje různou smyčcovou technikou
- hra a postoj při hře působí uvolněně a přirozeně
- hraje ve vyšších polohách
- při využívání poloh disponuje intonační a hmatovou jistotou
- ovládá základní dvojhmaty
- určí charakter tóniny a téma ve studovaných skladbách
- navrhuje výběr repertoáru
- využívá multimédia a diskutuje o rozdílné interpretaci
- rozšiřuje si znalosti o rozdílnostech stylových období
- svou oblíbenou hudbu zařadí do žánru a dokáže o ní hovořit
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje z listu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na housle** – základní studium II. stupně
žák:

1. ročník

- celkový postoj žáka a pohyby rukou při hře jsou přirozené a uvolněné
- levá ruka se plynule pohybuje ve vyšších polohách
- dle svých fyziologických možností vibruje
- při hře zahraje různé druhy smyků
- s jistotou hraje notový zápis
- vytvoří popř. upraví prstoklady
- popíše svoji představu o kvalitním tónu
- používá širokou škálu výrazových prostředků
- využívá multimédia k vyhledávání studovaných skladeb pro větší přehled rozdílné interpretace
- vyjádří svůj názor na rozdílnou interpretaci hraných skladeb
- hraje a poslouchá skladby různých stylových období

2. ročník

- využívá sebereflexe při hraní vyšších poloh a základních dvojhmatů

- levou rukou uvolněně pohybuje po hmatníku
- hraje a kombinuje různé druhy smyků
- s pomocí upravuje a tvoří smyky a prstoklady
- dle svého citění pracuje na výrazové stránce skladby
- používá širokou škálu výrazových prostředků
- vyhledává různou interpretaci skladeb pomocí multimédií a vyjádří na ni svůj názor
- rozšiřuje svůj repertoár o skladby dalších stylových období a prohlubuje si vědomosti
- hovoří o své oblíbené hudbě a zařadí ji do příslušného žánru

3. ročník

- při hraní poloh a základních dvojhmatů se kontroluje a opravuje intonaci
- samostatně nacvičí skladby a pokouší se upravovat a tvořit prstoklady a smyky
- vystihne s použitím různých výrazových prostředků náladu a charakter skladby
- obhájí vlastní názor
- poslouchá hudbu a hovoří o ní
- hraje téměř jistě z listu

4. ročník

- uvolněním pohybů levé a pravé ruky vytváří harmonický celek
- s jistotou kombinuje různé druhy smyků
- samostatně studuje a pomáhá tvořit repertoár, pečlivě se připravuje
- tvoří a upravuje smyky a prstoklady
- disponuje kvalitním tónem
- vyhledává a třídí potřebné informace

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na housle** – Studium pro dospělé žák:

1.ročník

- s jistotou hraje v polohách (základních i vedlejších)
- intenzivně používá vibráto
- přirozeně kombinuje různé druhy smyků (i skákavých)
- upraví pro své potřeby prstoklady a smyky ve studované literatuře

2.ročník

- se samozřejmostí využívá širokou škálu výrazových prostředků
- sám nastuduje a zahraje i těžší notový zápis
- hraje těžší skladby rozdílných období a charakteru

3.ročník

- zaujme posluchače svým výkonem
- dle svého naturelu spolupracuje při výběru repertoáru
- diskutuje o možných způsobech interpretace

4.ročník

- při hře uplatňuje získané technické dovednosti a teoretické znalosti
- hraje v různých seskupeních a vyhledává možnosti, jak se zapojit
- využívá různých prostředků k vyhledávání a poslechu studovaných skladeb a různých způsobů interpretací a dokáže o nich diskutovat

5.2.3 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Kontrabas, nejhlubší z rodu smyčců, jak praví stejnojmenná kniha Jana Kmenta o tomto pozoruhodném nástroji, jehož zvuk je nepřeslechnutelnou součástí nejen hudby klasické, nýbrž i jazzu, swingu, folklórní a v neposlední řadě i hudby alternativní, skrývá pro své hráče tajemství, jež se otevře tomu, kdo se rozhodne studovat tento nástroj na naší škole. Medový zvuk hraný smyčcem i charakteristický tón s krátkým dozvukem, to vše je velkou předností kontrabasu.

Hráč na tento nástroj má široké pole působnosti a bývá vyhledávaným článkem různých orchestrů, ať už symfonických či komorních, jazzových souborů a podobných těles. Úspěšní žáci najdou uplatnění v celé škále souborů. Studium na naší škole nabízí hru smyčcem-arco, která zahrnuje sólovou i ansáblou hru a jazzovou hru prsty-pizzicato (s tou se také žáci setkají ve školním jazzovém souboru).

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na kontrabas																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Vyučovací předmět	(ročník																		
Hudební školka		1																	
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *										1									
Hra na kontrabas				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **								1	1	1	1	1	1						
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacích předmětů: **Hudební školka** - přípravné studium

žák:

- pojmenuje části nástroje a smyčce
- pojmenuje jednotlivé struny
- zopakuje melodii zpěvem či pískáním

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Nástrojová příprava - přípravné studium

žák:

- vyjmenuje jednotlivé části nástroje
- vytleská předepsaný rytmus
- nakreslí basový klíč

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební příprava - přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získává návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák: po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na kontrabas - základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- udrží smyčec
- zahraje na prázdných strunách
- vede smyčec přes celou délku
- hraje horní a dolní polovinou smyčce
- vysvětlí funkci kontrabasu v hudbě

2. ročník

- vede smyčec ohybem
- zahraje plynule výměnu jednotlivých strun
- stojí u nástroje přirozeně
- vyjmenuje tóny v půlové poloze
- hraje v půlové poloze
- vyměňuje tóny uvolněnou pravou rukou

3. ročník

- zahraje základní smykové charaktery - detaché a legato
- postaví správně levou ruku na hmatník
- rozlišuje základní tempová označení
- předvede jednoduchou skladbu z paměti
- ovládá základní dynamickou škálu prakticky

4. ročník

- přednese jednoduchou lidovou píseň v rámci půlové polohy
- správně intonuje
- plynule vyměňuje struny
- zahraje v 1. poloze
- ovládá durovou i molovou stupnici v rámci půlové a 1. polohy

5. ročník

- plynule střídá půlovou a 1. polohu
- zahraje přednesovou skladbu s klavírem
- aplikuje orchestrální pizzicato
- používá správné prstoklady při výměně poloh
- cvičí etudy s mentronem

6. ročník

- zahraje intervaly přes struny
- použije rozpětí druhé polohy a první mezipolohy
- aplikuje základy vibrata
- ovládá smyky: staccato, řadové staccato, portamento
- vede smyčec uvolněnou pravou rukou

7. ročník

- zahraje ve třetí poloze a druhé mezipoloze
- vytvoří přirozené flažolety v rámci jednotlivých poloh
- správně interpretovuje přednesové skladby
- použije tóny ve čtvrté, páté poloze + třetí mezipoloze a šesté poloze
- zahraje základní dvojhmaty
- kontinuálně vibruje

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na kontrabas** - základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- zahraje v sedmé poloze
- vybírá si sám skladby dle své technické vyspělosti
- využije dvojhmaty při sólové hře
- aplikuje základy kráčejiho basu (tzv. walking bass)
- zná nejvýznamnější české i světové kontrabasisty

2. ročník

- postaví levou ruku v palcové poloze
- plynule vyměňuje klasické polohy s palcovou
- použije v praxi col legno, sul tasto, sul ponticello
- zahraje ve složitějších smykových charakterech - spiccato, sautillé
- tvoří nejjemnější dynamické a výrazové prvky

3. ročník

- zahraje v palcové poloze
- vytvoří spontánně jazzový zvuk
- aplikuje hru pizzicato v různých tempech přednese jednoduché party “z listu”
- použije přirozené i umělé flažolety

4. ročník

- vyjmenuje tóny po celém hmatníku
- zahraje melodické ozdoby - trylek, nátryl, příraz, obal, opora, mordent
- vytvoří přirozeně walking bass
- aplikuje glissando a přednese arpeggio

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na kontrabas** - studium pro dospělé žák:

1. ročník

- zahraje tóny po celém hmatníku, využívá flažolety v palcové poloze
- přednese koncerty či sonáty klasických mistrů
- aplikuje trojhmaty jednotlivě
- odposlouchá jazzový doprovod-walking bass z nahrávky

2. ročník

- vystaví jednoduché jazzové sólo
- zahraje z houslového a tenorového klíče
- využije všechny druhy smyků
- vystaví basovou figuru-groove, dle bicího doprovodu

3. ročník

- zahraje skladby moderních autorů pro kontrabas
- přednese stupnicové běhy do palcové polohy v rychlých tempech
- kontinuálně vibruje v palcové poloze
- správně stylově interpretuje přednesové skladby
- čte bez přípravy basový doprovod různých stupňů obtížnosti “z listu”

4. ročník

- vystaví složitější jazzové sólo smyčcem (arco)
- vytvoří moderní výrazové prvky, používané v orchestrální hře
- předvede rychlý walking bass
- zahraje basový doprovod z akordických značek
- promluví o současném hudebním využití hry na kontrabas

5.2.4 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. Pro hru na dechové nástroje je nezbytné správné vedení dechu při hře. Žáci jsou od počátku vedeni ke hlubokému bráničnímu dýchání a ke správnému držení těla. Začínají na sopránovou zobcovou flétnu, postupně přibírají altovou nebo tenorovou, basovou flétnu dle vlastního zájmu. Hrou na flétnu se žáci seznamují nejdříve s lidovými písněmi, postupně si osvojují skladby různých slohových období a žánrů. Uplatňují se při hře v různých souborech a prezentují se na veřejnosti. Učí se pracovat v kolektivu, posilují sebedůvěru a pocit zodpovědnosti.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
Vyučovací předmět (ročník)		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka		1																	
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *											1								
Hra na zobcovou flétnu				1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacím předmětu: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou ozvěny. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- pojmenuje části nástroje
- zopakuje krátké rytmické ozvěny
- používá hmaty levé ruky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Nástrojová příprava - přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje písničku z paměti
- používá hmaty levé a pravé ruky
- vyčistí nástroj

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby pomocí hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a pracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební příprava – přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák:

- ovládá vedení dechu při hře
- používá hmaty levé a pravé ruky
- ovládá nasazení tónu jazykem
- zahraje melodii z jednoduchého notového zápisu v rámci svého rozsahu
- zahraje píseň nebo drobnou skladbu s doprovodem

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na zobcovou flétnu – základní studium I. st.

žák:

1. ročník

- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje znělým tónem písničku z paměti
- předvede dechové cvičení k prohloubení bráničního dýchání
- používá hmaty levé a pravé ruky
- zahraje melodii z jednoduchého notového zápisu v rámci svého rozsahu
- zahraje píseň nebo drobnou skladbu s doprovodem

2. ročník

- popíše zásady vedení dechu při hře
- předvede techniku přefukovaných tónů ve druhé oktávě
- využívá základní artikulaci nasazovaně, legato
- jednoduše promluví o náladě skladby (např. vyjádření vesele-smutně)

3. ročník

- využívá bráničního dýchání, správného postoje a držení nástroje při hře
- zvládá koordinaci prstů s jazykem, použije artikulaci nasazovaně, legato, staccato
- zahraje skladby různého charakteru (např. kantiléna-tanec)
- zahraje zvolenou etudu nebo přednesovou skladbu

4. ročník

- přibírá altovou zobcovou flétnu
- střídá nástroje - sopránové a altové hmaty, odlišuje rozpětí prstů, intenzitu výdechu
- přehraje jednoduchý notový zápis v rámci svého rozsahu
- zahraje písničku alespoň ve dvou tóninách

5. ročník

- využívá dechovou oporu při práci na kvalitě tónu
- využívá různých artikulačních modelů
- zahraje skladby různého tempa
- vystihne charakter skladby
- zahraje přednesovou skladbu

6. ročník

- zvládá zvukovou a intonační čistotu tónu
- ovládá prstovou techniku v rychlejším pohybu
- zahraje skladby různého charakteru
- rozčlení skladbu na jednotlivé fráze

7. ročník

- využívá sluchové kontroly a zvukové představy při práci na zvukové vyrovnanosti tónů
- pracuje s dechovou oporou
- vyjadřuje výraz skladby pomocí dynamiky, agogiky, frázování a tempového rozlišení
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje vybranou skladbu
- transponuje jednoduchý motiv ve více tóninách
- zahraje sólovou skladbu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na zobcovou flétnu – základ. studium II. st.**

žák:

1. ročník

- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- určí vhodné místo pro nádech
- ve skladbě najde jednotlivá témata a definuje jejich charakter

2. ročník

- pracuje s barvou a kvalitou tónu při přednesu skladeb
- na základě svých hráčských a posluchačských zkušeností interpretuje různé styly a žánry

3. ročník

- zvládá prstovou techniku v rychlejším pohybu
- využívá různých artikulačních modelů k vyjádření výrazu skladby
- zvládá intonační čistotu tónu a zvukovou vyrovnanost rejstříků dle možností nástroje

4. ročník

- využívá celého rozsahu nástroje při hře
- při studování skladby zvolí vhodnou artikulaci, nádechy, rozčlení skladbu na fráze a vyjádří charakter jednotlivých témat
- pomocí sluchové kontroly a zvukové představy využívá vhodného zabarvení tónu
- hraje skladby různých stylů a žánrů, vyjádří vlastní názor na jejich přednes na základě svých zkušeností
- v komorní hře vnímá své spoluhráče a zvládá souhru ve smyslu rytmu, intonace, artikulace, zabarvení tónu, dynamiky, agogiky
- samostatně vyhledává a studuje skladby dle vlastního výběru

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na zobcovou flétnu – studium pro dospělé**
žák:

1. ročník

- pomocí dechové opory a artikulace vytvoří odlišné barvy tónů s ohledem na charakter hrané skladby
- samostatně vyřeší nádechy a vhodnou artikulaci
- zahraje z listu přiměřeně obtížné skladby

2. ročník

- na základě vlastních dovedností a zkušeností si dokáže zvolit vhodný studijní program složený ze skladeb různých forem i období
- zahraje obtížné rytmické útvary a nepravidelné taktů
- rozlišuje při hře jednotlivé hudební myšlenky a tématické celky

3. ročník

- uplatní různé druhy artikulace, barvy tónu v souladu s daným žánrem a epochou
- samostatně pracuje při studiu sólových skladeb i v komorní hře

4. ročník

- využije veškerých získaných teoretických vědomostí a praktických dovedností při samostatném studiu vybraných skladeb
- rozlišuje stylová období, dokáže ke každému z nich uvést příklady skladeb významných českých a světových autorů

5.2.5 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Příčná flétna patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů. Pro hru na dechové nástroje je nezbytné správné vedení dechu při hře. Žáci jsou od počátku vedeni ke hlubokému bráničnímu dýchání a ke správnému držení těla. Hrou na flétnu se žáci seznamují nejdříve s lidovými písněmi, postupně si osvojují skladby různých slohových období a žánrů. Uplatňují se při hře v různých souborech a prezentují se na veřejnosti. Učí se pracovat v kolektivu, posilují sebedůvěru a pocit zodpovědnosti.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
Vyučovací předmět (ročník)		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka		1																	
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *											1								
Hra na příčnou flétnu				1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou ozvěny. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- pojmenuje části nástroje
- zopakuje krátké rytmické ozvěny
- používá hmaty levé ruky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Nástrojová příprava - přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje písničku z paměti
- používá hmaty levé a pravé ruky
- vyčistí nástroj

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby pomocí hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a pracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební příprava – přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák:

- ovládá vedení dechu při hře
- používá hmaty levé a pravé ruky
- zvládá nasazení tónu jazykem
- zahraje melodii z jednoduchého notového zápisu v rámci svého rozsahu
- zahraje píseň nebo drobnou skladbu s doprovodem

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na příčnou flétnu – základní studium I. st.

žák:

1. ročník

- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje znělým tónem písničku z paměti
- předvede dechové cvičení k prohloubení bráničního dýchání
- používá hmaty levé a pravé ruky
- zahraje melodii z jednoduchého notového zápisu v rámci svého rozsahu
- zahraje píseň nebo drobnou skladbu s doprovodem

2. ročník

- popíše zásady vedení dechu při hře
- předvede techniku přefukovaných tónů ve druhé oktávě
- využívá základní artikulaci nasazovaně-legato
- jednoduše promluví o náladě skladby (např. vyjádření vesele-smutně)

3. ročník

- využívá bráničního dýchání, správného postoje a držení nástroje při hře
- zvládá koordinaci prstů s jazykem
- zahraje přefukované tóny ve 3. oktávě
- zahraje skladby různého charakteru (např. kantiléna-tanec)
- zahraje zvolenou etudu nebo přednesovou skladbu

4. ročník

- zvládá artikulaci nasazovaně, legato, staccato
- použije základní dynamické rozlišení
- samostatně přehraje jednoduchý notový zápis
- zahraje písničku alespoň ve dvou tóninách

5. ročník

- využívá dechovou oporu a nátiskovou techniku při práci na kvalitě tónu
- rozvíjí prstovou techniku
- zahraje skladby různého tempa
- vystihne charakter skladby
- zahraje přednesovou skladbu

6. ročník

- zvládá zvukovou a intonační čistotu tónu
- ovládá prstovou techniku v rychlejším pohybu
- interpretuje skladby různého charakteru
- rozčlení skladbu na jednotlivé fráze

7. ročník

- využívá sluchové kontroly a zvukové představy při práci na zvukové vyrovnanosti tónů
- pracuje s nátiskem a dechovou oporou
- vyjadřuje výraz skladby pomocí dynamiky, agogiky, frázování a tempového rozlišení
- zahraje skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje vybranou skladbu
- zahraje jednoduchý motiv ve více tóninách
- zahraje sólovou skladbu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na příčnou flétnu – základní studium II. st.**

žák:

1. ročník

- žák dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- určí vhodné místo pro nádech
- najde jednotlivá témata a definuje jejich charakter

2. ročník

- žák pracuje s barvou a kvalitou tónu při přednesu skladeb
- na základě svých hráčských zkušeností zahraje různé styly a žánry

3. ročník

- Žák zvládá prstovou techniku v rychlejším pohybu
- využívá dynamického rozlišení k vyjádření výrazu skladby
- zvládá intonační čistotu tónu a zvukovou vyrovnanost rejstříků

4. ročník

- Žák využívá celý rozsah nástroje při interpretaci skladeb
- rozčlení skladbu na větné celky a vyjádří charakter jednotlivých témat
- pomocí sluchové kontroly a zvukové představy využívá vhodného zabarvení
- samostatně studuje skladby dle vlastního výběru

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na příčnou flétnu – studium pro dospělé** žák:

1. ročník

- pomocí dechové opory a práce s nátiskem vytvoří odlišné barvy tónů s ohledem na charakter hrané skladby
- samostatně vyřeší nádechy a vhodnou artikulaci
- zahraje z listu přiměřeně obtížné skladby

2. ročník

- na základě vlastních hráčských dovedností a zkušeností si dokáže zvolit vhodný studijní program složený ze skladeb různých forem i období
- zahraje obtížné rytmické útvary a nepravidelné takty
- rozlišuje při hře jednotlivé hudební myšlenky a tématické celky

3. ročník

- uplatní různé druhy artikulace, barvy tónu v souladu s daným žánrem a epochou
- samostatně pracuje při studiu sólových skladeb i v komorní hře

4. ročník

- využije veškerých získaných teoretických vědomostí a praktických dovedností při samostatném studiu vybraných skladeb
- rozlišuje stylová období, dokáže ke každému z nich uvést příklady skladeb významných českých a světových autorů

5.2.6 Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet je nástroj velmi širokého uplatnění, který má své místo v symfonické, komorní, lidové, dechové, taneční a jazzové hudbě a samozřejmě také jako sólový nástroj. U přijatých žáků zásadně pomáhá tělesná vyspělost, způsobilé rty, motorická funkčnost obou rukou, zdravé dýchací orgány a zuby.

Studijní zaměření Hra na klarinet probíhá formou individuální výuky žáka a je zaměřena na interpretační dovednosti (ovládnutí nástroje po stránce technické, schopnost vyjádřit obsah a výraz uměleckého díla, hra z listu, komorní hra).

UČEBNÍ PLÁN	Studijní zaměření Hra na klarinet																	
	Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Vyučovací předmět (ročník)																		
Hudební školka	1																	
Nástrojová příprava		1																
Přípravná hudební výchova		1																
Hudební příprava *									1									
Hra na klarinet			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka			1	1	1	1	1	1										
Kolektivní hra **						1	1	1	1	1	1	1	1					
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let. Cílem výuky je vedle rozvoje celkové hudebnosti i osvojení si nezbytných hudebně teoretických znalostí, potřebných pro hru na hudební nástroje

žák:

- zazpívá nebo zahraje píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zazpívané tóny
- rozezná různé zvukové kvality (vysoké - nízké tóny)

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava - přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let. Cílem výuky je vedle rozvoje celkové hudebnosti i osvojení si nezbytných hudebně teoretických znalostí, potřebných pro hru na hudební nástroje.

žák:

- dodržuje hygienické návyky a popíše zásady zacházení s hudebním nástrojem
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii
- rozliší hru silně - slabě; pomalu - rychle
- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje písničku z paměti
- používá hmaty levé a pravé ruky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova - přípravné studium**

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava – přípravné studium**

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

Žák po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni.

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na klarinet – základní studium I. stupně**

žák:

1. ročník

- sestaví a popíše jednotlivé díly klarinetu, upevní plátek
- vyjmenuje principy péče o nástroj
- popíše zásady hry na klarinet – práce s dechem, nasazení tónu, postoj při hře
- při hře má správné postavení těla a prstů na nástroji
- hraje drobné skladby v rytmizaci: celá, půlová, čtvrtová nota v rozsahu jedné oktávy
- předvede p, f
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu a jednoduchou skladbu nebo píseň s doprovodem jiného hudebního nástroje

2. ročník

- popíše rozdíly ve hře détaché, staccato, legato
- přečte a zahraje kratší notový zápis v rozsahu dvou oktáv
- uvede zásady pódiového chování
- zahraje společně s dalším hudebním nástrojem
- zahraje nejméně dvě skladby, nebo písně různého charakteru

3. ročník

- popíše vlastními slovy a názorně předvede hru portamento na klarinet
- hraje v rozsahu 2 oktáv, v rytmizaci celých, půlových, čtvrtových, osminových not a pomlk
- při hře uplatňuje dynamickou škálu p-mf-f, včetně zesílení a zeslabení
- pojmenuje a vysvětlí funkci všech notových označení ve studované skladbě
- zahraje nejméně dvě skladby různého charakteru nebo žánru
- alespoň jednou veřejně vystoupí

4. ročník

- hraje v pomalém až středně rychlém tempu šestnáctinové noty
- při hře neopomíjí běžná tempová a dynamická označení
- pojmenuje jednoduché melodické ozdoby, přečte a zahraje notový zápis
- nastuduje jednoduchou skladbičku nebo technické cvičení a je schopen popsat svůj postup při přípravě skladby s důrazem na domácí přípravu
- zahraje v kolektivní hře např. v duu, triu, kvartetu apod.
- zahraje 1-2 technická cvičení a přednesovou skladbu

5. ročník

- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu e-d3 a zahraje je
- zahraje podle not synkopický a tečkovaný rytmus
- objasní pojem transpozice
- zahraje v komorním, souborovém, nebo orchestrálním seskupení
- zahraje durovou a mollovou stupnici, tónický kvintakord, etudu a přednesovou skladbu

6. ročník

- popíše zvukové efekty tónu ve hře na klarinet (frullato, vibrato, glissando)
- hraje šestnáctinové noty v rychlejším tempu
- dokáže vyhodnotit svůj přístup k domácí přípravě, případně dokáže navrhnout kroky, které vedou k případnému zlepšení domácí přípravy
- nastuduje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu po stránce technické, tempové i výrazové
- rozezná doprovodný a melodický hlas

7. ročník

- zvolí vhodný repertoár na své absolventské vystoupení s ohledem na sebekritické vyhodnocení svých interpretačních schopností
- transponuje jednoduchou melodii dle zadání
- předvede nejméně dva různé přednesy (např. věty koncertu) nebo dvě skladby odlišného charakteru

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na klarinet – základní studium II. stupně**

žák:

1. ročník

- popíše zásady hry na klarinet – práce s dechem, nasazení tónu, postoj při hře
- zahraje složitější rytmické útvary (trioly, kvartoly, kvintoly, sextoly)
- hraje v souboru nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- uvede příklady odpovědného přístupu při komorní nebo souborové hře
- veřejně vystoupí s nastudovanými skladbami, popř. koncerty, poté sebekriticky zhodnotí svůj výkon

2. ročník

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky a interpretaci skladeb, po veřejném vystoupení vyhodnotí svůj pokrok
- hrou náročnějších pasáží v rychlejším tempu prokáže preciznější prstovou techniku
- předvede hru v krajních dynamických polohách a samostatně kontroluje kvalitu

3. ročník

- vysloví názor na kvalitu interpretace
- pozná intonační rozdíly a je schopen během hodin komorní hry přiladit se k ostatním nástrojům
- samostatně vyhledá a nastuduje skladbu podle dosažené úrovně, sebekriticky vyhodnotí svůj postup při nastudování skladby
- hraje z listu jednodušší skladby kratšího rozsahu

4. ročník

- zformuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zahraje nejméně dvě skladby (např. věty koncertu) odlišného charakteru
- navrhne možné způsoby propagace svého absolventského koncertu a spolupodílí se na nich
- je schopen hrát z listu náročnější party

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na klarinet – studium pro dospělé**

žák:

1. ročník

- rozvíjí práci bráničního svalstva a názorně předvede cvičení potřebná k tomuto rozvoji
- při nácvičování skladeb samostatně formuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- podle vlastního zaměření si vybírá a samostatně nacvičí přiměřeně obtížné skladby
- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby včetně výrazových prostředků

2. ročník

- vytváří barevně vyrovnaný tón ve všech oktávách v celém rozsahu klarinetu
- dodržuje frázování, samostatně určí vhodné nádechy vzhledem k jednotlivým frázím studované skladby

- využívá všech výrazových prostředků k interpretaci skladeb
- při nácvičce skladeb samostatně formuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

3. ročník

- využívá všech výrazových prostředků k interpretaci daných skladeb
- při nácvičce skladeb samostatně formuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně nacvičí skladbu dle vlastního výběru a zhodnotí svůj postup při cvičení, případně navrhne další kroky ke zlepšení

4. ročník

- při hře využívá všechny doposud nabyté znalosti a dovednosti, které uplatňuje v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší hudební frázování, nádechy, základní výraz, dynamiku a agogiku skladeb
- vytváří si vlastní názor na interpretaci skladeb různých slohových období a žánrů
- profiluje se podle svého zájmu, iniciativně se zapojuje do výběru skladeb, které dle svých schopností samostatně nastuduje

5.2.7 Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon je krásný a v poslední době velmi oblíbený nástroj širokého uplatnění, který má své místo vedle sólové hry také v komorní, lidové, dechové, výrazně v taneční a jazzové hudbě. U přijatých žáků se předpokládá tělesná vyspělost, způsobilé rty, motorická funkčnost obou rukou, zdravé dýchací orgány a zuby. Obvykle se s výukou hry na saxofon začíná kolem 9. - 10. roku věku dítěte podle vyspělosti, do té doby je běžné studium hry na přípravný dechový nástroj (např. na flétnu nebo clarineo).

UČEBNÍ PLÁN	Studijní zaměření Hra na saxofon																		
	Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé				
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
Vyučovací předmět (ročník)																			
Hudební školka	1																		
Nástrojová příprava		1																	
Přípravná hudební výchova		1																	
Hudební příprava *										1									
Hra na saxofon			1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka			1	1	1	1	1												
Kolektivní hra **						1	1	1	1			1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacního předmětu: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zazpívá píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zazpívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava - přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- dodržuje hygienické návyky a popíše zásady zacházení s hudebním nástrojem
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii, rozpozná vysoké a hluboké tóny
- rozliší hru silně - slabě; pomalu - rychle

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova - přípravné studium**

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava – přípravné studium**

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák:

- po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na saxofon – základní studium I. stupně**

žák:

1. ročník

- sestrojí saxofon, dodržuje hygienické návyky
- předvede správné držení těla a nástroje, práci s dechem a jazykem, základní technické prvky hry - nasazení tónu, kvalita tónu, prstová technika.
- drží správně položenou levou i pravou ruku na saxofonu
- hraje drobné skladby v rytmizaci: celá, půlová, čtvrtová nota v rozsahu jedné oktávy
- předvede p, f
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu a jednoduchou skladbu nebo píseň s doprovodem jiného hudebního nástroje

2. ročník

- kontroluje dle svých schopností intonaci a kvalitu tónu
- popíše rozdíly ve hře détaché, staccato, legato
- přečte a zahraje kratší notový zápis v rozsahu dvou oktáv
- zahraje jednoduchou melodii nebo píseň dle poslechu, vyjádří náladu skladby
- zahraje společně s dalším hudebním nástrojem
- zahraje nejméně dvě skladby, nebo písně různého charakteru.

3. ročník

- hraje v rozsahu 2 oktáv, v rytmizaci celých, půlových, čtvrtových, osmin. not a pomlk
- uplatňuje ve hře dynamickou škálu, včetně zesílení, zeslabení
- rozliší nejčastější tempová označení
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu a vystihne náladu skladby
- zahraje nejméně dvě skladby různého charakteru nebo žánru
- alespoň jednou veřejně vystoupí

4. ročník

- popíše hru portamento na saxofon
- hraje v pomalém až středně rychlém tempu šestnáctinové noty
- užívá běžné tempové a dynamické označení
- pojmenuje jednoduché melodické ozdoby, přečte a zahraje notový zápis
- žák nastuduje jednoduchou skladbičku nebo technické cvičení
- zahraje 1-2 technická cvičení (dle délky) a přednesovou skladbu

5. ročník

- zdokonaluje kvalitu tónu
- hraje v celém rozsahu saxofonu
- hraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- objasní pojem transpozice
- zahraje v komorním, souborovém, nebo orchestrálním seskupení
- zahraje durovou a mollovou stupnici, tónický kvintakord, etudu a přednesovou skladbu

6. ročník

- popíše zvukové efekty tónu ve hře na saxofon (frulato, vibrato, glis)
- hraje šestnáctinové noty v rychlejším tempu
- transponuje kratší úsek skladby o oktávu výše nebo níže
- nastuduje samostatně přiměřeně obtížnou skladbu
- rozezná doprovodný a melodický hlas
- zahraje dva různé přednesy odlišného období (žánrů, stylů)

7. ročník

- využívá získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- předvede nejméně dva různé přednesy (např. věty koncertu) nebo dvě skladby odlišného charakteru

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na saxofon – základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- pečuje o nástroj, hlídá postoj, dýchání a ladění
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- hraje v souboru nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, pracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- veřejně vystoupí s nastudovanými skladbami, popř. koncerty

2. ročník

- čte v notovém zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky a interpretaci skladeb
- pracuje s barvou tónu

3. ročník

- vysloví názor na kvalitu interpretace
- samostatně vyhledá a nastuduje skladbu podle dosažené úrovně
- předvede jednoduchou improvizaci

4. ročník

- čte z listu
- zformuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zahraje nejméně dvě skladby (např. věty koncertu) odlišného charakteru

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na saxofon – studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- vysvětlí práci bráničního svalstva
- obohacuje výraz skladeb barevnými odstíny tónu; při nácviку skladeb samostatně formuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- podle vlastního zaměření si vybírá a samostatně nacvičí přiměřeně obtížné skladby

2. ročník

- vytváří barevně vyrovnaný tón ve všech oktávách v celém rozsahu saxofonu
- dodržuje frázování, vhodné nádechy a využívá všech výrazových prostředků k interpretaci skladeb
- při nácviку skladeb samostatně formuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

3. ročník

- využívá všech výrazových prostředků k interpretaci daných skladeb
- samostatně využívá kvalitu tónu k proměňování barevného odstínu
- při nácviку skladeb samostatně formuluje názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- samostatně nacvičí skladbu dle vlastního výběru

4. ročník

- při hře využívá všechny doposud nabyté znalosti a dovednosti, které uplatňuje v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší hudební frázování, nádechy, základní výraz, dynamiku a agogiku skladeb
- samostatně využívá kvalitu tónu k proměňování barevného odstínu
- vytváří si vlastní názor na interpretaci skladeb různých slohových období a žánrů
- profiluje se podle svého zájmu, iniciativně se zapojuje do výběru skladeb, které dle svých schopností samostatně nastuduje

5.2.8 Studijní zaměření Hra na trubku

Trubka je dechový nástroj dosahující velmi vysokých tónů, má široké uplatnění v mnoha hudebních žánrech – v klasické hudbě, jazzu, popu, latinskoamerické hudbě aj.

Kornet je žesťový nástroj, který je vzhledem podobný kapesní trubce. Slavný jazzman Louis Armstrong hrál z počátku své kariéry právě na kornet, který má stejný nátrubek i rozsah jako klasická trubka. Křídlovka, žesťový nástroj příbuzný trubce, se tradičně používala v armádě jako signální nástroj, díky svému jemnému tónu se používá převážně jako melodický nástroj, zvláště v dechových, vojenských a jazzových orchestrech.

Vyučovací předmět Hra na trubku (resp. kornet nebo křídlovku) nabízí v individuálních hodinách žákům velmi široké zaměření. Prostřednictvím hry na tyto nástroje se žáci seznamují nejprve s jednoduchými lidovými a národními písněmi, později také s hudbou různých stylových období od jednodušších krátkých skladeb až po skladby složitější a náročnější (sonáty, koncerty). Žáci, hrající na tyto nástroje, se připravují k účinkování v různých hudebních souborech (dechové orchestry, symfonické orchestry, taneční orchestry, swingové orchestry, brass-bandy). Zaměřujeme se na komorní soubory, které jsou složeny z malého množství hráčů.

UČEBNÍ PLÁN	Studijní zaměření Hra na trubku																		
	Vyučovací předmět (ročník)	Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka	1																		
Nástrojová příprava		1																	
Přípravná hudební výchova		1																	
Hudební příprava *										1									
Hra na trubku			1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka			1	1	1	1	1												
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební školka – přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zaspívá nebo zahraje píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zaspívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava - přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- dodržuje hygienické návyky a popíše zásady zacházení s hudebním nástrojem
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii, rozpozná vysoké a hluboké tóny
- rozliší hru silně - slabě; pomalu - rychle
- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje písničku z paměti
- používá hmaty levé a pravé ruky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova - přípravné studium**

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zaspívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava – přípravné studium**

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

Žák po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni.

- předvede správné držení nástroje včetně doladovacího mechanismu 3 snížce
- osvojí si techniku bráničně – žeberního dýchání
- hraje v rozsahu a – e2 rovným tónem

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na trubku – základní studium I. stupně**

žák:

1. ročník

- v rámci svých dispozic a možností ovládá postoj a držení nástroje
- zahraje tóny g1, f1, e1
- přečte noty v rozsahu c1 – g1
- zahraje tóny g1 – e1 na 4 doby

2. ročník

- zahraje v používaném rozsahu nástroje (c1 – c²)

- ovládá základní techniku nasazení tónu
- ovládá dynamiku v rozsahu mf
- čte v jednoduchém notovém zápise, zahraje stupnici C dur
- zkouší zahrát jednoduchou lidovou píseň podle not

3. ročník

- vysvětlí význam a popíše jednotlivosti domácí přípravy (postoj, držení nástroje, práci s dechem, prstovou techniku, tónovou kvalitu)
- hraje v rozsahu (g – c²)
- vyjádří náladu elementárními výrazovými prostředky (slabě – silně, pomalu – rychle)
- používá nové rytmické prvky a artikulační modely
- přečte rytmické hodnoty v jednoduchých hudebních útvarech (píseň, tanec, pochod)
- zahraje vybrané stupnice a akordy z paměti
- zahraje jednoduchou skladbu (lidové písně, renesanční a barokní tance, apod.)
- pokouší se o souhru s učitelem nebo spolužáky
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách, včetně rozloženého kvintakordu

4. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (a – d²)
- udrží rytmus, a ovládá dynamické rozlišení p - mf
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách, včetně rozloženého kvintakordu
- předvede základní techniku nasazení tónu, správné držení nástroje a práci s dechem
- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele

5. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (fis – e²) a základní techniky hry legato a tenuto
- při svém projevu klade důraz na tón
- udrží rytmus, a ovládá dynamické rozlišení p – mf – f včetně plynulých změn
- pokusí se o přednesy různých dobových stylů a směrů
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách, včetně rozloženého kvintakordu
- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele a prokáže, že ovládá techniky hry legato a tenuto.

6. ročník

- rozšiřuje používaný rozsah nástroje (fis – f²) základní techniky hry legato, tenuto, staccato
- při svém projevu klade důraz na barvu tónu
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice s akordy
- pokouší se o samostatný projev a suverenitu v hudebním orchestrálním tělese

7. ročník

- rozšiřuje používaný rozsah nástroje (fis – g²)
- udrží rytmus, dynamické rozlišení a frázování
- při domácím cvičení je schopen nastudovat i obtížnější party
- použije základní prvky transpozice

- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- u durové stupnice zahraje rozložený kvintakord a dominantní septakord ve čtvrtových notách

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na trubku – základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- rozšíří rozsah nástroje (fis – a²)
- použije techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb
- popíše stavbu skladby
- vyhodnotí přednesovou skladbu

2. ročník

- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele
- použije techniky hry legato, tenuto a staccato
- používá získané techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze)
- ovládá získané techniky (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb

3. ročník

- ovládá rozsah nástroje (fis – h²)
- samostatně nacvičí a provede přiměřeně obtížnou přednesovou skladbu
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- zvolí správné tempo ve studované skladbě

4. ročník

- ovládá celý rozsah nástroje (fis – c³)
- u mollové stupnice zahraje rozložený kvintakord a zmenšený septakord ve čtvrtových notách
- vyhodnotí, jak využívá osvojených dovedností k získání technické zručnosti při hře

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na trubku – studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- samostatně vybere skladbu, kterou je schopen realizovat
- skladbu využije k vlastnímu vyjádření hudebního cítění
- formuluje své představy a názory na interpretaci skladby
- veřejně vystupuje, při vystoupení působí jistě a uvolněně
- zodpovědně využívá své znalosti při nácvičení nových skladeb
- umí posoudit kvalitu provedení nastudovaného díla

2. ročník

- zvládá interpretaci různých stylových období
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými, používá k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry
- uplatní získané základy v souhře s druhým nástrojem

- interpretuje různé styly a žánry a při vystoupení působí jistě a uvolněně
- pracuje s dynamikou, barvou a intonační čistotou tónu
- k vyjádření nálady skladby zvolí odpovídající výrazové prostředky

3. ročník

- studiem náročnějších technických cvičení a etud prokazuje zvýšenou technickou dokonalost hry
- interpretaci přednesových skladeb samostatně řeší
- hudební stránku hraných skladeb provádí osobitě s vlastním hudebním vkladem
- dbá na čistý tón v celém rozsahu nástroje
- pohotově čte noty při hře z listu
- hraje chromatiku v celém rozsahu nástroje

4. ročník

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5.2.8 Studijní zaměření Hra na tenor

Tenor (baskřídlovka), je trubkovitý žesťový nástroj, znějící o oktávu níž než trubka. Je oválně stočen a může připomínat tubu. „Tenorový roh“ (tenorhorn) hraje ve vyšších polohách (rozsah má shodný s barytonem), má užší menzuru a notace je v houslovém klíči. Nástroje mají jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách. Populární jsou v malé dechovce, působí jako mezičlánek mezi melodií a basovou linkou. Prostřednictvím hry na tyto nástroje se žáci seznamují nejprve s jednoduchými lidovými a národními písněmi, později také s hudbou různých stylových období od jednodušších krátkých skladeb až po skladby složitější a náročnější. Žáci mohou účinkovat v různých hudebních souborech (dechové orchestry, symfonické orchestry, taneční orchestry, swingové orchestry, brass-bandy).

UČEBNÍ PLÁN	Studijní zaměření Hra na tenor																		
	Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé				
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
Vyučovací předmět (ročník)																			
Hudební školka	1																		
Nástrojová příprava		1																	
Přípravná hudební výchova		1																	
Hudební příprava *										1									
Hra na tenor			1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka			1	1	1	1	1												
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zaspívá nebo zahraje píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zaspívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava - přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- dodržuje hygienické návyky a popíše zásady zacházení s hudebním nástrojem
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii, rozpozná vysoké a hluboké tóny
- rozliší hru silně - slabě; pomalu - rychle
- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje písničku z paměti
- používá hmaty levé a pravé ruky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova - přípravné studium**

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava – přípravné studium**

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

Žák po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni.

- předvede správné držení nástroje včetně doladovacího mechanismu 3 snížce
- osvojí si techniku bráničně – žeberního dýchání
- hraje v rozsahu a – e2 rovným tónem

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na tenor – základní studium I. stupně**

žák:

1. ročník

- v rámci svých dispozic a možností ovládá postoj a držení nástroje
- zahraje tóny g1, f1, e1
- přečte noty v rozsahu c1 – g1
- zahraje tóny g1 – e1 na 4 doby

2. ročník

- zahraje v používaném rozsahu nástroje (c1 – c²)

- ovládá základní techniku nasazení tónu
- ovládá dynamiku v rozsahu mf
- čte v jednoduchém notovém zápise, zahraje stupnici C dur
- zkouší zahrát jednoduchou lidovou píseň podle not

3. ročník

- vysvětlí význam a popíše jednotlivosti domácí přípravy (postoj, držení nástroje, práci s dechem, prstovou techniku, tónovou kvalitu)
- hraje v rozsahu (g – c²)
- vyjádří náladu elementárními výrazovými prostředky (slabě – silně, pomalu – rychle)
- používá nové rytmické prvky a artikulační modely
- přečte rytmické hodnoty v jednoduchých hudebních útvarech (píseň, tanec, pochod)
- zahraje vybrané stupnice a akordy z paměti
- zahraje jednoduchou skladbu (lidové písně, renesanční a barokní tance, apod.)
- pokouší se o souhru s učitelem nebo spolužáky
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách, včetně rozloženého kvintakordu

4. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (a – d²)
- udrží rytmus, a ovládá dynamické rozlišení p - mf
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách, včetně rozloženého kvintakordu
- předvede základní techniku nasazení tónu, správné držení nástroje a práci s dechem
- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele

5. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (fis – e²) a základní techniky hry legato a tenuto
- při svém projevu klade důraz na tón
- udrží rytmus, a ovládá dynamické rozlišení p – mf – f včetně plynulých změn
- pokouší se o přednesy různých dobových stylů a směrů
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách, včetně rozloženého kvintakordu
- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele a prokáže, že ovládá techniky hry legato a tenuto.

6. ročník

- rozšiřuje používaný rozsah nástroje (fis – f²) základní techniky hry legato, tenuto, staccato
- při svém projevu klade důraz na barvu tónu
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice s akordy
- pokouší se o samostatný projev a suverenitu v hudebním orchestrálním tělese

7. ročník

- rozšiřuje používaný rozsah nástroje (fis – g²)
- udrží rytmus, dynamické rozlišení a frázování
- při domácím cvičení je schopen nastudovat i obtížnější party

- použije základní prvky transpozice
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- u durové stupnice zahraje rozložený kvintakord a dominantní septakord ve čtvrtových notách

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na tenor** – základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- rozšíří rozsah nástroje (fis – a²)
- použije techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb
- popíše stavbu skladby
- vyhodnotí přednesovou skladbu

2. ročník

- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele
- použije techniky hry legato, tenuto a staccato
- používá získané techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze)
- ovládá získané techniky (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb

3. ročník

- ovládá rozsah nástroje (fis – h²)
- samostatně nacvičí a provede přiměřeně obtížnou přednesovou skladbu
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- zvolí správné tempo ve studované skladbě

4. ročník

- ovládá celý rozsah nástroje (fis – c³)
- u mollové stupnice zahraje rozložený kvintakord a zmenšený septakord ve čtvrtových notách
- vyhodnotí, jak využívá osvojených dovedností k získání technické zručnosti při hře

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na tenor** – studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- samostatně vybere skladbu, kterou je schopen realizovat
- skladbu využije k vlastnímu vyjádření hudebního citění
- formuluje své představy a názory na interpretaci skladby
- veřejně vystupuje, při vystoupení působí jistě a uvolněně
- zodpovědně využívá své znalosti při nácvičení nových skladeb
- umí posoudit kvalitu provedení nastudovaného díla

2. ročník

- zvládá interpretaci různých stylových období
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými, používá k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry
- uplatní získané základy v souhře s druhým nástrojem
- interpretuje různé styly a žánry a při vystoupení působí jistě a uvolněně
- pracuje s dynamikou, barvou a intonační čistotou tónu
- k vyjádření nálady skladby zvolí odpovídající výrazové prostředky

3. ročník

- studiem náročnějších technických cvičení a etud prokazuje zvýšenou technickou dokonalost hry
- interpretaci přednesových skladeb samostatně řeší
- chápe hudební stránku hraných skladeb a provádí je osobitě s vlastním hudebním vkladem
- dbá na čistý tón v celém rozsahu nástroje
- pohotově čte noty při hře z listu
- hraje chromatiku v celém rozsahu nástroje

4. ročník

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5.2.10 Studijní zaměření Hra na baryton

Baryton neboli euphonium, hraje v hlubších polohách než tenor, má širší menzuru a notace je v basovém klíči. Nástroje má jemný, líbivý zvuk a uplatnění nachází hlavně v dechových orchestrech nebo kapelách. Velkou popularitu u nás má v malé dechovce, působí jako mezičlánek mezi melodií a basovou linkou.

Prostřednictvím hry na tento nástroj se žáci seznamují nejprve s jednoduchými lidovými a národními písněmi, později také s hudbou různých stylových období od jednodušších krátkých skladeb až po skladby složitější a náročnější. Žáci mohou účinkovat v různých hudebních souborech (dechové orchestry, symfonické orchestry, taneční orchestry, swingové orchestry, brass-bandy) – těmto žánrům přizpůsobujeme výuku.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na baryton																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
Vyučovací předmět (ročník)		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka		1																	
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *											1								
Hra na baryton				1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zaspívá nebo zahraje píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zaspívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Nástrojová příprava - přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- dodržuje hygienické návyky a popíše zásady zacházení s hudebním nástrojem
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii, rozpozná vysoké a hluboké tóny
- rozliší hru silně - slabě; pomalu - rychle
- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje písničku z paměti
- používá hmaty levé a pravé ruky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební příprava – přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahájí plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

Žák:

- po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni
- vysvětlí správné držení nástroje
- osvojí si techniku bráničně – žeberního dýchání
- správně nasazuje tóny v hodnotách čtvrtových not
- hraje v rozsahu G – b rovným tónem

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na baryton – základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- v rámci svých dispozic a možností ovládá postoj a držení nástroje
- hraje tóny f, g, a - v basovém klíči
- přečte noty v rozsahu f - b
- zahraje tóny f, g, a - v basovém klíči na 4 doby

2. ročník

- zahraje v používaném rozsahu nástroje (f - b)
- ovládá základní techniku nasazení tónu
- ovládá dynamiku v rozsahu mf
- čte v jednoduchém notovém zápise

- zahraje stupnici C dur na 4 doby včetně kvintakordu
- hraje jednoduchou lidovou píseň podle not

3. ročník

- vysvětlí význam a popíše jednotlivosti domácí přípravy (postoj, držení nástroje, práci s dechem, prstovou techniku, tónovou kvalitu)
- hraje v rozsahu (B - b) v basovém klíči
- vyjádří náladu elementárními výrazovými prostředky (slabě – silně, pomalu – rychle)
- používá nové rytmické prvky a artikulační modely
- přečte rytmické hodnoty v jednoduchých hudebních útvarech (píseň, tanec, pochod)
- zahraje vybrané stupnice a akordy z paměti
- zahraje jednoduchou skladbu (lidové písně, renesanční a barokní tance, moderní skladbičky)
- hraje jednoduchou melodii podle sluchu
- pokouší se o souhru s učitelem nebo spolužáky
- zahraje zadanou durovou stupnici na 4 doby včetně kvintakordu

4. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (A – c¹)
- udrží rytmus a ovládá dynamické rozlišení p - mf
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách, včetně rozloženého kvintakordu
- předvede základní techniku nasazení tónu, správné držení nástroje a práci s dechem
- zahraje přednes, jeho část nebo cvičení podle zadání učitele

5. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (G – d¹) v basovém klíči
- používá základní techniky hry legato a tenuto
- při svém projevu klade důraz na tón
- udrží rytmus a ovládá dynamické rozlišení p – mf – f včetně plynulých změn
- zahraje přednes nebo jeho část nebo cvičení podle zadání učitele a prokáže, že ovládá techniky hry legato a tenuto.

6. ročník

- rozšiřuje používaný rozsah nástroje (F – d¹) základní techniky hry legato, tenuto, staccato
- při svém projevu klade důraz na barvu tónu
- používá základní techniky hry legato, tenuto, staccato
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice s akordy
- pokouší se o samostatný projev a suverenitu v hudebním orchestrálním tělese

7. ročník

- rozšiřuje používaný rozsah nástroje (F - f¹) v basovém klíči
- udrží rytmus, dynamické rozlišení a frázování
- použije základní prvky transpozice
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- u durové stupnice zahraje rozložený kvintakord a dominantní septakord ve čtvrtových notách

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na baryton** – základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- bezpečně ovládá rozsah nástroje (F - f¹) v basovém klíči
- použije techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb
- popíše stavbu skladby
- vyhodnotí přednesovou skladbu

2. ročník

- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele
- použije techniky hry legato, tenuto a staccato
- používá získané techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze)
- ovládá získané techniky (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb

3. ročník

- ovládá rozsah nástroje (fis – h²)
- samostatně nacvičí a provede přiměřeně obtížnou přednesovou skladbu
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- zvolí správné tempo ve studované skladbě

4. ročník

- bezpečně ovládá celý rozsah nástroje
- u mollové stupnice zahraje rozložený kvintakord a zmenšený septakord ve čtvrtových notách
- popíše, jak využívá osvojených dovedností k získání technické zručnosti při hře
- předvede dechová cvičení mladším žákům

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na baryton** – studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- samostatně vybere skladbu, kterou je schopen realizovat
- skladbu využije k vlastnímu vyjádření hudebního cítění
- formuluje své představy a názory na interpretaci skladby
- veřejně vystupuje, při vystoupení působí jistě a uvolněně
- zodpovědně využívá své znalosti při nácvičení nových skladeb
- umí posoudit kvalitu provedení nastudovaného díla

2. ročník

- zvládá interpretaci různých stylových období
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými, používá k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry
- uplatní získané základy v souhře s druhým nástrojem
- interpretuje různé styly a žánry a při vystoupení působí jistě a uvolněně
- pracuje s dynamikou, barvou a intonační čistotou tónu
- k vyjádření nálady skladby zvolí odpovídající výrazové prostředky

3. ročník

- studiem náročnějších technických cvičení a etud prokazuje zvýšenou technickou dokonalost hry
- interpretaci přednesových skladeb samostatně řeší
- chápe hudební stránku hraných skladeb a provádí je osobitě s vlastním hudebním vkladem
- dbá na čistý tón v celém rozsahu nástroje
- pohotově čte noty při hře z listu
- hraje chromatiku v celém rozsahu nástroje

4. ročník

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5.2.11 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Prostřednictvím hry na lesní roh se žáci seznamují nejprve s jednoduchými lidovými a národními písněmi, později také s hudbou různých stylových období od jednodušších krátkých skladeb až po složitější koncerty či sonáty. Původní lovecké hudební nástroje byly velmi malých rozměrů, proto šlo na ně hrát jen několik tónů. Postupem času byly šnekovitě stočené rohy nahrazeny kruhovitě točenými nástroji, na které bylo možno zahrát 16 přirozených tónů. Vývoj lesních rohů se však nezastavil a orchestrální lesní rohy byly opatřeny posuvnými ladítky a nakonec ventily – v takové podobě je známe dnes.

Lesní roh se v orchestrech využívá převážně jako doprovodný nástroj, ale stále častěji se uplatňuje také jako nástroj sólový. Hrou na dechové hudební nástroje se žáci navracejí k prapůvodním kulturním a historickým kořenům českých a světových hudebních dějin.

UČEBNÍ PLÁN	Studijní zaměření Hra na lesní roh																		
	Vyučovací předmět (ročník)	Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka	1																		
Nástrojová příprava		1																	
Přípravná hudební výchova		1																	
Hudební příprava *										1									
Hra na lesní roh			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka			1	1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zaspívá nebo zahráje píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zaspívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava - přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- dodržuje hygienické návyky a popíše zásady zacházení s hudebním nástrojem
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii, rozpozná vysoké a hluboké tóny
- rozliší hru silně - slabě; pomalu - rychle
- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje písničku z paměti
- používá hmaty levé a pravé ruky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova - přípravné studium**

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava – přípravné studium**

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

Žák po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni.

- ovládá používaný rozsah nástroje (a - c2)
- udrží rytmus, a ovládá dynamické rozlišení p - mf
- předvede základní techniku nasazení tónu, správné držení nástroje a práci s dechem
- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách a rozložený kvintakord

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na lesní roh – základní studium I. stupně**

žák:

1. ročník

- v rámci svých dispozic a možností ovládá postoj a držení nástroje
- hraje tóny c1, d1, e1 na 4 doby
- přečte noty v rozsahu c1 – g1
- popíše části nástroje, základy údržby a hygienické návyky

2. ročník

- zahraje v používaném rozsahu nástroje (c1 - g1)
- čte v jednoduchém notovém zápise
- zahraje tóny základní tónové řady v rozsahu c1 – g1 na 4 doby
- zahraje dvě jednoduché písně nebo cvičení

3. ročník

- vysvětlí význam a popíše jednotlivosti domácí přípravy (postoj, držení nástroje, práci s dechem, prstovou techniku, tónovou kvalitu)
- hraje v rozsahu (c1 - a1)
- vyjádří náladu elementárními výrazovými prostředky (slabě – silně, pomalu – rychle)
- přečte rytmické hodnoty v jednoduchých hudebních útvarech
- zahraje jednoduchou skladbu
- hraje jednoduchou melodii podle sluchu
- pokouší se o souhru s učitelem nebo spolužáky
- zahraje zadanou durovou stupnici na 4 doby včetně kvintakordu

4. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (a - c2)
- udrží rytmus, a ovládá dynamické rozlišení p - mf
- předvede základní techniku nasazení tónu, správné držení nástroje a práci s dechem
- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách, včetně rozloženého kvintakordu

5. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (g - d2)
- používá základní techniky hry legato a tenuto
- při svém projevu klade důraz na tón
- udrží rytmus, a ovládá dynamické rozlišení p – mf – f včetně plynulých změn
- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele
- předvede techniky hry legato a tenuto.

6. ročník

- rozšiřuje používaný rozsah nástroje (g - f2)
- předvede základní techniky hry legato, tenuto, staccato
- při svém projevu klade důraz na barvu tónu
- používá základní techniky hry legato, tenuto, staccato
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice s akordy
- pokouší se o samostatný projev a suverenitu v hudebním orchestrálním tělese

7. ročník

- ovládá rozsah nástroje (g - f2)
- ovládá základní techniky hry (staccato, legato, tenuto),
- využívá technické a výrazové dovednosti a klade důraz na tónový přednes a jeho barevnost
- udrží rytmus, dynamické rozlišení a frázování
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- u durové stupnice zahraje rozložený kvintakord a dominantní septakord ve čtvrtových notách

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra lesní roh** – základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- bezpečně ovládá celý rozsah nástroje
- použije techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb
- popíše stavbu skladby
- vyhodnotí přednesovou skladbu

2. ročník

- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitele
- použije techniky hry legato, tenuto a staccato
- používá získané techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze)
- ovládá získané techniky (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb

3. ročník

- předvede dechová cvičení mladším žákům
- samostatně nacvičí a provede přiměřeně obtížnou přednesovou skladbu
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- zvolí správné tempo ve studované skladbě

4. ročník

- vyhodnocuje přednes a prezentaci skladeb různých uměleckých směrů
- u durové stupnice zahraje rozložený kvintakord a dominantní septakord ve čtvrtových notách
- u mollové stupnice zahraje rozložený kvintakord a zmenšený septakord ve čtvrtových notách
- popíše, jak využívá osvojených dovedností k získání technické zručnosti při hře

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na lesní roh** – studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- samostatně vybere skladbu, kterou je schopen realizovat
- skladbu využije k vlastnímu vyjádření hudebního cítění
- formuluje své představy a názory na interpretaci skladby
- veřejně vystupuje, při vystoupení působí jistě a uvolněně
- zodpovědně využívá své znalosti při nácvičení nových skladeb
- umí posoudit kvalitu provedení nastudovaného díla

2. ročník

- zvládá interpretaci různých stylových období
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými, používá k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry
- uplatní získané základy v souhře s druhým nástrojem
- interpretuje různé styly a žánry a při vystoupení působí jistě a uvolněně

- pracuje s dynamikou, barvou a intonační čistotou tónu
- k vyjádření nálady skladby zvolí odpovídající výrazové prostředky

3. ročník

- studiem náročnějších technických cvičení a etud prokazuje zvýšenou technickou dokonalost hry
- interpretaci přednesových skladeb samostatně řeší
- chápe hudební stránku hraných skladeb a provádí je osobitě s vlastním hudebním vkladem
- dbá na čistý tón v celém rozsahu nástroje
- pohotově čte noty při hře z listu
- hraje chromatiku v celém rozsahu nástroje

4. ročník

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5.2.12 Studijní zaměření Hra na pozoun

Uplatnění hry na pozoun nalezne žák v sólové hře, ale i v různých hudebních uskupeních - dechových, salónních a tanečních orchestrech, v populární, taneční, jazzové či swingové hudbě.

Pozouny (jinak také trombony) rozdělujeme na snížcové a ventilové. Pozoun snížcový je jediný žesťový nástroj, který nemá klapky ani píсты, ale má snížec. Díky němu je označován za jediný dokonalý dechový nástroj. Připisuje se to jeho schopnosti dokonalé intonace pomocí nekonečně měnitelné délky snížce. Jedinečně zní na pozoun snížcový glissando, které žádný jiný dechový nástroj nemůže zahrát lépe.

Žáci mají možnost zapůjčení školního nástroje. Výuka probíhá pod vedením kvalifikovaných pedagogů a je zaměřena na rozvíjení technických a výrazových schopností žáka.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na pozoun																									
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé											
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.								
Vyučovací předmět	(ročník)																										
Hudební školka	1																										
Nástrojová příprava		1																									
Přípravná hudební výchova		1																									
Hudební příprava *										1																	
Hra na pozoun				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka				1	1	1	1	1	1																		
Kolektivní hra **								1	1	1	1			1	1	1	1										
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební školka – přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zaspívá nebo zahráje píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zaspívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Nástrojová příprava - přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- dodržuje hygienické návyky a popíše zásady zacházení s hudebním nástrojem
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii, rozpozná vysoké a hluboké tóny
- rozliší hru silně - slabě; pomalu - rychle
- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje písničku z paměti
- používá hmaty levé a pravé ruky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební příprava – přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

Žák po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni.

- zvládá správné držení těla a nástroje
- pracuje s dechem a jazykem
- používá 1. – 5. polohu ve hře na snižcový pozoun
- hraje v rozsahu (B - b) v basovém klíči

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na pozoun – základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- v rámci svých dispozic a možností ovládá postoj a držení nástroje
- přečte noty v rozsahu B - b
- zahraje tóny B, f, b - v basovém klíči na 4 doby
- popíše části nástroje, základy údržby a hygienické návyky

2. ročník

- ovládá základní techniku nasazení tónu, zahraje v rozsahu nástroje (f - c1)
- ovládá dynamiku v rozsahu mf, f
- čte v jednoduchém notovém zápise v basovém klíči
- zahraje tóny základní tónové řady na 4 doby
- hraje jednoduchou lidovou píseň podle not

3. ročník

- zvládá správné držení těla a nástroje
- pracuje s dechem a jazykem
- používá 1.-5. polohu ve hře na snížcový pozoun
- hraje v rozsahu (B - b) v basovém klíči
- vyjádří náladu elementárními výrazovými prostředky s použitím tempa a dynamiky
- realizuje rytmickou složku hry ve čtvrtových taktech v hodnotách not celá, půlová, čtvrtě a osminová
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- pokouší se o souhru s jiným nástrojem

4. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (A – d¹)
- hraje tenuto a staccato
- udrží rytmus, a ovládá dynamické rozlišení p - mf
- zahraje zadanou durovou stupnici v půlových notách, včetně rozloženého kvintakordu
- zahraje dvě písně nebo cvičení
- zahraje vybrané durové stupnice s akordy (Es dur, B dur)

5. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (G – d¹) v basovém klíči
- používá 1. – 6. polohu ve hře na snížcový pozoun
- při svém projevu klade důraz na kvalitu tónu
- udrží rytmus, a ovládá dynamické rozlišení p – mf – f včetně plynulých změn
- zahraje přednes nebo jeho část různých dobových stylů a směrů

6. ročník

- rozšiřuje používaný rozsah nástroje (F – d¹) základní techniky hry legato, tenuto, staccato
- při svém projevu klade důraz na barvu tónu
- používá základní techniky hry legato, tenuto, staccato
- zahraje vybrané durové stupnice s akordy (Es dur, B dur, F dur, C dur)

7. ročník

- hraje s větší intonační jistotou, jak nátiskovou, tak při volbě poloh
- používá alternativní polohy
- zvládá podle svých nátiskových možností a dispozic hrát v celém rozsahu nástroje
- udrží rytmus, dynamické rozlišení a frázování
- hraje základní durové a mollové stupnice a T5 i s obraty z paměti
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- u durové stupnice zahraje rozložený kvintakord a dominantní septakord ve čtvrtových notách

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na pozoun – základní studium II. stupně**

žák:

1. ročník

- rozšiřuje své hudební výrazové schopnosti jako je melodičnost a technická lehkost
- ovládá rozsah nástroje (F - e¹) v basovém klíči
- použije techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb
- popíše stavbu skladby
- vyhodnotí přednesovou skladbu

2. ročník

- zahraje přednes nebo jeho část, nebo cvičení podle zadání učitel
- použije techniky hry legato, tenuto a staccato
- používá získané techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze)
- ovládá získané techniky (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb

3. ročník

- předvede dechová cvičení mladším žákům
- samostatně nacvičí a provede přiměřeně obtížnou přednesovou skladbu, pracuje s barvou a kvalitou tónu a volí vhodné výrazové prostředky a tempo
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnici v osminových notách
- kombinuje techniky staccato a legato

4. ročník

- bezpečně ovládá celý rozsah nástroje
- čte v basovém, v tenorovém a altovém klíči
- u durové stupnice zahraje rozložený kvintakord a dominantní septakord ve čtvrtových notách
- u mollové stupnice zahraje rozložený kvintakord a zmenšený septakord ve čtvrtových notách
- popíše, jak využívá osvojených dovedností k získání technické zručnosti při hře

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na pozoun – studium pro dospělé**

žák:

1. ročník

- samostatně vybere skladbu, kterou je schopen realizovat
- skladbu využije k vlastnímu vyjádření hudebního cítění
- formuluje své představy a názory na interpretaci skladby
- veřejně vystupuje, při vystoupení působí jistě a uvolněně
- zodpovědně využívá své znalosti při nácvičení nových skladeb
- umí posoudit kvalitu provedení nastudovaného díla

2. ročník

- zvládá interpretaci různých stylových období
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými, používá k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry

- uplatní získané základy v souhře s druhým nástrojem
- interpretuje různé styly a žánry a při vystoupení působí jistě a uvolněně
- pracuje s dynamikou, barvou a intonační čistotou tónu
- k vyjádření nálady skladby zvolí odpovídající výrazové prostředky

3. ročník

- studiem náročnějších technických cvičení a etud prokazuje zvýšenou technickou dokonalost hry
- interpretaci přednesových skladeb samostatně řeší
- chápe hudební stránku hraných skladeb a provádí je osobitě s vlastním hudebním vkladem
- dbá na čistý tón v celém rozsahu nástroje
- pohotově čte noty při hře z listu
- hraje chromatiku v celém rozsahu nástroje

4. ročník

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5.2.13 Studijní zaměření hra na tubu

Tuba je basový žesťový dechový nástroj. V orchestrech se tento nástroj objevuje od 19. století a kvůli jeho značné hmotnosti se na něj hraje většinou v sedě. Jde o jeden z nejhluběji znějících hudebních nástrojů. Klasická tuba může mít i tvar tzv. heligonu, to znamená, že je zatočena kolem hráčova těla. Podobný tvar má i suzafon, jehož ozvučník je ovšem obrácen dopředu. Tento nástroj se převážně využívá na vedení basové linky.

Prostřednictvím hry na tubu se žáci seznamují nejprve s jednoduchými lidovými a národními písněmi, později také s hudbou různých stylových období od jednodušších krátkých skladeb až po skladby složitější a náročnější. Žáci mohou nalézt uplatnění v různých hudebních souborech (dechové orchestry, symfonické orchestry, taneční orchestry, swingové orchestry, brass - bandy) – těmto žánrům přizpůsobujeme výuku.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na tubu																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
Vyučovací předmět (ročník)		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka		1																	
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *											1								
Hra na tubu				1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštívili základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební školka – přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zaspívá nebo zahraje píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zaspívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava - přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- dodržuje hygienické návyky a popíše zásady zacházení s hudebním nástrojem
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii, rozpozná vysoké a hluboké tóny
- rozliší hru silně - slabě; pomalu - rychle
- správně stojí a drží nástroj při hře
- zahraje písničku z paměti
- používá hmaty levé a pravé ruky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova - přípravné studium**

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava – přípravné studium**

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahájí plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

Žák po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni.

- zvládne držení nástroje, práci s dechem
- hraje v rozsahu F - f pro F tubu, B1 - c pro B tubu
- přečte rytmické hodnoty v jednoduchých hudebních útvarech
- vysvětlí doprovodný charakter nástroje
- zahraje vybrané stupnice (F dur, resp. B dur)
- zahraje jednoduchou skladbu (lidové písně, renesanční a barokní tance, atd.)
- pokouší se o souhru s jiným nástrojem
- zahraje zadanou durovou stupnici na 4 doby včetně kvintakordu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na tubu – základní studium I. stupně**

žák:

1. ročník

- v rámci svých dispozic a možností ovládá postoj a držení nástroje
- popíše části nástroje, údržbu a hygienické návyky
- přečte noty v rozsahu B - F v basovém klíči
- zahraje tóny B - f - v basovém klíči na 4 doby

2. ročník

- nasazuje tón v rozsahu nástroje B - f při hře na tubu F
- nasazuje tón v rozsahu nástroje F - B při hře na tubu B
- ovládá dynamiku v rozsahu mf
- čte v jednoduchém notovém zápise
- zahraje jednoduchou lidovou píseň nebo melodii

3. ročník

- vysvětlí význam a popíše jednotlivosti domácí přípravy (postoj, držení nástroje, práci s dechem, prstovou techniku, tónovou kvalitu)
- hraje v rozsahu F - f pro F tubu, B1 - c pro B tubu
- vyjádří náladu elementárními výrazovými prostředky (slabě – silně, pomalu – rychle)
- přečte rytmické hodnoty v jednoduchých hudebních útvarech
- vysvětlí doprovodný charakter nástroje
- zahraje vybrané stupnice (F dur, resp. B dur)
- zahraje jednoduchou skladbu (lidové písně, renesanční a barokní tance, atd.)
- pokouší se o souhru s jiným nástrojem
- zahraje zadanou durovou stupnici na 4 doby včetně kvintakordu

4. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (E – b) resp. (A1 - f)
- udrží rytmus a ovládá dynamické rozlišení p - mf
- zahraje zadanou durovou stupnici vpůlových notách, včetně rozloženého kvintakordu
- předvede základní techniku nasazení tónu, správné držení nástroje a práci s dechem
- zahraje píseň, její část nebo cvičení

5. ročník

- ovládá používaný rozsah nástroje (D – b) resp. (G1 - f)
- používá základní techniky hry staccato a tenuto
- při svém projevu klade důraz na tón
- udrží rytmus a ovládá dynamické rozlišení p – mf – f včetně plynulých změn
- zahraje durové stupnice C dur, F dur, B dur Es dur včetně kvintakordů a variací

6. ročník

- při svém projevu klade důraz na plynulost hry a rytmus
- používá základní techniky hry legato, tenuto, staccato
- zahraje durové stupnice do 4 b a do 2 # včetně kvintakordů a variací
- pokouší se o samostatný projev a suverenitu v hudebním orchestrálním tělese

7. ročník

- rozšiřuje používaný rozsah nástroje (C - b) resp. (Fis - f)
- udrží rytmus, dynamické rozlišení a frázování
- zahraje zadanou durovou stupnici ve čtvrtových notách a rozložený kvintakord z paměti
- předvede a popíše svoji hru mladším žákům
- při domácím cvičení nastuduje i obtížnější party
- použije tempové rozdíly mezi jednotlivými částmi skladby

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na tubu** – základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- ovládá rozsah nástroje (A - b) resp. F1 - f)
- použije techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb
- popíše stavbu skladby a vyhodnotí přednesovou skladbu
- zahraje durové stupnice s akordy do 4 # a 4 b včetně hry rozloženého kvintakordu
- zahraje mollové stupnice s akordy do 2 # a 2 b včetně hry rozloženého kvintakordu

2. ročník

- ovládá rozsah nástroje (G - c1) resp. (F1 - g)
- zahraje mollové stupnice s akordy do 3 # a 3 b včetně hry rozloženého kvintakordu
- použije techniky hry legato, tenuto a staccato
- používá získané techniky dechu (nasazení tónu, dynamika, fráze)
- ovládá získané techniky (nasazení tónu, dynamika, fráze) pro výrazový projev při cvičení a přednesu skladeb

3. ročník

- ovládá rozsah nástroje (G - d1) resp. (F1 - a)
- zahraje durové a mollové stupnice s akordy do 4 # a 4 b včetně hry rozloženého kvintakordu
- samostatně nacvičí a provede přiměřeně obtížnou přednesovou skladbu
- zahraje zadanou durovou nebo mollovou stupnicí v osminových notách
- zvolí správné tempo ve studované skladbě

4. ročník

- bezpečně ovládá celý rozsah nástroje (G1 - f1) resp. (Fis1 - c1)
- u mollové stupnice zahraje rozložený kvintakord a zmenšený septakord ve čtvrtových notách
- vysvětlí melodické členění skladby (skladebné fráze)
- popíše, jak využívá osvojených dovedností k získání technické zručnosti při hře
- předvede dechová cvičení mladším žákům

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na tubu** – studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- samostatně vybere skladbu, kterou je schopen realizovat
- skladbu využije k vlastnímu vyjádření hudebního cítění
- formuluje své představy a názory na interpretaci skladby
- veřejně vystupuje, při vystoupení působí jistě a uvolněně
- zodpovědně využívá své znalosti při nácvičení nových skladeb
- umí posoudit kvalitu provedení nastudovaného díla

2. ročník

- zvládá interpretaci různých stylových období
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými, používá k tomu dosavadní znalosti tvoření tónu a techniky hry
- uplatní získané základy v souhře s druhým nástrojem
- interpretuje různé styly a žánry a při vystoupení působí jistě a uvolněně
- pracuje s dynamikou, barvou a intonační čistotou tónu
- k vyjádření nálady skladby zvolí odpovídající výrazové prostředky

3. ročník

- studiem náročnějších technických cvičení a etud prokazuje zvýšenou technickou dokonalost hry
- interpretaci přednesových skladeb samostatně řeší
- chápe hudební stránku hraných skladeb a provádí je osobitě s vlastním hudebním vkladem
- dbá na čistý tón v celém rozsahu nástroje
- pohotově čte noty při hře z listu
- hraje chromatiku v celém rozsahu nástroje

4. ročník

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj dýchání, frázování, výrazu při nácvičku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

5.2.14 Studijní zaměření Hra na kytaru

Kytara, moderní a velmi oblíbený nástroj, je ve všech svých podobách (klasická, westernová nebo elektrická) využívaná snad v každém žánru a stylu hudby. Cílem základního studia I. a II. stupně ve hře na kytaru je vychovat z žáka samostatně činného a schopného hráče, který se bude nadále sám rozvíjet, a to jak sólově, tak skupinově. Talentované žáky připravíme ke studiu na vyšším stupni umělecké nebo pedagogické školy.

Výuka hry na kytaru může probíhat individuálně nebo ve skupině dvou žáků v rozmanitých podobách - klasická, folk, country, rock, blues, apod. s nástroji klasickými, elektrickým či poloakustickými. Žák se zapojuje do kolektivní výuky prostřednictvím hudební nauky, hry v komorní hře nebo souborech. Uplatnění najde v hudebních skupinách nebo také u táborových ohňů a domácím prostředí.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na kytaru																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
Vyučovací předmět (ročník)		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka		1																	
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *											1								
Hra na kytaru				1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacích předmětů: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zazpívá jednoduchou píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zazpívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Nástrojová příprava - přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- popíše tři základní části nástroje a názvy melodických strun (e, h, g)
- zazpívá jednotlivé tóny, které mu učitel zahraje
- hraje na prázdných strunách v jednoduchých rytmických cvičeních (4/4, 2/4)
- rozezná zahranou náladu melodie (veselá, smutná)

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební příprava – přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák:

- správně sedí u nástroje
- pojmenuje jednotlivé struny
- vysvětlí označení prstů levé i pravé ruky
- použije základní způsob tvoření tónu
- předvede rytmickou hru na prázdných strunách, dělení hodnot (nota celá, půlová, osminová)
- zahraje jednohlasou melodickou skladbu
- zahraje široký dvojhlas
- přednese jednóktávovou stupnici DUR s akordem v základním tvaru T5

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na kytaru – základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- správně drží nástroj
- pojmenuje hlavní části nástroje, vyjmenuje jednotlivé struny
- při hře použije střídavý úhoz i, m
- předvede hru palcem na prázdných basových strunách
- zahraje na hmatníku v tóny v I. poloze bez posuvek (e – g2)
- zahraje stupnici C DUR (c1 – c2)
- přednese krátkou jednohlasou píseň

2. ročník

- přednese stupnice DUR do 2 křížků (jedné oktávy)
- zahraje technikou prsty (i, m)
- zahraje úhoz palcem
- naladí si nástroj podle ladičky
- zahraje široký dvojhlas (p – i, m)
- použije akord (T5) k nastudované stupnici
- zahraje krátkou skladbu z paměti
- doprovodí lidovou píseň s užitím malé kadence T-S-D

3. ročník

- zahraje s ohledem na kvalitu tónu
- zahraje stupnici do 4 # a jejich akordy v základním tvaru T5 přednese skladbu s použitím základní dynamické škály (p-f)
- zahraje jednoduché (2/4, 3/4, 4/4 takt) písničky ze zpěvníku tzv. špetkou nebo plektrem
- při akordovém doprovodu zahraje úhoz nahoru i dolů
- interpretuje jednoduchou skladbu z paměti

4. ročník

- aplikuje dynamiku (p – mf – f)
- vyjmenuje tóny do V. pražce
- použije hmat malé barré
- zahraje stupnice do 4# a 1b (jedno/dvouoktávové) a jejich akord v základním tvaru T5
- předvede úzký dvojhlas i, m
- použije stupnice DUR ve složitějších rytmických variacích a tempech
- zahraje harmonický trojhlas p – i, m, a
- přednese jednoduché etudy
- doprovodí lidovou nebo umělou píseň z akordových značek

5. ročník

- použije dvojhlas, trojhlas pravé ruky
- předvede a aplikuje hmat velké barré
- pojmenuje základní tónové rejstříky- sul ponticello, sul tasto – zahraje u kobylky a nad hmatníkem
- zahraje a, e moll stupnice (dvou oktávové) i její kadenci v základním tvaru (T, S, D7)

6. ročník

- pravidelně střídá i, m
- použije techniku hry prsty v různých rytmických obměnách
- předvede etudu či přednesovou skladbu hranou v různých tempech od larga, lenta, grave, adagia, andante až po allegretto, moderato apod.
- zahraje legata (vzestupná i sestupná)
- přednese stupnice do 3 b (dvouoktávové)
- zahraje malé i velké barré, zná akordy k probraným stupnicím v základním tvaru (T5) i jejich kadence (T, S, D7)

7. ročník

- doprovodí podle notace i akordických značek
- použije kadence a vytváří vlastní doprovody podle svých individuálních schopnos
- zahraje přirozený flažolet
- předvede hru harmonického čtyřhlasu p – i, m, a prsty
- zahraje noty šestnáctinové - tečkovaný rytmus, trioly (malé i velké), synkopický rytmus
- zahraje na hmatníku v tóny do XII. pražce, zná stupnice DUR s # i b, moll (melod.) do 5 # a 3 b (dvouoktávové)
- použije získané dovednosti k veřejné interpretaci (vystupování) individuálně nebo v komorních nebo souborových seskupeních
- zahraje z paměti skladbu lidovou, populární nebo skladbu z různých slohových období střední obtížnosti

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na kytaru – základní studium II. stupně žák:

1. ročník

- aplikuje improvizální schopnost na jednoduchých písních v základních kadencích pomocí durových stupnic, pentatoniky apod.
- zahraje pohotově z listu
- použije složitější technické prvky – legato vzestupné, sestupné, přirozený i umělý flažolet, melodické ozdoby – nátryl, příraz, mordent
- účastní se interních a veřejných vystoupení - aktivně/pasivně (koncerty, soutěže, festivaly, přehlídky, hudební veletrhy, literatura, vyhledávání médií)
- předvede doprovod písně ze zpěvníku tzv. špetkou či plektrem „trsátkem“

2. ročník

- použije všechny DUR i moll stupnice (melodické) přes dvě oktávy včetně jednoduché kadence (T, S, D7)
- kombinuje různé techniky hry na daných skladbách a technických cvičeních
- použije tóny na hmatníku do XII. polohy
- vyhodnotí při hře pomocí techniky dynamiku a agogiku hrané skladby
- předvede chromatickou stupnici ve středním tempu

3. ročník

- naladí si nástroj bez použití ladičky
- použije základní technické prvky hry, hraje legato, vzestupné/sestupné, přirozený i umělý flažolet
- použije dynamické odstínění p – mf – f, předvede základní tónové rejstříky sul ponticcelo, sul tasto)
- doprovodí vybrané ze zpěvníku (lidové, evergreeny, populární) za pomoci akordických značek
- účastní se interních a veřejných vystoupení - aktivně/pasivně (koncerty, soutěže, festivaly, veletrhy, literatura, vyhledávání médií apod.)

4. ročník

- zahraje tóny po celém hmatníku
- použije legato, vzestupné/sestupné, přirozený i umělý flažolet, vibráto, různé ozdoby, dle svých schopností. Zahraje také tremolo a harmonický čtyřhlas i rozloženě p – i, m, a prsty
- použije dynamické odstínění pp – p - mf – ff
- doprovodí vybrané písně ze zpěvníku různého charakteru (lidové, evergreeny, populární, standardy, latiny apod.)
- účastní se interních a veřejných vystoupení - aktivně/pasivně (koncerty, soutěže, festivaly, veletrhy, literatura, vyhledávání médií...), rozlišuje různá období kytarové hudby
- samostatně nastuduje skladby dle vlastního výběru

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na kytaru** – studium pro dospělé žák:

1. ročník

- vysvětlí historii, popíše nástroj
- zahraje na hmatníku do XII. polohy
- aplikuje jednoduché i složitější rytmické útvary
- zahraje a doprovodí skladbu z akordových značek

2. ročník

- zahraje skladby různých slohových období
- použije hru bez dopadu a aplikuje techniku na různých skladbách
- popíše různé typy a druhy nástrojů
- doprovodí skladbu s jednoduchým bicím doprovodem

3. ročník

- samostatně navine nylonové struny a naladí nástroj
- použije hru středně těžkou technikou PR - rasguado, arpeggio
- zahraje klasický i moderní žánr klasické kytary

4. ročník

- vyjmenuje žánry kytarové hudby
- vyjmenuje přední historicky známé virtuózy klasické kytary
- samostatně vybere notový materiál k dalšímu studiu
- popíše svůj způsob cvičení

5.2.15 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Elektrická kytara dnes patří mezi nejpobulárnější hudební nástroje přelomu tisíciletí, kdy nabyla největšího rozkvětu. Její vliv je natolik velký, že se podílela na vzniku mnoha hudebních stylů a ovlivnila ty stávající. Díky technickým pokrokům a mistrovským hráčům této kytary zaznamenala elektrická kytara od svého vzniku mnoho proměn. Její různorodost se odráží právě v různých stylech jako např. v jazzu, rocku, blues, latině, metalu atd. Naším cílem výuky hry na elektrickou kytaru je žák vycházející ze základů klasické kytary využívající plný potenciál elektrického nástroje.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru																	
Vyučovací předmět (ročník)	Přípravné studium	Základní studium I. stupně								PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé				
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.		7.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka	1																		
Nástrojová příprava		1																	
Přípravná hudební výchova		1																	
Hudební příprava *										1									
Hra na elektrickou kytaru				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1			1	1	1	1			
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. PS/II.= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacního předmětu: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zazpívá jednoduchou píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zazpívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Nástrojová příprava - přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- zná tři základní části nástroje a názvy melodických strun (e, h, g)
- zazpívá jednotlivé tóny, které mu učitel zahraje
- použije hru s dopadem
- hraje na prázdných strunách v jednoduchých rytmických cvičeních (4/4, 2/4)
- rozezná zahraniou náladu melodie (veselá, smutná)

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- zná notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební příprava – přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák:

- zná části nástroje
- rozumí ladění nástroje
- zná správné držení nástroje
- použije jednoduché prstové cvičení pro levou a pravou ruku (prstová hra)
- použije hru trsátkem směrem dolů (downpick)
- hraje chromatickou stupnici
- zahraje durovou stupnici C, G, D, A, E (1-2 oktávy) a akord v T5

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na elektrickou kytaru – základ. studium I.st.

žák:

1. ročník

- popíše správné držení těla a nástroje, postavení rukou
- pojmenuje hlavní části nástroje, terminologii pravé a levé ruky a názvy strun
- použije při hře střídavý úhoz i, m prstu s dopadem
- hraje palcem na prázdných basových strunách (dopad)
- hraje na hmatníku v tóny v I. poloze bez posuvek (e – g2)
- zahraje stupnici C DUR (c1 – c2)
- použije úhozy v různých rytmických obměnách na prázdných strunách
- zahraje krátkou jednohlasou píseň

2. ročník

- správně drží nástroj, zná správné postavení levé i pravé ruky
- hraje stupnice DUR do 2 křížků (jedné oktávy)
- zahraje široký dvojhlas (p – i, m prsty s dopadem)
- zahraje akord C dur (T5)
- zahraje krátkou skladbu z paměti

3. ročník

- zaujme správné držení těla a nástroje, postavení rukou
- zná hlavní části nástroje, ovládací prvky, terminologii pravé a levé ruky
- připojí se na aparát a provede základní nastavení
- předvede držení trsátka a zahraje úderem dolů (downpick)
- zahraje stupnici do 4 # a jejich akordy v základním tvaru T5
- zahraje krátkou jednohlasou píseň v trsátkové technice

4. ročník

- upevňuje návyky správného postavení levé a pravé ruky
- zná základní akordy, vysvětlí akordové diagramy, jednoduché akordové doprovody
- použije střídavý úhoz dolů nahoru
- ladí pomocí elektronické ladičky
- popíše tóny do V. pražce (přehled)
- předvede bluesovou dvanáctitaktovou formu
- hraje a sehrává se s jednoduchým podkladem či s jiným nástrojem
- umí zahrát krátkou a etudu a jednoduchou skladbu z paměti nebo s podkladem

5. ročník

- hraje bluesovou dvanáctitaktovou formu s využitím DUR i moll akordů
- hraje doprovody s využitím durových a mollových akordů s použitím barré
- přepíná rejstříky a aplikuje dynamické možnosti nástroje
- hraje ve 2-3 oktávových stupnicích
- v technice hry el. kytary (vibrato, full)
- zahraje a, e moll stupnice (2oktávové) i její kadenci v základním tvaru (T, S, D7)

6. ročník

- pravidelně střídá úhoz
- hraje na hmatníku do VII. polohy
- rytmizuje technicky náročnější pasáže
- hraje v tempech od larga, lenta grave, adagia, andante allegretto, moderato, presto
- hraje legáta (vzestupná i sestupná), vibráto
- hraje pentatonickou stupnici
- hraje stupnice do 3 b (2oktávové)
- zahraje malé i velké barré, přehraje akordy k probraným stupnicím v základním tvaru (T5) i jejich kadence (T, S, D7)
- rozezná skladby různých kytarových žánrů
- hraje rozklady akordů vybrnkáváním, doprovod bas-akord, vícehlas v současném úhozu, rytmické doprovody z akordových značek
- použije kytarové rejstříky, přepínání snímačů

7. ročník

- hraje nepravidelný úhoz trsátkem
- hraje rozklady akordů na hmatníku a vyjmenuje akordické značky
- použije rytmické doprovody v základních power chordech (kvintkvartový tvar)
- vyhodnotí rozšířené znalosti v technice hry (flažolety)
- použije celé barré
- v doprovodech užívá durových a mollových akordů (včetně akordů s barré)
- hraje improvizovaný doprovod
- použije vytahování strun o půltón, celý tón, kombinovaně
- zahraje noty šestnáctinové - tečkovaný rytmus, trioly (malé i velké), synkopický rytmus
- hraje na hmatníku tóny do XII. prazce, přehraje stupnice DUR s # i b, moll (melod.) do 5 # a 3 b (2oktávové)
- hraje různé typy pentatonických stupnic
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních a veřejně vystupuje

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na elektrickou kytaru – základ.studium II.st.

žák:

1. ročník

- plynule čte tabulátorový zápis
- zná historii nástroje
- popíše a rozdělí základní aparáty (lampový, tranzistorový)
- hraje ve 4/4, 3/4, 2/4 rytmech
- hraje pentatonické chromatické stupnice
- používá metronom

2. ročník

- hraje chromatickou stupnici
- rozumí a použije základní dur i moll (melodická) stupnice
- rozumí významu přepínání snímačů (tzv. rejstříků)
- vyhledává informace v žánrech elektrické kytary
- použije externí efekty
- hraje jednoduché improvizace
- zahraje skladbu z paměti

3. ročník

- hraje dur i moll chromatickou stupnici (dvouoktávové)
- použije legáta (sestupná, vzestupná)
- hraje ve složitějších rytmech
- vyhodnotí různé styly ve hře na el. kytaru
- použije horizontální i vertikální pentatoniku
- zahraje jednoduchý doprovod
- hraje s doprovodem podkladu

4. ročník

- rozumí různým typům ladění nástroje
- zahraje více stylů (blues, rock, metal atd.)

- použije efektní řetězec střední obtížnosti (alespoň 3 různé efekty)
- zná čtení z akordových značek
- zapíše dvanáctitaktové blues
- improvizuje na jednoduché téma

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na elektrickou kytaru - studium pro dospělé

žák:

1.ročník

- popíše elektrický nástroj
- má přehled na hmatníku do XVI. polohy
- použije jednoduché i složitější rytmické útvary
- čte z akordových značek

2. ročník

- hraje skladby různých žánrů, stylů el. kytary a trsátkové techniky
- použije více technik a umí vyhodnotit techniku na různých skladbách

3. ročník

- umí si sám navinout struny, zná typy a charakteristiku daných strun
- naladí si nástroj pomocí ladičky
- zná zapojit jednoduchý systém/řetězec efektů k el. kytáře

4. ročník

- má přehled nad žánry kytarové hudby
- sám umí vyhledat notový materiál
- použije vibrační páky, obouzvrtného tremola
- použije efektu wah pedálu
- popíše různé druhy, typy zesilovačů, efektů a příslušenství

5.2.16 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Studium basové kytary na naší škole je rozděleno na výuku doprovodné hry v prvním cyklu a sólové hry ve druhém cyklu. Důraz je kladen na techniku hry, praktické využití získaných dovedností a cit pro groove a styl. Baskytara je vyučována se zaměřením na nejrůznější styly, jako je funky, rock, pop, jazz, jazzrock, country apod. Cílem výuky je radost a nadšení ze hry a motivace k další práci. Naším cílem je také vychovat žádaného hráče, který zahraje cokoliv na vysoké úrovni.

Velice oblíbeným a efektním prvkem basové hry je i slap a tapping, které jsou nedílnou součástí výuky hry na tento nástroj na naší škole. Veškeré dovednosti je možno využít ve školních souborech, které jsou multižánrové. Pokud žák nevlastní svůj nástroj, škola mu jej zapůjčí.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na basovou kytaru																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Vyučovací předmět	(ročník																		
Hudební školka		1																	
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *										1									
Hra na basovou kytaru				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **								1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacích předmětů: **Hudební školka** - přípravné studium

žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- pojmenuje jednotlivé struny
- zazpívá jednoduchou píseň nebo melodii

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava** - přípravné studium

žák:

- popíše zásady správného zacházení a skladování nástroje
- popíše správné držení nástroje
- přečte krátký zápis v basovém klíči
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova** - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava** - přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získává návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák: po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na basovou kytaru** - základní studium I. st.

žák:

1. ročník

- správně drží nástroj
- naladí nástroj podle ladičky
- při hře využije střídání prstů i, m
- zahraje celé, půlové, čtvrtové, osminové a šestnáctinové noty
- vysvětlí funkci pomlk a aplikuje je do praxe
- popíše části basové kytary
- zahraje podle jednoduchého notového zápisu v basovém klíči
- doprovodí jednoduchou skladbu s využitím prázdných strun
- tlumí přeznívající struny

2. ročník

- při hře správně staví pravou i levou ruku
- doprovodí skladbu pomocí rozložených kvintakordů za pomoci akordických značek
- vysvětlí funkci doprovodné basové kytary
- ovládá zúžený prstoklad levé ruky
- zahraje durové stupnice do jednoho # a jednoho b
- přednese mollové stupnice do jednoho # a jednoho b

3. ročník

- pravidelně střídá prsty pravé ruky i, m
- zahraje do II. polohy
- vhodně aplikuje akcenty v závislosti na konkrétním stylu
- vytvoří jednoduchý doprovod k evergreenu (rock, pop, country)
- reaguje na změnu tempa při doprovodu
- aplikuje základní výrazové prostředky (staccato, legato, tenuto, odtrh, příraz)
- přednese durové stupnice do dvou # a dvou b
- zahraje mollové stupnice do dvou # a dvou b

4. ročník

- zahraje v zúženém i rozšířeném prstokladu
- zahraje na hmatníku do III. polohy
- vytvoří jednoduchý basový groove s doprovodem bicích
- nastaví kvalitní zvuk na basové aparatuře
- doprovodí skladbu s využitím walking bass
- teoreticky vysvětlí princip dvanáctitaktového schématu v blues
- aplikuje církevní mody do doprovodu
- zahraje durové a mollové stupnice do třech # a tří b

5. ročník

- aplikuje durovou a mollovou stupnici do doprovodu skladby
- předvede základní dynamickou škálu
- zahraje doprovod do dvanáctitaktového schématu v blues
- doprovodí skladbu pomocí akordických značek (septakordy)
- transkribuje podle sluchu jednoduchý basový groove nebo doprovod z nahrávky
- použije přirozené flažolety v doprovodu
- zahraje durové a mollové stupnice do čtyř # a čtyř b

6. ročník

- při doprovodu použije glissando, vibrato, ohýbané tóny, perkusivní efekty
- zahraje podle not vypsání doprovod a jednoduché sólo
- aplikuje hru rozložených septakordů
- zahraje pentatonické stupnice
- zahraje na hmatníku do XII. polohy
- vytvoří adekvátní stylový doprovod nebo groove ke skladbě s bicím doprovodem
- zahraje stupnice do pěti # a pěti b

7. ročník

- zahraje v rozsahu celého hmatníku
- zahraje chromatickou stupnici v rychlém tempu
- využívá tzv. death notes při hraní figur a v doprovodech
- zahraje walking bass v jazzových standardech
- předvede stupnice do sedmi # a sedmi b
- zahraje slapem (palcem) na prázdných strunách
- doprovodí skladbu v kombinaci jednoduchého slapu s prstovou technikou

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na basovou kytaru - základní studium II. st.**

žák:

1. ročník

- vytvoří jednoduché basové sólo
- naladí nástroj podle sluchu

- předvede tzv. death notes v jednoduchém sóle
- vytvoří slapový groove (palcem) s bicím doprovodem
- vybere si na základě svých dispozic skladbu, kterou nastuduje
- zahraje v rozsahu celého hmatníku
- odposlouchá z nahrávky oblíbený basový break či figuru a zahraje ji

2. ročník

- zahraje církevní mody na tónech stupnice C dur
- zahraje trhané tóny při slapu (popping)
- přednese basové sólo na základě jednoduchého harmonického podkladu (zdroj-Youtube apod., automatický doprovod na keyboardu, klavírní nebo kytarový doprovod)
- použije kombinace úderu palcem-trhnutí v oktávách a death notes hrané palcem
- teoreticky vysvětlí úlohu basové kytary v sólech a doprovodu

3. ročník

- použije základy tappingové techniky
- zahraje z listu bez přípravy notový part v adekvátním tempu
- aplikuje horizontální improvizaci
- vytvoří vhodný break na konci fráze
- aplikuje přirozené flažolety v sólech

4. ročník

- zahraje slapem basové figury různých stupňů obtížnosti
- zahraje part z houslového klíče
- přednese hru dvojhmatů, trojhmatů a čtyřhmatů (akordická hra)
- zahraje jazzový standard (téma, sólo, téma)
- vysvětlí pojem jam session a předvede jej prakticky
- předvede tappingový doprovod s metronomem nebo s bubeníkem
- aplikuje vertikální improvizaci

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na basovou kytaru - studium pro dospělé**

žák:

1. ročník

- vystaví basové sólo bez přípravy
- zahraje ukázkou jazzového doprovodu, rockového doprovodu a popového doprovodu
- samostatně provede základní údržbu svého nástroje včetně výměny strun a ladění oktáv
- vyjmenuje druhy baskytarových efektů a uvede příklady použití

2. ročník

- zahraje notový part z listu bez přípravy
- předvede transpozici církevních modů
- aplikuje do sóla i doprovodů melodické ozdoby
- vyjmenuje druhy basových aparatur a popíše jejich klady a zápory

3. ročník

- použije osvojené techniky ve skladbách různého charakteru
- vysvětlí funkci pražcové, bezpražcové a vícestrunné baskytary
- sleduje hudební periodika a má přehled v současném hudebním dění
- aplikuje hru s použitím tzv. backing tracků (zdroje: Youtube apod.)
- popíše historii vývoje a technik hry na basovou kytaru

4. ročník

- zahraje a zároveň zazpívá melodii skladby
- zahraje nejnámější basové figury, doprovody a sóla dle vlastního výběru či předlohy učitele
- zahraje bez přípravy doprovod a sólo z akordických značek
- předvede vlastní krátkou basovou kompozici
- popíše svůj způsob cvičení
- vyjmenuje přední české a zahraniční baskytaristy a popíše jejich styl hry

5.2.17 Studijní zaměření Sólový zpěv

V rámci předmětu Sólový zpěv žáci získají základní pěvecké návyky, které se v průběhu studia správným technickým vedením a individuálním přístupem přirozeně rozvíjejí.

V průběhu studia si pěstují smysl pro kultivovaný hudební projev, rozvíjejí své hudební schopnosti a dovednosti. Průběžně se seznamují s pěveckou literaturou různých stylových období a žánrů. Cílem není vychovat jen technicky zdatné pěvce, ale především zpěváky, které zpěv těší a nebojí se využít jakoukoliv příležitost ke zpěvu jak v soukromí, tak na veřejnosti.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Sólový zpěv																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Vyučovací předmět	(ročník																		
Hudební školka		1																	
Hlasová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hlasová příprava II *										1									
Sólový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Sborový zpěv **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Sborový zpěv může být nahrazen Kolektivní hrou. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra**, **Sborový zpěv**, **EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21), Sborový zpěv (5.2.23) a Kolektivní hra (5.2.22), vč. nepovinného předmětu Kolektivní hra, jsou v uvedených v kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru.

Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební školka - přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zazpívá jednoduché dětské písně a říkanky
- vytleská rytmus jednoduchých písní
- zpívá s pomocí klavírního doprovodu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hlasová příprava** - přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák se seznamuje se základy pěvecké techniky v podobě postoja, výslovnosti, či správného držení těla. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- zpívá jednoduché lidové a dětské písně, dle svých možností a rozsahu
- zopakuje hlasová cvičení v rozsahu kvintakordu
- předvede správné držení těla, nadechuje se bez zdvihání ramen
- předvede dechová cvičení – dlouhý nádech - výdech na sss,
- nádech - zadržetí dechu - výdech
- zazpívá 2 jednoduché písně, vytleská rytmus, a zaspívá intonační cvičení dle vzoru

Učební osnovy vyučovacího předmětu **Sólový zpěv** - základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- zpívá ve svém přirozeném rozsahu
- nadechuje se hluboce a lehce bez zdvihání ramen
- napodobuje zvuk vlaků, zvířat v rámci dechových cvičení
- zpívá píseň z paměti
- zpívá jednoduché lidové písně a písně s dětskou tematikou
- popíše rozdílnou náladu písně

2. ročník

- vysvětlí základy pěvecké techniky – správné držení těla, volné dýchání bez zdvihání ramen, výslovnost, dechová opora
- zpívá lidové a umělé písně s pomocí klavírního doprovodu
- vyjádří charakter písně výrazem
- vysvětlí rozdíl mezi lidovou a umělou písní
- vyjádří vlastními slovy důležitosti hlasové hygieny
- důsledně vyslovuje text dané písně

3. ročník

- popíše pěveckou techniku – správná artikulace, měkké nasazení tonu, žeberně brániční dechovou oporu
- zpívá v jednoduchém dvojhlasu
- využívá základní dynamiku, a agogiku
- použije brumendo, díky kterému vnímá rezonanci
- veřejně interpretuje písně dle daných pokynů
- zpívá lidové i umělé písně, individuálně přizpůsobené dle věku i možnosti

4. ročník

- zpívá hlasová cvičení s postupně větším intervalovým rozsahem
- použije základy pěvecké techniky - spojuje rezonanci s dechovou oporou
- popíše období mutace
- interpretuje písně různých stylů, žánrů i jazyků
- zpívá ve vícehlasu

5. ročník

- použije základy pěvecké techniky, nasazení tónu, spojitost rezonance s dechovou oporou, volnost brady, správnost artikulace
- zdůvodní a předvede v písni výrazové, dynamické a agogické prvky
- zpívá písně většího rozsahu různých žánrů
- zpívá ve dvojhlase i s instrumentálním doprovodem

6. ročník

- zvládá základy pěvecké techniky, využívá propojenost rezonance a dechu
- předvede kultivovaný výstup za použití správné dechové techniky
- dokáže vyjádřit náladu skladby, s pomocí dynamiky, agogiky či zvýrazněním v textu
- zpívá intonačně i technicky čistě

7. ročník

- dokáže posoudit a ohodnotit správnost zazpívaných tónů interpreta
- použije melodické ozdoby, spojuje noty s pomocí legata, staccata apod.
- interpretuje z paměti písně různých žánrů i stylu dle svých možností a schopností
- ve spolupráci s učitelem připraví repertoár k absolventskému výkonu, úměrný individuálním možnostem

Učební osnovy vyučovacího předmětu **Sólový zpěv** –základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- uplatňuje správné základy pěvecké techniky, měkké nasazení tónu spojenou dechovou oporou, srozumitelnou artikulací
- vyjádří základní dynamiku a náladu písně
- interpretuje písně v různých jazycích ve správné výslovnosti, po přeložení textu
- spolupracuje na nastudování nové skladby, zdůvodní své pocity, aktivně spolupracuje s korepétorem
- přiřadí autora k písni, ve projevu respektuje původ písně
- vysvětlí notový zápis, zdůvodní dynamiku i charakter písně
- zpívá vhodně zvolený repertoár dle věku i schopností

2. ročník

- dokáže naplno využívat základy pěvecké techniky, používá bránici, rezonanci, přirozeně rozšiřuje vyrovnanost rejstříku
- individuálně přistupuje k práci, poslouchá nahrávky a zhodnotí výkon interpreta
- samostatně přispívá k náplni hodiny, vyjadřuje se k celkové interpretaci
- technicky i pocitově dokáže vyjádřit danou náladu písně
- pojmenuje italské značení dynamických i tempových názvosloví
- zpívá ve vícehlasu, spolupracuje s korepétorem
- zpívá vhodně zvolený repertoár dle věku a schopností

3. ročník

- vědomě využívá způsoby pěvecké techniky, spojuje rezonanci s bránicí, předvede vyrovnanost hlasu v celém svém rozsahu
- zpívá hlasová cvičení, vokalizy s větším hlasovým rozsahem

- zpívá skladbu z listu
- technicky i výrazově veřejně zazpívá repertoár přiměřený věku i schopnostem
- přiřadí autora k jednotlivému období žánru a stylu
- z technického hlediska posoudí různé interpretace a její výkony
- samostatně pracuje s korepeticí

4. ročník

- použije pěveckou techniku, přirozeně využívá propojení rezonance a dechu
- zpívá vokalizace, lidové a umělé písně různých žánrů, stylu a období, dechově i technicky náročnější
- využívá melodické ozdoby, trilek, příraz apod.
- zpívá písně přiměřené k věku i individuálním schopnostem

Učební osnovy vyučovacího předmětu **Sólový zpěv** - studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- propojuje rezonanci s dechovou oporou
- navrhne svoji interpretaci písní
- zpívá hlasová cvičení, lidové písně, umělé písně s větším hlasovým rozsahem,
- zpívá z listu, používá dynamiku, melodické ozdoby
- interpretuje stylově rozmanitý repertoár dle svých schopností

2. ročník

- zpívá stylově pestrý repertoár dle svých schopností
- zdokonaluje se ve vyrovnanosti a znělosti hlasu v celém svém rozsahu
- ve studovaných skladbách srozumitelně artikuluje, měkce nasazuje tóny v rezonanci
- sám vybere repertoár
- vyjadřuje náladu skladby a pochopení smyslu textů pomocí dynamiky i frázování
- zdůvodní nutnost pěveckých představ i pocitů
- využívá hudební pojmy, pracuje s dynamikou, tempem, melodickými ozdobami

3. ročník

- zpívá hlasová cvičení, vokalizace, jednoduché árie antiche
- použije propojenosti dechové opory a rezonance lehce a přirozeně nasazuje tóny
- vysvětlí notový zápis, tempové značení, dynamiku, legato, akcenty, tenuta
- sám vybere skladbu, samostatně pracuje s korepeticí
- zpívá ve vícehlasu, a capella

4. ročník

- plně využívá ve zpívaném projevu dosud poznaných výrazových prvků
- zpívá náročné skladby v různém tempu
- vědomě správně interpretuje skladbu po technické, výrazové stránce, frázuje
- samostatně obohacuje skladby svými dovednostmi a osobnostmi
- plně používá ve skladbě všechny notové zápisy včetně dynamiky, melodických ozdob, běhu či koloratury
- zpívá ve vícehlasu, čistě i a capella
- dokáže kultivovaně veřejně interpretovat za použití správné dechové techniky, výrazu, frázování a individuálního prožití

5.2.18 Studijní zaměření hra na akordeon

Akordeon zaujímá vedle klasických nástrojů významné místo. Jako přenosný vícehlasný nástroj plní akordeon v hudebním životě funkci jak samostatného sólového nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Tento nástroj najde uplatnění ve vážné, zábavné i taneční hudbě. Při hře tanga nebo francouzských valčíků je nezastupitelný. Výuka hry na akordeon dává žákům takové odborné vzdělání, které jim umožňuje uplatnit se v amatérské i profesionální činnosti. Součástí předmětu Hra na akordeon je rovněž hra z listu, tvoření doprovodu k písním, hra podle akordových značek a základy improvizace. Žáci na naší škole jsou vedeni ke komorní hře, důraz je kladen na kolektivní interpretaci, při které se rozvíjí jak muzikálnost, tak mezilidské vztahy.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na akordeon																		
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé				
Vyučovací předmět (ročník)		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
Hudební školka		1																		
Nástrojová příprava			1																	
Přípravná hudební výchova			1																	
Hudební příprava *											1									
Hra na akordeon				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Hudební nauka				1	1	1	1	1												
Kolektivní hra **							1	1	1	1			1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební školka – přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zaspívá píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zaspívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Nástrojová příprava - přípravné studium

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- dodržuje hygienické návyky a popíše zásady zacházení s hudebním nástrojem
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii, rozpozná vysoké a hluboké tóny
- rozliší hru silně - slabě; pomalu - rychle

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Přípravná hudební výchova - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební příprava – přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák:

- žák správně sedí a drží nástroj
- hraje pravou rukou jednoduché lidové písně podle sluchu v pětiprstové poloze
- ovládá základní basy CGDF
- hraje pravou rukou v poloze od c2
- vede plynule měch podle svých dispozic

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na akordeon – základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- čte notový zápis, který hraje
- hraje pravou rukou jednoduché lidové písně podle sluchu v pětiprstové poloze
- ovládá základní basy CGDF
- hraje pravou rukou v poloze od c2
- zahraje lidovou píseň zahraniou pravou rukou podle sluchu

2. ročník

- ovládá základní měchovou techniku – ven, dovnitř a plynule obrací měch
- hraje pravou rukou v pětiprstové poloze od c1, g1, c2
- rozšiřuje tyto polohy výměnou prstů, podkládáním palce a výměnou prstů
- má správně postavenou pravou i levou ruku
- hraje základní basy CGDF a jejich durové akordy
- zvládá souhru obou rukou v legatu

3. ročník

- zahraje durové stupnice do 4 # a 4 b přes jednu oktávu a jejich 3hlasé akordy
- pravou rukou hraje jednoduchý dvojhlas
- ovládá doprovod se septimovým basem
- hraje základní frázování a cresc. a decresc.
- interpretuje jednoduchou skladbu z paměti
- zapojuje artikulační prostředky legato, staccato, tenuto – pravou rukou

4. ročník

- podle možností přechází na větší nástroj
- ovládá plynulé vedení měchu
- využívá rozšířené polohy pomocí skoků a větší pohyblivosti prstů pravé ruky
- hraje vícehlas pravou rukou
- používá moll basy a jejich kombinace

5. ročník

- plynule vede měch podle charakteru skladby
- hraje moll stupnice do 3 # a 3 b přes 2 oktávy a jejich 3hlasé akordy
- ovládá hru melodických ozdob – nátryl, mordent, obal pravou rukou
- uplatňuje dynamiku podle charakteru skladby
- zvládá přepínání rejstříků během hry
- pokouší se o hru z listu

6. ročník

- zapojuje hru melodických ozdob – trylek, skupinka - pravou rukou
- registrační techniku podřizuje stylu skladby a interpretaci
- hraje podle akordových značek dur, moll, D7 doprovod levou rukou
- využívá široké spektrum dynamiky a tempa

7. ročník

- zapojuje celý rozsah hmatníku pravé ruky
- používá basový hmatník
- využívá práci s tónem a základy frázování
- zahraje polyfonní skladbu střední obtížnosti
- interpretuje skladby různých žánrů a stylů
- spolupracuje s učitelem při výběru svého repertoáru
- veřejně vystoupí

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na akordeon – základní studium II. stupně**

žák:

1. ročník

- samostatně nastuduje skladbu s ohledem na získané dovednosti
- hraje kultivovaným tónem, pokouší se hrát z paměti
- ovládá správnou měchovou techniku
- vyjadřuje vlastní názor na danou skladbu

2. ročník

- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu
- rozliší různé žánry a styly a přizpůsobuje jim svou hru
- uplatňuje kultivovaný tón a správné frázování
- z paměti hraje vybrané skladby a uplatňuje v nich své nástrojové vyjádření

3. ročník

- podílí se na výběru skladeb, vyhledá ukázky interpretů
- navrhne cvičení na rozvoj hudební paměti
- volí vhodné rejstříkování skladeb
- zahraje dvě skladby odlišného charakteru, z toho jednu z paměti

4. ročník

- popíše, jak uplatnit získané dovednosti v umělecké praxi
- zformuluje vlastní názory na danou skladbu
- veřejně vystoupí
- uvede interprety mezinárodní úrovně

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na akordeon** – studium pro dospělé žák:

1. ročník

- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- umí zahrát složité rytmické útvary
- ovládá hru below v různých rytmech

2. ročník

- hraje polyfonický zápis ve vícehlase pravou rukou a melodický bas
- využívá měchovou techniku a registraci ke hře v jemných barevných odstínech

3. ročník

- rozliší různé typy tanga a hraje je stylově
- hraje stylově jazz. úpravy skladeb

4. ročník

- má přehled v akordeonové literatuře
- podle svých možností uplatňuje hru na akordeon v praxi

5.2.19 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Studijní zaměření hra na bicí nástroje navazuje na přípravnou hudební výchovu, kde se žáci seznamují s Orffovým instrumentářem bicích nástrojů. Žáci nejprve pracují s tamburínou, s dřívky (claves), a s trianglem a s prstovými činely. Poté se učí hrát na malý buben, na bicí soupravu – velký buben, sadu kotlů, hi-hat, činely, kravský zvonec a na melodické bicí nástroje - zvonkohru a xylofon. Při výuce je využíváno počítačové techniky a nahrávek skladeb. Výuka je realizována jak prostřednictvím klasických vyučovacích metod, tak také moderních didaktických technik. Metodika výuky - zejména výuka techniky hry - je realizována za pomoci videoškol, jejichž autory jsou přední světoví perkusisté. Je využíván moderní didaktický materiál a také zajímavý notový materiál soudobých skladeb různých žánrů pro všechny používané nástroje. Žáci se prezentují na veřejných vystoupeních a na soutěžích, a to jak v sólové hře, tak i ve hře souborové.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na bicí nástroje																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
Vyučovací předmět (ročník)		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka		1																	
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *											1								
Hra na bicí nástroje				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební školka** - přípravné studium

žák:

- vysvětlí správné držení těla při hře a správné držení paliček
- zahraje základní rytmické hodnoty
- zahraje pravidelný rytmus na orffovské nástroje
- zahraje elementární rytmické modely na malý buben sólově i k nahrávce

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava** - přípravné studium

žák:

- hraje a určí tóny na bílých klávesách po celé klávesnici
- hraje legatem skupiny prstů s přenášením paže o oktávy
- tvoří tón s využitím váhy a volné paže
- rytmizuje a melodizuje říkadla
- zpívá a podle sluchu vyhledá melodii známých písní
- zpívá a hraje říkadla, melodie z paměti
- zahraje krátkou melodii nebo písničku z not
- vyjádří délku noty celé, půlové a čtvrtové
- rozliší silně - slabě, pomalu - rychle
- použije základní úder s dopadem a odrazem
- udrží rytmus v ostinátních modelech ve stejných rytmických hodnotách
- kombinuje modely jednotlivých rytmů
- zahraje elementární rytmus těžkých a lehkých dob k nahrávce písně.

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova** - přípravné studium

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zazpívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava** - přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získává návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák: po dohodě s učitelem plní zvolené ročníkové výstupy základního studia I. stupně v obou vzdělávacích oblastech v závislosti na dosažené úrovni

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na bicí nástroje** – základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- jakoukoli formou zopakuje jednoduché rytmické modely
- zahraje cvičení či model v daném rytmu, tempu a metru,
- předvede hru kratších rytmických frází,
- vyjmenuje vybrané bicí nástroje, které jsou využívány ve výuce
- u malého bubnu dovede kontrolovat úhel dopadu paliček, vyvážení paliček a držení paliček, a to v základním postavení a v pohybu
- předvede základní střídavé údery rukou s dopadem do základního postavení
- přečte notaci a dovede sledovat notový zápis pro hru jednoho nástroje

2. ročník

- zrychluje tempo při střídavém úderu (na malém bubínku), a to v kombinaci se šlapáním hi-hat nebo šlapáním šlapky velkého bubnu
- vyjmenuje melodické bicí nástroje
- přečte různé způsoby rytmického zápisu
- zvládne hru frází - zrychlených střídavých úderů, přičemž pohyb nastupuje v různých časových fázích
- sleduje a kontroluje notový zápis pro bicí soupravu
- zahraje vybraná technická cvičení a jednoduché skladby

3. ročník

- zkontroluje při hře základní návyky a dovednosti - správné držení těla, držení paliček
- přečte jednoduchý notový zápis a zahraje jej na bicí soupravu
- zvládne vybrané techniky hry a dokáže je propojit s jednoduchými výrazovými prostředky
- zahraje vybrané rockové a beatové skladby z repertoáru různých hudebních seskupení
- koordinuje svou hru s dalšími hudebními nástroji
- zahraje jednoduchý part z paměti

4. ročník

- přečte notový zápis a zahraje jej na melodické bicí nástroje
- zahraje s dalšími bicími nástroji
- ovládá základní techniku víření v triolovém osminovém cítění
- kombinuje víření s následným přechodem do rychlých střídavých úderů
- popíše náladu skladby a vyjádří ji prostřednictvím základních dynamických výrazových prostředků
- samostatně nastuduje vybrané etudy na bicí soupravu

5. ročník

- použije údery prstové techniky a následný přechod na pomalé údery
- doprovodí melodický nástroj na bicí soupravu
- doprovází a je schopen zpracovat krátký break
- vymyslí jednoduchý doprovod pro bicí soupravu a perkuse
- využije dvojkové prstové techniky při hře na malý bubínek
- zahraje z listu jednoduchý doprovod na bicí soupravu i na jednotlivé perkusní nástroje

6. ročník

- naladí bicí soupravy, bonga, conga, djembe, timbale a velkého bubnu
- nastuduje krátkou skladbu na melodický bicí nástroj a zahraje s doprovodem dalších bicích nástrojů
- samostatně použije vhodné výrazové prostředky
- vymyslí na melodický bicí nástroj krátké sólo
- použije k interpretaci skladby hře zvukovou nahrávku
- spolupracuje s hráči jiných nástrojových skupin

7. ročník

- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje a samostatně a tvořivě ji využít při improvizaci a hře doprovodů i sólově
- předvede rytmické doprovody při hře na bicí soupravu v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- vymyslí krátký break a dovede aplikovat základní techniky hry na malý buben při hře na soupravu
- zahraje hru polyrytmů na další vybrané bicí nástroje
- předvede přírazy
- dovede si podle potřeby sám seřídít a naladit nástroj
- zvládne hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- samostatně nastuduje skladby prostřednictvím poslechu hudebních nahrávek
- rozpozná rytmické frázování a dovede je uplatnit v praxi
- popíše vývoj bicích nástrojů

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na bicí nástroje** – základ. studium II. stupně žák:

1. ročník

- uplatňuje základní návyky a dovednosti při nastudování v kombinaci vybraných techniky hry
- dovede analyzovat notový zápis a různé zápisy rytmů a dovede je zahrát na bicí soupravu a vybrané perkuse
- dovede analyzovat náladu a charakter skladby a je schopen ji vyjádřit prostřednictvím širší škály výrazových prostředků
- vyhodnotí svůj výkon

2. ročník

- zahraje vybrané rockové a beatové skladby z repertoáru různých hudebních seskupení s využitím improvizčních prvků
- použije přírazu při hře na malý bubínek i na celou bicí soupravu
- ovládá víření, polyrytmy, paradydly, hru breaků
- dokáže doprovodit kapelu prostřednictvím notového zápisu
- profiluje se a dokáže vyhledávat své uplatnění v praxi

3. ročník

- dovede vymyslet vlastní doprovod a break při hře v kapele
- zná další melodické nástroje, zejména vibrafon, xylofon, marimbu a tympány
- aktivně se zapojí do stávajících souborů či do zakládání vlastních souborů různých žánrů a obsazení
- prezentuje se s nastudovaným repertoárem na veřejnosti

4. ročník

- ovládá technické dovednosti hry a samostatně kombinuje jednotlivé prvky
- samostatně pracuje s výrazovými prostředky v různých žánrech
- dovede improvizovat, zvládne upravit a interpretovat svůj part
- prezentuje znalosti z oblasti historie hry na bicí nástroje a dovede je využít ji při hře na bicí v praxi

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hra na bicí nástroje – studium pro dospělé

U dospělých žáků na bicí nástroje doporučuji klást velký důraz na ergonomii hry (prevence zánětů šlach) a ochranu sluchu.

žák:

1. ročník

- ovládá správný úchop paliček (matched grip) a základy techniky odrazu (Full stroke, Down stroke).
- zahraje základní osminkový a šestnáctinkový "groove" na bicí soupravu v 4/4 taktu s koordinací basového bubnu a hi-hat.
- zahraje základní rudimenty (Single stroke roll, Double stroke roll, Paradiddle) v rovnoměrném tempu s metronomem.

2. ročník

- předvede jednoduché "fills" (přechody) v rámci 4 a 8 taktových frází, přičemž udrží stabilitu tempa.
- interpretuje jednoduchý notový zápis pro bicí soupravu (skladba s doprovodem – play-along).
- ovládá základy hry v 3/4 a 6/8 taktu a rozumí rozdílu mezi rovným a triolovým (shuffle/swing) cítěním.

3. ročník

- aplikuje základní rytmické vzorce různých stylů (např. rock, blues, základy latinskoamerických rytmů jako Bossa Nova).
- prokáže vyšší míru nezávislosti končetin při hře akcentů na malý buben v kombinaci s ostinátním doprovodem na činely.
- dokáže dynamicky odlišit hru v různých částech skladby (sloka vs. refrén) a využívá k tomu celou škálu nástrojů soupravy.

4. ročník

- samostatně vypracuje doprovod k vybrané skladbě (transkripce nebo vlastní aranžmá bicích) a zahraje ji s nahrávkou či živým doprovodem.
- ovládá hru metličkami (brushes) nebo jinými perkusivními pomůckami (špejle) a rozumí jejich zvukovému využití.
- prokáže schopnost improvizace v krátkém sólovém vstupu (break) při zachování formy a pulzu skladby.

5.2.20 Studijní zaměření Hra na ukulele

Ukulele už dávno není jen „zmenšenou kytarou“, ale plnohodnotným sólovým i doprovodným nástrojem, který dokáže interpretovat i ta nejnáročnější umělecká díla s lehkostí a šarmem, s unikátním zvukem a historií. Výuka hry na ukulele nabízí žákům cestu k aktivnímu muzicirování prostřednictvím jednoho z nejdostupnějších a nejpůvodnějších strunných nástrojů současnosti. Díky své subtilní konstrukci, měkkým nylonovým strunám a specifickému ladění (tzv. re-entrant ladění) umožňuje ukulele rychlý technický progres u dětí i dospělých, aniž by slevovalo z nároků na hudební kvalitu. Může podporovat zpěv, vlastní tvorbu, aranžování známých skladeb a základy improvizace.

Je ideální volbou pro mladší děti, pro které je kytara zatím příliš velká a náročná na stisk. Cílem výuky je vychovat všestranného hudebníka, který ovládá nástroj v jeho celém spektru – od rytmického doprovodu písní až po náročnou sólovou hru (tzv. fingerstyle).

Žáci si osvojují širokou škálu úhozových technik (strumming, picking, perkusivní údery) a učí se využívat specifika nástroje, akordické značky, transponovat skladby a pracovat s rytmickou variabilitou. Repertoár může zahrnovat lidové písně, populární hudbu, jazzové standardy i transkripce renesanční a barokní literatury, nabízí se propojení s dalšími nástroji.

UČEBNÍ PLÁN		Studijní zaměření Hra na ukulele																	
		Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé			
Vyučovací předmět (ročník)		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
Hudební školka		1																	
Nástrojová příprava			1																
Přípravná hudební výchova			1																
Hudební příprava *											1								
Hra na ukulele				1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka				1	1	1	1	1											
Kolektivní hra **							1	1	1	1		1	1	1	1				
nepovinný předmět ***	Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kolektivní hra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	EZHZT	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

** Vyučovací předmět Kolektivní hra může být nahrazen Sborovým zpěvem. Ve studiu pro dospělé je nepovinný.

*** Škola může podle svých možností a podmínek organizovat pro všechny žáky hudebního oboru výuku dalších nepovinných předmětů **Kolektivní hra, Sborový zpěv, EZHZT** (Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba), které se nemusí omezovat pouze na žákem studovaný hudební nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hudební nauka (5.2.21) a Kolektivní hra (5.2.22) jsou v uvedených kapitolách a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Učební osnovy nepovinných vyučovacích předmětů jsou uvedeny v příslušných kapitolách - Sborový zpěv (5.2.23), Kolektivní hra (5.2.22), EZHZT (5.2.24).

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební školka – přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce sluchové a rytmické především formou napodobování. Je určen zejména žákům od 5 let.

žák:

- zaspívá jednoduchou píseň nebo melodii
- vyjádří rytmus pohybem těla, tancem nebo tleskáním
- libovolnou formou napodobí jednoduchý rytmický útvar
- ozvěnou zopakuje zahrané nebo zaspívané tóny

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Nástrojová příprava - přípravné studium**

Výuka předmětu rozvíjí hudebnost žáka po stránce rytmicko-melodické, žák získává základy hry na nástroj. Je určen zejména žákům od 6 let.

žák:

- popíše tři základní části nástroje a názvy melodických strun (e, h, g)
- zaspívá jednotlivé tóny, které mu učitel zahraje
- hraje na prázdných strunách v jednoduchých rytmických cvičeních (4/4, 2/4)
- rozezná zahranou náladu melodie (veselá, smutná)

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Přípravná hudební výchova - přípravné studium**

Výuka tohoto kolektivního předmětu rozvíjí sociální vazby prostřednictvím hudebních a pohybových her, žák se seznamuje se základními hudebními pojmy a pracuje s nimi, učí se naslouchat a spolupracovat s ostatními. Výuka je určena zejména žákům od 6 let.

žák:

- zaspívá jednotlivé tóny a jednoduchou melodii dle svých hlasových možností
- zopakuje krátký rytmický útvar
- pojmenuje a napíše notu celou, půlovou a čtvrtovou
- sluchem pozná hudební nástroje: klavír, housle, trubku a zobcovou flétnu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hudební příprava – přípravné studium**

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák získá návyky, zkušenosti, základy hry na nástroj a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák:

- doprovodí lidové písně v tóninách C dur a G dur s využitím základních rytmických patternů
- zahraje základní stupnici v rozsahu jedné oktávy
- zkoordinuje zpěv s jednoduchým akordickým doprovodem

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na ukulele – základní studium I. stupně**

žák:

1. ročník

- zvládne správné držení nástroje, naladí ukulele s elektronickou ladičkou a provede základní úder ukazováčkem
- zahraje základní akordy v I. poloze (C, Am, F, G7) a doprovodí jimi lidovou píseň v 4/4 a 3/4 taktu

- přečte a zahraje jednoduchou melodii z notového zápisu nebo tabulatury v rozsahu jedné oktávy

2. ročník

- plynule vystřídá akordy D, Dm, Em, E7 a udrží stabilní osminový rytmus při střídavém úderu
- použije v doprovodu techniku tlumení strun dlaní (palm muting) pro rytmické zpestření hry
- předvede z paměti krátkou přednesovou skladbu s důrazem na souhru s doprovodným nástrojem

3. ročník

- čistě zahraje barre akordy (typy Bm, Bb) a samostatně transponuje jednoduchou píseň do blízké tóniny
- osvojí si a v písni prakticky využije synkopický rytmus (tzv. „Island Strum“)
- zahraje stupnice C dur a G dur v rozsahu jedné oktávy a vysvětlí jejich tónové složení

4. ročník

- použije techniku vybrnkávání prsty (fingerpicking) při interpretaci skladeb postavených na rozkladech akordů
- nastuduje a zahraje skladbu kombinující melodickou linku s jednoduchým akordickým doprovodem
- identifikuje a na hmatníku nalezne základní intervaly v rozsahu čisté oktávy

5. ročník

- implementuje do hry techniku „chunking“ (perkusivní úder) pro dosažení moderního doprovodného zvuku
- předvede hru ve vyšších polohách hmatníku a bezpečně se orientuje v tónech nad 5. pražcem
- přednese skladbu z oblasti populární hudby nebo klasické transkripce s vědomým využitím dynamických odstínů

6. ročník

- ovládne techniku triolového úderu (triplet stroke) a aplikuje ji v odpovídajícím hudebním kontextu
- samostatně vypracuje doprovod k písni pouze na základě zadaného textu a akordických značek
- zahraje durové a mollové stupnice do 2 křížků a 2 bé v celém dostupném rozsahu nástroje

7. ročník

- předvede ucelený absolventský program zahrnující sólovou fingerstyle skladbu a náročný doprovod
- prokáže rytmickou a intonační stabilitu při hře v duu nebo komorním souboru prakticky demonstruje stavbu a využití kvintakordů a septakordů při doprovodu a improvizaci

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na ukulele – základní studium II. stupně**

žák:

1. ročník

- osvojí si techniku „Campanella“ a využije ji k dosažení harfového charakteru tónu v etudách
- interpretuje stylově čistou transkripci renesanční nebo barokní literatury pro strunné nástroje
- použije v praxi rozšířené akordové hmaty (tenze a alterované akordy) v jazzovém či swingovém aranžmá

2. ročník

- ovládne virtuózní úder pravé ruky, jako jsou techniky „Clawhammer“ nebo „Fan stroke“
- samostatně zaranžuje vybranou melodii pro sólové ukulele s využitím principů chord-melody
- vytvoří krátkou improvizaci na zadané harmonické schéma za použití pentatonických řad

3. ročník

- nastuduje a interpretuje rozsáhlejší cyklickou skladbu s důrazem na tektoniku a výraz
- prokáže precizní intonaci ve vysokých polohách a do hry zapojí přirozené i umělé flageolety
- provede harmonickou analýzu studovaného díla a vysvětlí jeho strukturální zákonitosti

4. ročník

- absolvuje veřejný recitál složený z děl různých stylových období a technických úrovní
- prokáže vyspělou uměleckou interpretaci, citlivou práci s tónem (vibrato, barva) a pódiovou jistotu
- pohotově zahraje doprovod k neznámé skladbě „z listu“ v rámci hudebního uskupení

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Hra na ukulele – studium pro dospělé**

U dospělých žáků se osvědčuje pracovat s tzv. „Lead-sheets“ (zpěvníky s textem a značkami), ale postupně je vést k preciznímu čtení tabulatury, která u ukulele otevírá cestu k virtuóznější sólové hře.

žák:

1. ročník:

- ovládá správné držení nástroje, ladění pomocí elektronické ladičky a základní úder ukazováčkem (downstroke/upstroke).
- plynule střídá základní akordy v první poloze (C, Am, F, G, G7, C7, D, Dm) a doprovodí jimi píseň v 4/4 a 3/4 taktu.
- zapíše akordové značky a schémata (diagramy) a dokáže podle nich samostatně nastudovat jednoduchý doprovod.

2. ročník:

- ovládá pokročilejší rytmické patterny (např. synchronizovaný „island strum“ se synkopou) a techniku tlumení strun dlaní (palm muting).
- hraje základní duurové a mollové stupnice v rozsahu jedné oktávy a rozumí principu transpozice pomocí kapodastru.
- interpretuje jednoduché melodie podle notového zápisu nebo tabulatury v první poloze nástroje.

3. ročník:

- bezpečně ovládá základní barre akordy (typy Bm, Bb, B) a dokáže je využít pro hru v různých tóninách po celém hmatníku.
- zvládá techniku vybrnkávání prsty (fingerpicking) a aplikuje ji při doprovodu pomalejších skladeb (arpeggio).
- interpretuje skladbu typu „chord-melody“, kde je hlavní melodie integrována do akordického doprovodu.

4. ročník:

- ovládá specifické ukulele techniky (např. perkusivní úder „chunking“, triolový úder nebo základy techniky Campanella).
- samostatně připraví a interpretuje program složený z minimálně tří skladeb různých žánrů (např. popová píseň, jazzový standard, úprava klasické skladby).
- prokáže schopnost základní improvizace nad daným akordickým schématem za použití pentatonických stupnic.

5.2.21 Vyučovací předmět Hudební nauka

Obsah vzdělávací oblasti recepce a reflexe hudby je naplňován osnovami vyučovacího předmětu Hudební nauka a platí pro všechna studijní zaměření hudebního oboru. Je nástrojem, který otevírá dveře k hlubšímu prožitku z hudby. Pomáhá žákovi stát se samostatným, vnímavým a vzdělaným hudebníkem, který hudbu nejen provozuje, ale především jí rozumí a miluje ji. Tvoří nepostradatelný základ pro každého aktivního muzikanta. Zatímco v individuálních hodinách se žák soustředí na techniku ovládnání nástroje, v hudební nauce získává **nadhled, kontext a porozumění**, které dělají z pouhého „přehrávání not“ skutečné umění.

Hudba je **univerzální jazyk** a notový zápis je jeho písmem. Hudební nauka učí žáky toto písmo nejen číst, ale i chápat jeho gramatiku (rytmus, harmonii, intervaly). Díky tomu se žák dokáže v notovém zápisu rychle orientovat, lépe se učí nové skladby a dokáže komunikovat s ostatními hudebníky bez ohledu na to, jaký nástroj ovládají.

Předmět se zaměřuje na rozvoj **hudebního sluchu a rytmického citění**. Cvičení zaměřená na intonaci a rytmus pomáhají žákům slyšet hudbu dříve, než ji zahrají. To je klíčové pro **čistou hru** (zejména u smyčcových a dechových nástrojů), **schopnost improvizace a vlastní tvorby a zápis hudby**, kterou žák slyší kolem sebe.

Díky hudební nauce mohou žáci pochopit **souvislosti a emoce**, seznamují se s **historií hudby a jejími formami**. Zjišťují, proč skladba z období baroka zní jinak než jazzová improvizace nebo filmová hudba. Pochopení formy a obsahu skladby pomáhá interpretovi lépe vyjádřit emoce a postavit se k dílu s respektem k autorovu záměru.

Tento kolektivní předmět má i **sociální rozměr** a je to dobrá příležitost pro **spolupráci**. Nabízí společné muzicírování (rytmické hry, sborový zpěv), **sdílení zážitků** z poslechu hudby a **kultivuje** diskuse o umění a estetice.

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Hudební nauka – základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- pojmenuje noty v houslovém klíči v rozsahu c1 - g2
- určí délku noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové, osminové
- vysvětlí význam posuvek #, b
- zapíše stupnici C dur, G dur, F dur a označí tónický kvintakord
- intonuje durovou stupnici v rozsahu kvinty vzestupně, sestupně,
- intonuje tónický kvintakord
- vytleská notový zápis s celými, půlovými, čtvrtovými hodnotami

2. ročník

- vyjmenuje noty od malého h-g2
- čte noty s posuvkami
- vyjmenuje durové stupnice do 2#, 2 b a jejich tónický kvintakord
- vyjmenuje základní intervaly

- pozná v notovém zápise základní dynamická označení - p, mf, f
- graficky zaznamená legato a staccato
- rozezná podle sluchu durový a mollový kvintakord
- intonuje v rámci svých hlasových možností jednoduché lidové písně
- vytleská notový zápis s celými, půlovými, osminovými notami a jejich pomlkami
- určí polku, valčík a pochod
- vyjmenuje smyčcové nástroje

3. ročník

- pojmenuje noty v houslovém klíči (malé h - h2)
- vyjmenuje nebo zapíše durové a mollové stupnice do 2 #
- vytvoří mollovou harmonickou stupnici
- zapíše durový a mollový kvintakord
- utvoří základní intervaly (prima – oktáva)
- vysvětlí pojmy: stupnice, tónina, akord, interval
- přeloží tempová označení: andante - moderato - allegretto - allegro - presto
- vysvětlí nebo graficky znázorní tyto pojmy: koruna, ligatura, legato, staccato, prima volta, seconda volta
- objasní dynamické značky: pp, p, mf, f, ff, grafické značky pro zesílení a zeslabení
- vysvětlí význam kytarových značek v písních (C - Cmi)
- intonuje durovou stupnici a tónický kvintakord
- rozpozná sluchem mollovou stupnici od durové
- rozezná sluchem dechové nástroje od smyčcových
- zařadí podle obrázků dechové nástroje do dvou základních skupin: dřevěné a žesťové
- vytleská nebo zahraje rytmický zápis s notami a pomlkami: půlovými, čtvrtovými, osminovými
- objasní délku noty půlové a čtvrtové s tečkou
- označí v 2/4 a 3/4 taktu těžké a lehké doby
- vyhledá v notovém zápisu triolu
- rozliší jednoduché hudební formy: malá písňová forma, variace, klasický koncert
- tipuje název poslouchané skladby podle její nálady
- vyhledá informace o životě Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a uvede některé názvy jejich skladeb
- uvede název alespoň jednoho hudebního festivalu konaného v České republice

4. ročník

- vytvoří a objasní rozdíl mezi durovým a mollovým 5 akordem a vyjmenuje obraty kvintakordu
- vytvoří libovolnou mollovou stupnici
- vyjmenuje alespoň 5 grafických označení dynamiky
- vyjmenuje nejméně 3 základní tempová označení
- vyjmenuje nejméně 2 základní agogická označení
- vysvětlí co je to dynamika
- vysvětlí využití transpozice
- rozdělí základní intervaly na čisté, velké a malé
- vysvětlí pojem stejnojmenné a paralelní stupnice
- sám si zvolí tóninu a určí v ní tóny T, S, D = 1., 4., a 5. stupeň

- pozná a sluchem rozliší dur a moll kvintakord, dur a mollovou stupnici
- zazpívá ve své hlasové poloze jednoduchou melodii nejméně ve 2/4 taktu
- zopakuje krátké rytmické útvary ozvěnou a nejméně dva 2/4 takty periodicky doplnit

- vytleská nebo zahraje vlastní jednoduchý krátký rytmický motiv
- pojmenuje a určí noty celé až šestnáctinové, trioly a stejné pomlky
- vytleskává nebo hraje a rytmicky interpretuje jednoduché notové záznamy v notách celých – šestnáctinových, v triolách a stejných pomlkách
- vysvětlí pojem synkopa
- zaznamená jednoduchý rytmický motiv nejméně ve 2/4 taktu a v délce 2 taktů
- vysvětlí a zapíše pojem legato a ligatura
- vlastními slovy popíše, co je to opera, opereta, balet, koncert, symfonická báseň
- objasní rozdíl mezi komorním orchestrem a symfonickým orchestrem
- rozliší a popíše co je to - duo, trio a kvartet, vysvětlí pojmy soprán, alt, tenor, bas
- v typické skladbě pozná, zda hrají převážně nástroje smyčcové nebo dechové
- opakovaným poslechem stejných děl srovnává a posoudí, co ve skladbě objevuje nového

5. ročník

- určí v notovém zápisu intervaly čisté, velké a malé
- rozezná posuvky: #, b, dvojitý křížek, odrážka a umí je hbitě vyjmenovat
- vyjmenuje a zapíše všechny durové a mollové stupnice
- zaintonuje a zapíše durový a mollový kvintakord a jeho obraty
- zapíše dominantní kvintakord
- vytvoří hlavní kvintakordy – toniku, subdominantu a dominantu ve všech stupnicích

- sluchem rozpozná melodické ozdoby, pojmenuje je a zapíše
- slovy vyjádří, co je dynamika a agogika
- pojmenuje a rozliší formy vokální, instrumentální a smíšené
- vysvětlí pojmy chorál, mše, madrigal, suite, koncert, concerto grosso, sonáta, symfonie, symfonická báseň, ouvertura, balet, opera a oratorium
- umí určit kolik částí díla mají a v jakém jsou tempu
- vyjmenuje umělecké slohy počínaje renesancí konče moderní hudbou 20. století
- zařadí umělecké slohy do příslušného století
- vypráví stručně životopisy a dílo největších hudebních skladatelů jednotlivých období

- vysvětlí ve stručnosti povahu uměleckých slohů a zařadí do nich největší umělce
- sluchem pozná motivy slavných hudebních děl
- je schopen pomocí kontrastních děl rozeznat skladby jednotlivých hudebních období
- vysvětlí pojmy a capella, partitura, party, kosmopolitní umělec

5.2.22 Vyučovací předmět Kolektivní hra

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je rozvoj vnímání spoluhráče, rozvíjení pohotové hry, tempa, čistého ladění a pohotových reakcí na interpretační změny spoluhráče(-ů). Žák na základě doporučení učitele zvolí z těchto forem kolektivní hry: komorní hra = dua, tria, kvartety atd. - jakékoliv nástrojové obsazení (ve studijním zaměření Hra na klavír např.: čtyřruční hra, klavírní doprovod), hra v souboru, hra v orchestru, sborový zpěv atp. Žák může v kolektivní hře používat a měnit libovolný hudební nástroj (např. hra na perkuse, bicí nástroje, zpěv, moderování nebo dirigování souboru atp.). Využití nástroje individuální výuky se však upřednostňuje s ohledem k jeho uměleckému růstu. Žáci mohou na základě dosažené úrovně tento předmět navštěvovat dříve či později, než jak stanovuje učební plán studijních zaměření, proto může mít i podobu nepovinného vyučovacího předmětu určeného všem žákům hudebního oboru, kteří jej nemají povinný v rámci svého studijního zaměření anebo jím rozšiřují své studium o další nepovinný předmět.

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Kolektivní hra - přípravné studium

žák:

- udrží puls hudby tleskáním nebo hrou na tělo v rámci skupiny
- zareaguje na domluvený pokyn pro společný začátek a konec hry
- začlení se do kolektivu spoluhráčů při společné hudební aktivitě

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: Kolektivní hra - základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- provede jednoduchý part v duu nebo malém souboru
- zareaguje na základní nástupové gesto vedoucího skupiny
- dodrží předepsané pauzy v rámci svého partu vzhledem k celku

2. ročník

- udrží stabilní tempo v plynulé souhře se spoluhráčem
- upraví sílu svého tónu podle charakteru společné skladby
- vnímá sluchově i zrakem ostatní hráče v souboru během hry

3. ročník

- nastuduje svůj part tak, aby jej plynule předvedl v kolektivu
- zareaguje na chybu v souhře během společného nácvičku
- provede jednoduchou rytmickou protihru k ostatním hlasům

4. ročník

- zvládne rytmus svého partu v kontextu celé skladby
- přizpůsobí hru čistému ladění souboru
- respektuje své spoluhráče a jejich roli v hudební sazbě

5. ročník

- udrží rytmus a tempo v součinnosti se spoluhráči
- zareaguje na dynamické změny v průběhu skladby
- uplatní v praxi základní gesta dirigenta nebo vedoucího skupiny

6. ročník

- spolehlivě udrží rytmus i v náročnějších pasážích skladby
- doladí svůj nástroj podle referenčního tónu souboru
- zareaguje na dirigentova gesta vyjadřující dynamické i tempové změny

7. ročník

- zhodnotí a okomentuje výkony kolektivu
- opraví rytmické chyby na základě aktivního poslechu souhry
- opraví chyby v ladění během společné hry
- provede sólový nebo doprovodný part
- zareaguje i na jemná dirigentova gesta
- prokáže zodpovědný přístup pravidelnou docházkou na zkoušky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Kolektivní hra - základní studium II. stupně**
žák:

1. ročník

- spolehlivě udrží rytmus v souhře se spoluhráčem nebo skupinou
- samostatně nastuduje svůj part včetně technických detailů
- zformuluje názor na interpretaci skladby
- udělí srozumitelné nástupy spoluhráčům

2. ročník

- zahraje jednotlivé party z listu v přiměřeném tempu
- aplikuje správné rytmické frázování podle stylu skladby
- vysvětlí a názorně předvede rytmickou strukturu mladším hráčům
- samostatně zahájí i ukončí skladbu

3. ročník

- vyhledá a navrhne vhodnou interpretaci studované skladby
- rozliší svou roli v sazbě (melodie, bas, harmonie) a přizpůsobí jí svůj projev
- vystoupí jako tvůrčí člen kolektivu se zodpovědností za společný výkon

4. ročník

- podřídí svůj projev celku a neprosadí se na úkor ostatních
- vnímá a interpretuje skladbu jako ucelené dílo
- vybere skladby pro soubor na základě svého zájmu a možností kolegů
- zvýší celkovou úroveň kolektivu svou technickou a rytmickou přesností
- provede základní dirigentská gesta pro nástup a ukončení skladby

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Kolektivní hra - studium pro dospělé**

žák:

1. ročník

- provede souhru v duu s učitelem nebo dalším žákem
- zareaguje na pokyny k tempu a dynamice v průběhu společné hry
- zorientuje se v notovém zápisu vícehlasé skladby

2. ročník

- udrží rytmickou stabilitu při hře doprovodného partu v souboru
- přizpůsobí hlasitost svého nástroje ostatním hlasům na základě poslechu
- samostatně nastuduje svěřený part v rámci domácí přípravy

3. ročník

- interpretuje skladby různých žánrů v malém souboru
- pohotově zareaguje na interpretační změny spoluhráčů
- doladí svůj nástroj v průběhu společného hraní

4. ročník

- předvede v rámci souboru technicky i výrazově zvládnutý výkon na veřejnosti
- zkoordinuje výsledný hudební tvar skladby se spoluhráči
- provede nácvik a vedení menší skupiny spoluhráčů

5.2.23 Vyučovací předmět Sborový zpěv

Sborový zpěv vrací hudbu k jejímu prapůvodu – k lidskému hlasu a **sdílenému prožitku**. Je to místo, kde se z jednotlivců stává jeden **harmonický celek**, schopný předat emoci, kterou by samotný hlas nikdy nevyjádřil. Je specifickou formou kolektivní hudební výchovy, která propojuje individuální hlasové dovednosti s uměním naslouchat a přizpůsobit se celku. Na rozdíl od sólového zpěvu zde není prioritou sebeprosazení, ale vytvoření společného, barevně jednotného zvukového tělesa.

Zpěv ve sboru je nejlepším tréninkem pro „**vnitřní ucho**“. Zpěvák se učí intonovat svůj part v kontrastu s ostatními hlasy, což výrazně zlepšuje harmonické cítění a schopnost udržet melodickou linku v náročné sazbě. Žáci **kultivují dýchání**, osvojují si správné pěvecké návyky, jako je hospodaření s dechem, hlavová rezonance a srozumitelná artikulace. Tyto **dovednosti jsou přenositelné i do běžné řeči a veřejného vystupování**.

Sbor učí sociálním dovednostem a týmové práci, disciplíně a zodpovědnosti. Úspěch skladby závisí na každém jednotlivci, společné zážitky z koncertů navíc budují silná přátelství. Je doloženo, že přispívá k **psychohygieně a zdraví** - společný zpěv vyplavuje endorfiny, snižuje stres a synchronizuje srdeční tep zpěváků. Pro žáky je sborový zpěv často prostorem pro uvolnění a radostnou relaxaci po náročném dni.

Výuka se zaměřuje na širokou škálu žánrů – od lidových písní a klasické sborové literatury až po úpravy populární, filmové či spirituální hudby. Dále na **hlasovou výchovu** ve formě rozezpívání a hlasových cvičení zaměřených na rozšiřování rozsahu a barvu hlasu. Při interpretaci žáci pracují s dynamikou, tempem a výrazem pod vedením sbormistra. Veřejná vystoupení mohou dodávat sebevědomí a učí zvládat trému před publikem.

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Sborový zpěv** - přípravné studium

žák:

- zapojí se do společného zpěvu lidových písní v jednohlasu
- zareaguje na pokyn sbormistra pro začátek a ukončení zpěvu
- udrží pozornost při společné rytmické hře na tělo
- sluchově rozliší základní dynamické odstíny (zesílení a zeslabení)
- zopakuje po sluchu krátký melodický motiv v rámci hlasové rozcvičky

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Sborový zpěv** – základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- zazpívá čistě svůj part v rámci jednohlasého sboru
- dodrží základní pravidla pěveckého postoje a dýchání
- zareaguje na srozumitelná gesta sbormistra pro dynamiku a tempo
- udrží melodii svého partu při jednoduchém rozdělení sboru do dvou skupin

2. ročník

- udrží stabilitu svého hlasu při zpěvu jednoduchého kánonu
- provede správnou artikulaci hlásek pro srozumitelnost textu písně
- vyhledá svůj hlas v jednoduchém notovém zápisu
- provede správné pěvecké nadechnutí na pokyn sbormistra

3. ročník

- zvládne čistou intonaci ve dvouhlase (např. v lidových písních)
- plynule nastoupí po instrumentální předehře nebo mezihře
- dodrží délku držených tónů podle gesta sbormistra

4. ročník

- udrží svůj hlas v náročnějších intervalových skocích
- přizpůsobí se čistému ladění celé hlasové skupiny
- respektuje ostatní členy sboru a jejich hlasové úlohy
- přizpůsobí barvu a intenzitu svého hlasu celkovému zvuku sboru

5. ročník

- provede dynamické a tempové změny v průběhu skladby
- udrží intonační čistotu i v náročnějších rytmických strukturách
- rozpozná a uplatní v praxi základní gesta sbormistra (nástupy, koruny, ukončení)

6. ročník

- spolehlivě udrží svůj part i v polyfonních pasážích
- zareaguje na jemná gesta vyjadřující výrazové a náladové proměny skladby
- samostatně nastuduje svěřený part podle notového záznamu
- zkoordinuje svůj hlas s ostatními zpěváky v rámci skupiny

7. ročník

- zhodnotí a okomentuje výkon sboru s využitím hudební terminologie
- opraví intonační a rytmické chyby na základě aktivního poslechu celku
- předvede sólový vstup nebo malou ansámblovou roli v rámci sboru
- prokáže zodpovědný přístup pravidelnou docházkou na zkoušky a koncerty

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Sborový zpěv** - základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- spolehlivě udrží part ve vícehlase (tříhlas až čtyřhlas)
- samostatně nastuduje svůj part včetně technicky obtížných míst
- zformuluje názor na interpretační pojetí studované skladby
- pomůže s intonací méně zkušeným členům hlasové skupiny

2. ročník

- zazpívá part z listu v přiměřeném tempu a s ohledem na celek
- aplikuje správné frázování odpovídající stylu a textu skladby
- samostatně zahájí a ukončí skladbu v malém pěveckém ansámblu

3. ročník

- vyhledá a navrhne vhodné výrazové prostředky pro interpretaci díla
- rozliší svou roli v harmonické sazbě (melodie, vnitřní hlas, basový základ)
- vystoupí jako tvůrčí a opěrný člen sboru se zodpovědností za společný výkon

4. ročník

- podřídí svůj hlas celkovému sborovému zvuku bez nežádoucího prosazování
- vnímá a interpretuje skladbu jako ucelené umělecké dílo
- vybere a navrhne repertoár odpovídající možnostem sboru
- provede základní sbormistrovská gesta pro rozezpívání nebo vedení jednoduché písně

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Sborový zpěv** - studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- zapojí se do společného zpěvu a udrží melodickou linku svého hlasu
- zareaguje na pokyny k tempu a dynamice během zkoušky
- zorientuje se v notovém zápisu sborové partitury

2. ročník

- udrží stabilitu svého partu v rámci vícehlasé sazby
- přizpůsobí intenzitu svého hlasu ostatním zpěvákům na základě poslechu
- samostatně nastuduje přidělený part v rámci domácí přípravy

3. ročník

- interpretuje sborové skladby různých žánrů a stylových období
- pohotově zareaguje na interpretační požadavky sbormistra
- prokáže schopnost doladit se ke skupině během zpěvu

4. ročník

- předvede v rámci sboru technicky i výrazově zvládnutý výkon na veřejnosti
- zkoordinuje svůj pěvecký projev s celkovou koncepcí skladby
- prokáže samostatnost při nácvičku a schopnost orientace v náročném repertoáru

5.2.23 Vyučovací předmět Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba (EZHZT)

Tento předmět je v moderní ZUŠ mostem mezi tradiční hudbou a technologií, otevírá žákům svět moderní hudební produkce, digitálního nahrávání a zvukového designu. V době, kdy je počítač nebo tablet plnohodnotným hudebním nástrojem, učí tento obor žáky ovládat technologie kreativně, nikoliv pouze spotřebitelsky.

Žák přestává být pouze interpretem cizích skladeb a stává se kreativním tvůrcem. Může si vybudovat vlastní virtuální orchestr, experimentovat se zvuky a realizovat své hudební nápady od prvního tónu až po finální nahrávku. Může být cestou k pochopení moderní hudby. Žáci zjistí, jak vzniká zvuk v syntetizátoru, jak funguje mixážní pult a co dělá hudbu moderní a údernou.

Předmět nabízí praktické dovednosti pro život (práce s mikrofonom, nahrávání, ozvučení školní akce nebo tvorba hudby k videu jsou vysoce uplatnitelné v mnoha profesích i zájmových činnostech. Elektronika nenahrazuje hru na nástroj, ale rozšiřuje ji. Žáci se učí nahrávat vlastní hru, vytvářet si k ní doprovody a pracovat s efekty v reálném čase. Tuto činnost mohou inovátorsky propojovat se svojí hrou na hudební nástroj.

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu:

Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba - přípravné studium

žák:

- rozliší sluchem základní druhy zvuků (přírodní, mechanické, elektronické)
- zaznamená jednoduchý zvukový nápad na digitální zařízení
- ovládne základní prostředí jednoduché hudební aplikace pro tvorbu rytmu

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu:

Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba - základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- zapojí základní řetězec zařízení (počítač, zvuková karta, odposlech)
- vytvoří jednoduchou rytmickou smyčku v digitálním prostředí (DAW)
- nahraje a uloží krátký zvukový záznam

2. ročník

- zorientuje se v základních funkcích hudebního softwaru (stopa, region, tempo)
- použije virtuální nástroj pro nahrání jednoduché melodie pomocí MIDI klaviatury
- provede základní střih a úpravu délky nahraného regionu

3. ročník

- aplikuje základní efekty (ekvalizér, reverb) pro úpravu barvy zvuku
- vytvoří vícestopou kompozici s využitím MIDI i audio stop
- vysvětlí rozdíl mezi audio záznamem a MIDI daty

4. ročník

- připraví a zapojí kondenzátorový a dynamický mikrofon pro záznam hlasu nebo nástroje
- nastaví správnou úroveň citlivosti vstupu (gain) tak, aby nedocházelo ke zkreslení
- zpracuje nahrávku pomocí základní dynamické úpravy (kompresor)

5. ročník

- využije automatizaci pro změnu hlasitosti nebo parametrů efektu v čase
- vytvoří vlastní zvuk pomocí jednoduché subtraktivní syntézy (oscilátor, filtr)
- zrealizuje krátký zvukový doprovod k jednoduchému videu nebo animaci

6. ročník

- provede základní mixáž více stop tak, aby byla nahrávka vyvážená a čitelná
- použije pokročilejší editační nástroje (ladění hlasu, rytmická korekce)
- exportuje výslednou nahrávku v požadovaném formátu a kvalitě

7. ročník

- vytvoří a veřejně prezentuje autorskou nahrávku v rozsahu minimálně 2 minut
- prokáže schopnost samostatně ozvučit malé hudební vystoupení
- obhájí zvolené postupy při nahrávání a zpracování své absolventské práce

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu:

Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba - základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- sestaví složitější nahrávací projekt s využitím sběrnic (bus) a pomocných stop (aux)
- provede nahrávání více nástrojů současně s ohledem na přeslechy
- vytvoří komplexní zvukovou plochu pomocí vrstvení syntetizátorů

2. ročník

- zpracuje zvukový design pro konkrétní umělecké zadání (např. divadelní představení)
- aplikuje pokročilé techniky mixáže (paralelní komprese, frekvenční separace)
- použije externí efekty nebo syntetizátory v propojení s počítačem

3. ročník

- provede základní mastering nahrávky pro dosažení profesionálních standardů hlasitosti
- zorientuje se v problematice autorského práva a distribuce digitální hudby
- vytvoří remix nebo re-aranžmá existující skladby s využitím vlastních zvuků

4. ročník

- předvede ucelené autorské portfolio nahrávek různorodého charakteru
- zrealizuje kompletní hudební a zvukovou postprodukci krátkého filmu nebo hry
- prokáže suverénní ovládání zvoleného softwarového i hardwarového vybavení

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu:

Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba - studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- zprovozní domácí nahrávací studio a zorientuje se v softwarovém rozhraní
- nahraje vlastní nástroj nebo zpěv do připraveného hudebního podkladu
- uloží a vyexportuje rozpracovaný projekt pro další sdílení

2. ročník

- vytvoří vlastní doprovodnou stopu s využitím virtuálních bicích a baskytary
- upraví barvu a prostor nahrávky pomocí základních efektových procesorů
- provede čistý střih a vyčištění nahrávky od nežádoucích ruchů

3. ročník

- zrealizuje mixáž vlastních skladeb s důrazem na čitelnost a prostor
- použije MIDI kontroléry pro expresivnější ovládání virtuálních nástrojů
- zorientuje se v on-line nástrojích pro spolupráci na dálku a sdílení dat

4. ročník

- připraví k publikaci ucelený hudební projekt (např. EP nebo autorské album)
- prokáže schopnost samostatně vyřešit technické i kreativní problémy při tvorbě
- prezentuje svou tvorbu na veřejném koncertě nebo on-line platformě

5.3 VÝTVARNÝ OBOR

5.3.1 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Studijní zaměření Výtvarná tvorba nabízí různorodé výtvarné aktivity, obohacuje smyslový a citový život a v neposlední řadě umožňuje uvolnění případného napětí. Kolektivní výuka navíc vede k prohloubení sociálních vztahů. Vyučovací předměty jsou souhrnnými celky, které v sobě nesou pestrou škálu výtvarných technik, přístupů a forem od klasických (kresba, malba, grafika, keramika, sochařství), přes oborově vyhraněné (scénografie, loutkářství, grafický design, divadlo, textilní tvorba) až po novodobé a současné tendence (objektová a akční tvorba, land-art, konceptuální přístup, využití multimédií, galerijní animace atd.)

Cílem výuky nebývá nutně hmatatelný výrobek, ale spíše prožitek procesu přípravy, hledání cest k vlastnímu vyjádření, samotné tvorby a společné reflexe díla individuální nebo kolektivní povahy. Mimo vlastní výtvarné činnosti jsou svébytnými složkami motivační vstup, rozhovor s učitelem nebo vzájemná diskuze, čas a prostor, hodnocení a poznání obohacující každodenní život. Součástí studia je pěstování řemeslné zručnosti, zvládnutí technik a zacházení s materiály a pomůckami a dále hledání nových způsobů použití a vzájemné kombinace nabytých dovedností ve prospěch originálního pojetí. Výslednicí pak může být žák ovládající výtvarný jazyk a samostatně hledající obsahy osobně důležitých témat.

Škola může zájemce o další umělecké nebo pedagogické studium intenzivně připravovat k talentovým zkouškám a odkrývat potenciál v maximální dosažitelné míře v závislosti na odhodlání a pracovitosti žáka.

Přípravné studium

Přípravné studium je branou do základní umělecké školy. Jedná se o mimořádně citlivé období, ve kterém se často rozhoduje o volbě uměleckého oboru nebo budoucím zaměření žáka. Proto mu věnujeme zvýšenou péči a jsme citlivými „vrátnými“ do světa umění. Je určeno dětem od 5 let, studium trvá jeden nebo dva roky. Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně škola organizuje jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně. Žáci získávají elementární pracovní a hygienické návyky, učí se čistotě, zacházet s materiály a pomůckami, dodržovat společně stanovená pravidla, ale i otevřeně komunikovat a hodnotit svůj výkon nebo komentovat pozorované skutečnosti. Přípravné studium vytváří prostor bezpečí, ve kterém se žák může bez tlaku a s pocitem svobody pohybovat a volně vyjadřovat a to nejen výtvarně. K vlastnímu fantazijnímu světu přistupujeme s pochopením a respektem a bez strnulých schémat, která by potlačovala dětskou spontánnost. Zároveň vhodně posouváme hranici osobních cílů a trpělivě žáky podporujeme v jejich úspěšném dosahování.

Základní studium

Základní studium I. stupně je určeno žákům od 7 let a má nejvýše 7 ročníků. Základní studium II. stupně je určeno žákům od 14 let a má nejvýše 4 ročníky. Výuka je organizována ve skupinách maximálně patnácti žáků a probíhá v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně.

Třídu zpravidla utváří kolektiv věkově rozdílných dětí, výuka má často malotřídní charakter, jehož předností je vzájemná podpora a vznik silných sociálních vazeb. Stejná témata tak děti řeší v mnohovrstevné podobě a do různé hloubky podle vlastních dispozic, schopností, potřeb a momentálního rozpoložení. Výuka je kolektivní, ale nese rysy individuální výuky ve skupině.

Studijní zaměření Výtvarná tvorba je koncipováno jako otevřený systém, který rozvíjí vizuální gramotnost, estetické cítění a kreativní myšlení žáka. Výuka probíhá v dialogu mezi tradičními řemeslnými postupy a moderními intermediálními přístupy.

Cílem není pouze osvojení technik, ale především kultivace schopnosti vidět, vnímat a osobitě interpretovat okolní svět. Nevychováváme z každého žáka profesionálního umělce, ale podporujeme k vnímavosti mladého člověka, který dokáže tvořivě přistupovat k řešení problémů, váží si kulturních hodnot a má odvahu k vlastnímu autentickému projevu.

Struktura studijního zaměření je rozdělena do tří vzájemně provázaných klíčových oblastí, které tvoří nedílný celek:

Plošná tvorba

Tento předmět je základním kamenem vizuálního vyjadřování. Zaměřuje se na práci v ploše – od kresebné linie a studijního pozorování reality až po malířský experiment a grafické techniky. Žák se zde učí rozumět barvě, kompozici a rytmu, což jsou dovednosti, které následně uplatňuje i v ostatních disciplínách.

Prostorová tvorba

Předmět přenáší výtvarné uvažování do třetího rozměru. Práce s hmotou, objemem a materiálem (keramická hlína, sádra, drát, papír, textil, dřevo ad.) rozvíjí hmatové vnímání a prostorovou představivost. Žák zkoumá vztah objektu k okolnímu prostoru a učí se technologické kázni, která je nezbytná pro stabilitu a výraz prostorového díla.

Volná tvorba

Tento předmět funguje jako integrující prvek a prostor pro experiment. Překračuje hranice tradičních technik a zaměřuje se na myšlenkový proces, koncept a hledání nových forem (digitální fotografie, instalace, akční tvorba). Volná tvorba učí žáky samostatně plánovat projekty, hledat netradiční řešení a reflektovat svou práci v širším společenském kontextu.

Dále stavíme na těchto pilířích:

Rozvoj kritického myšlení

Žák se učí analyzovat vizuální informace, kterými je v dnešní době obklopen, a dokáže o nich samostatně uvažovat.

Emoční inteligence a trpělivost

Výtvarný proces vyžaduje soustředění a schopnost vytrvat u dlouhodobého úkolu, což posiluje vnitřní stabilitu žáka.

Vizuální komunikace

Schopnost vyjádřit myšlenku obrazem je v současnosti stejně důležitá jako mluvené slovo.

Respekt k tradici i inovaci

Studium výtvarné kultury a dějin umění v rámci praktických úkolů dává žákům povědomí o kulturních kořenech a zároveň je povzbuzuje k hledání vlastních, moderních cest.

UČEBNÍ PLÁN	Studijní zaměření Výtvarná tvorba																		
	Přípravné studium		Základní studium I. stupně							PS /II.	Základní studium II. stupně				Studium pro dospělé				
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
Vyučovací předmět (ročník	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
Výtvarná školka	3	3																	
Výtvarná příprava *										3									
Plošná tvorba			1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Prostorová tvorba			1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Volná tvorba			1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Pro žáky od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. **PS/II.**= přípravné studium před vzděláváním ve II. stupni

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Výtvarná školka** – přípravné studium

žák:

1. ročník

- pojmenuje základní pomůcky a materiály, popíše zásady a pravidla zacházení s nimi
- předvede správné uchopení štětce, tužky, nůžek, palety, případně dalších pomůcek
- zdůvodní důležitost udržování pořádku a hygienických návyků
- vysloví jednoduchou situaci nebo příběh a zobrazí libovolnou technikou

2. ročník

- pokryje malbou celou plochu papíru, v kresbě uplatní bod a linii
- vymodeluje z hlíny tvar a najde pro něj slovní vyjádření
- pečuje o pomůcky, ohleduplně zachází s materiály
- vlastními slovy popíše reprodukci uměleckého díla

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Výtvarná příprava** – přípravné studium

Tento vyučovací předmět je určen žákům od 13 let, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně. Žák v něm získá návyky, základy a zkušenosti práce s materiály a výtvarnými technikami a dosáhne takových výsledků, aby mohl pokračovat v základním studiu II. stupně. Studium je jednoleté a žáci jej zahajují plněním vzdělávacího obsahu základního studia I. stupně.

žák:

- vyjmenuje a namíchá základní a sekundární barvy
- bezpečně používá základní výtvarné pomůcky a techniky
- pečuje o pomůcky a ohleduplně zachází s materiály
- popíše pracovní postup vlastního díla
- vyjadřuje svůj názor v kolektivu a ponechává prostor pro vyjádření druhých
- pokryje malbou nebo kresbou celou plochu velkého formátu
- vymodeluje nádobu z keramické hlíny libovolnou technikou
- představí alespoň dva autory výtvarného umění podle vlastního výběru

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Plošná tvorba** – základní studium I. stupně

žák:

1. ročník

- vyjmenuje základní barvy, zdůvodní jejich pojmenování
- uplatňuje vlastnosti kresby suchým pastelem
- maluje temperovými barvami do mokrého podkladu
- zakládá portfolio svých prací, dlouhodobě ho udržuje

2. ročník

- namíchá sekundární barvy v různých technikách, rozlišuje barvy teplé a studené
- samostatně si vytvoří pracovní prostor a nastaví malířský stojan
- používá princip rytmu, uplatňuje vlastnosti kresby dřívkem a tuží do suchého a mokrého podkladu
- využívá možností papírorytu, malby vodovými barvami

3. ročník

- namaluje nebo nakreslí barevný kruh s primárními a sekundárními barvami
- používá princip kontrastu, uplatňuje vlastnosti kresby štětcem a barvou nebo tuší
- zachycuje strukturu a povrch v kresbě
- využívá možností kresleného monotypu, rozmývání v malbě
- rozliší barvy čisté a lomené

4. ročník

- vysvětlí lomení primárních a sekundárních barev pomocí barev neutrálních
- používá monochromatickou stupnici barvy
- uplatňuje vlastnosti kresby olejovým pastelem a akvarelovými pastelkami
- vytvoří a srovná dílo s důrazem na bod, linii, prostor a barevnou skvrnu

5. ročník

- namíchá škálu odstínů pleťových barev
- popíše princip perspektivy na jeden úběžník
- představí vybraného mistra vrcholné renesance
- využívá možností vícebarevného linorytu a malby akvarelem

6. ročník

- využívá možností malby pastelem do mokrého podkladu a tisku z papírové koláže
- používá zmenšení a zvětšení v kresbě
- využívá možností suché jehly a malby akrylem
- v reálném prostředí nebo na fotografii vyhledá a vyznačí obrazotvorné prvky (bod, linie, plocha, textura, barva, světlo a stín apod.)

7. ročník

- popíše princip symetrie a asymetrie
- využívá možností malby temperovými barvami na barevný podklad a tisku z šablony
- uplatňuje vlastnosti lavírované kresby tuší a perem a používá šrafuru
- nakreslí, namaluje, graficky ztvární nebo vymodeluje portrét nebo autoportrét

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Plošná tvorba** – základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- vysvětlí barevný kontrast
- popíše princip vzdušné perspektivy
- samostatně volí pomůcky, materiály a dostupnou výtvarnou techniku
- představí vybraného mistra impresionismu

2. ročník

- uplatňuje vlastnosti kresby uhlem a používá tvarovou nadsázku
- využívá možností malovaného monotypu, uplatňuje vlastnosti kresby tužkou, zachycuje světlo a stín
- vytvoří grafický návrh obalu fiktivního nebo reálného výrobku
- uplatňuje vlastnosti kresby kuličkovým perem, zachycuje pohyb, využívá možností gumotisku a olejomalby

3. ročník

- využívá možností tisku z koláže, malby špachtlí a jinými méně obvyklými prostředky
- představí vybraného českého umělce, známého i ve světě
- nakreslí a namaluje reálný obraz v exteriéru
- vyjádří objem tvaru pomocí světla a stínů nebo šrafury

4. ročník

- uplatňuje vlastnosti kresby rudkou do suchého a mokrého podkladu
- používá různé druhy linií
- prezentuje cyklus digitálních fotografií na zvolené téma
- nakreslí nebo namaluje studii v přirozeném měřítku
- namaluje strukturální malbu s plastickým účinkem

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Plošná tvorba** - studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- uplatní pokročilé kresebné techniky (rudka, uhel, tuš) při analytické studii lidské figury s důrazem na vnitřní anatomickou strukturu
- vyjádří psychologický výraz nebo náladu v autorském portrétu za využití specifických vlastností zvoleného malířského média (akryl, olej, akvarel)
- vytvoří komplexní malířskou kompozici založenou na záměrném kontrastu mezi lazurní a pastózní technikou

2. ročník

- realizuje vícebarevný tisk z hloubky nebo z výšky s přesným soutiskem a vědomým využitím grafické stylizace
- transformuje reálnou předlohu do abstraktní polohy při zachování vnitřní dynamiky a rovnováhy obrazové plochy

- zanalyzuje a aplikuje barevnou paletu vybraného uměleckého směru 20. století v rámci vlastní volné kompozice

3. ročník

- vyvine vlastní autorský rukopis v rozsáhlejším malířském cyklu na zvolené filosofické nebo společenské téma
- experimentuje s netradičními podklady (kov, dřevo, textil) a jejich vlivem na výslednou estetiku malby či kresby
- provede kritickou reflexi vlastního kresebného vývoje a vědomě potlačí naučená schémata ve prospěch autentického výrazu

4. ročník

- vytvoří ucelenou absolventskou sérii prací, která prokazuje technickou suverenitu a jasně definovaný umělecký názor
- obhájí teoretická východiska své tvorby v kontextu současných výtvarných trendů
- navrhne a zrealizuje koncepci vlastní autorské výstavy včetně doprovodných textů a adjustace

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Prostorová tvorba** – základní studium I. stupně žák:

1. ročník

- aplikuje keramické postupy v modelování (například válečkování, modelování misky)
- vymodeluje tvar s použitím povrchové struktury

2. ročník

- aplikuje postupy nízkého reliéfu
- aplikuje odlévání i modelování ze sádry
- vymezí prostor pomocí různých materiálů a určí obsah prostorového díla

3. ročník

- aplikuje principy komponování z přírodních prvků
- vymodeluje lidskou hlavu ve zmenšené velikosti
- vyjmenuje některé významné románské stavby na českém území

4. ročník

- aplikuje sopečnické postupy v modelování
- aplikuje principy tvarování plošných materiálů v prostorové tvorbě
- vyjmenuje některé významné gotické stavby na českém území

5. ročník

- vytvoří si masku na zvolené téma
- nakreslí, namaluje nebo vymodeluje figuru

6. ročník

- vybuduje prostorový tvar pomocí materiálů lineárního charakteru (dráty, provazy, proutí, pletivo)
- vyjmenuje některé významné barokní stavby na českém území

7. ročník

- aplikuje principy komponování z průmyslových prvků

- zobrazí reálný předmět a použitím výtvarného jazyka posune jeho účinek ke svébytnému výtvarnému vyjádření

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Prostorová tvorba** – základní studium II. stupně

žák:

1. ročník

- vytváří si sbírky různých materiálů, srovnává barevnost, strukturu
- vyjmenuje některé významné stavby vybrané starověké kultury

2. ročník

- vyjmenuje některá vybraná díla moderní světové architektury
- zvětší, stylizuje a abstrahuje přírodní tvar

3. ročník

- komponuje objekty z různých předmětů a hledá jejich nové významy
- vymodeluje tvar s použitím povrchové struktury

4. ročník

- vytvoří v prostoru zmenšený scénografický návrh
- vyjmenuje některé významné renesanční stavby na českém území

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Prostorová tvorba** – studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- vytvoří sochařský objekt, který zkoumá vztah mezi vnitřním a vnějším prostorem formy (práce s negativním objemem)
- realizuje technologicky náročný keramický objekt s využitím pokročilých metod (kombinace materiálů, oxidy kovů, experimentální výpaly)
- interpretuje dynamiku pohybu v sochařské skice z trvanlivých nebo tuhoucích materiálů (sádra, beton, epoxid)

2. ročník

- zkonstruuje prostorovou instalaci, která aktivně pracuje s měřítkem lidského těla a konkrétním architektonickým prostorem
- multiplikuje objektu a následně jej modifikuje
- vyjádří abstraktní pojem (např. čas, napětí, křehkost) prostřednictvím fyzikálních vlastností materiálu (tíha, textura, lom světla)

3. ročník

- zrealizuje projekt v duchu "environmentu" s ekologickým nebo sociálním tématem
- propojí tradiční sochařské materiály (hlína, sádra, kámen) s materiály průmyslovými či syntetickými v harmonický celek
- vypracuje podrobnou technickou dokumentaci a maketu pro realizaci díla ve veřejném prostoru

4. ročník

- předvede prostorovou instalaci nebo monumentální objekt vykazující vysokou míru technologické i estetické náročnosti
- doloží schopnost pracovat s kontextem místa a světla jako s aktivními prvky prostorové tvorby

- prezentuje portfolio prostorových prací dokumentující vývoj od studie k finálnímu materiálovému řešení

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Volná tvorba – základní studium I. stupně**

žák:

1. ročník

- komunikuje a zapojuje se do společné výtvarné akce
- vytvoří jednoduchou instalaci v přírodě nebo v interiéru

2. ročník

- nenapodobuje ostatní, volí vlastní způsob vyjádření
- naplánuje svoji výtvarnou práci a stanoví postup a důležité body

3. ročník

- vytvoří digitální fotografii a upraví ji v počítači
- zorganizuje "živou sochu" s pomocí kolektivu

4. ročník

- využívá možností vícebarevné voskové batiky a strukturální malby
- popíše vjem, který sleduje a pokusí se vytvořit jeho výtvarný obraz

5. ročník

- přichází s novými podněty, samostatně si vyhledá informace o sochaři světového významu
- zorganizuje si zadaný úkol, rozdělí na dílčí cíle

6. ročník

- vysloví názor na pozorovanou skutečnost, vyslechne názory druhých, dokáže se vymezit a najít shody či rozdíly ve vlastním pohledu
- vytvoří objekt a vyhledá na internetu autory zabývající se objektovou nebo akční tvorbou

7. ročník

- vyjmenuje některé významné stavební památky v nejbližším okolí
- samostatně volí téma závěrečné práce a vytvoří jeho veřejnou prezentaci

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Volná tvorba – základní studium II. stupně**

žák:

1. ročník

- samostatně volí pomůcky, materiály a dostupnou výtvarnou techniku
- vyjmenuje některé významné stavební památky zařazené do seznamu UNESCO

2. ročník

- při neúspěchu hledá další řešení a nové možnosti
- zvolí téma, rozvrhne práci v čase, popíše cestu k cíli a vytvoří myšlenkovou mapu
- vyhledá a zprostředkuje konkrétní zprávu o významné události nebo autorovi současného výtvarného umění

3. ročník

- experimentuje a hledá nové způsoby vyjádření
- trpělivě pracuje na dlouhodobém úkolu, případná úskalí popíše a navrhne východisko
- přijímá konstruktivní kritiku a vyjádří k ní svůj postoj, chyby často neopakuje

4. ročník

- chronologicky seřadí a popíše hlavní rysy historických slohů a směrů v architektuře, malířství a sochařství
- navštíví alespoň jednu kulturní akci a reflektuje ji způsobem srozumitelným spolužákům
- navrhne veřejnou prezentaci vlastních nebo společných děl, členění nebo dominantu výstavy
- zdokumentuje některá díla pomocí digitální fotografie nebo videa a vytvoří jejich prezentaci

UČEBNÍ OSNOVY vyučovacího předmětu: **Volná tvorba** – studium pro dospělé

žák:

1. ročník

- definuje vlastní výzkumné téma a zpracuje jej formou intermediálního projektu (kombinace obrazu, textu a digitálního záznamu)
- využije digitální postprodukcí (editace fotografie/video) jako nástroj pro transformaci reality, nikoliv pouze pro dokumentaci
- vytvoří konceptuální autorskou knihu, kde médium knihy slouží jako svébytný umělecký objekt

2. ročník

- zrealizuje performativní akci nebo videoperformanci, která zkoumá hranice mezi autorem a divákem
- zpracuje vizuální esej na aktuální společenské téma za využití archivu, nalezených obrazů (found footage) nebo digitálních stop
- vytvoří interaktivní projekt, který vyžaduje zapojení publika nebo reaguje na vnější podněty (např. světlo, pohyb)

3. ročník

- kriticky zhodnotí vliv digitálních médií a umělé inteligence na současné vizuální umění v rámci vlastní tvorby
- zorganizuje a zdokumentuje umělecký zásah do veřejného prostoru (street art, site-specific instalace, světelná projekce)
- propojí zvukovou složku s vizuálním dílem v rámci audiovizuální instalace

4. ročník

- předloží komplexní autorský projekt, který přesahuje hranice tradičních výtvarných disciplín (např. multimediální přesahy)
- prokáže schopnost samostatně řídit tvůrčí proces od prvotní rešerše a ideového konceptu až po finální prezentaci
- zformuluje autorský manifest nebo teoretické zdůvodnění své tvorby v širším kulturním a společenském kontextu

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na **bezplatné poskytování podpůrných opatření** školou.

Podpůrná opatření mohou spočívat v poradenské pomoci školy, úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů, úpravě očekávaných, resp. ročníkových výstupů vzdělávání, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga, využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící.

Škola vytvoří žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podmínky pro prokázání předpokladů ke vzdělávání v ZUŠ a poskytne zvláštní péči vyjádřenou individuálním vzdělávacím plánem, zpracovávaném obvykle na období jednoho roku; může však být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby. V něm se zohlední specifika znevýhodnění či zdravotního postižení a přizpůsobí se výuka, plnění stanoveného vzdělávacího obsahu a hodnocení směrem k individuálním potřebám a možnostem žáka.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Pro žáka se SVP škola může vypracovat IVP. Ten v uměleckém vzdělávání nejčastěji upravuje např. metody výuky - jiný přístup k výkladu hudební nauky, úprava notového záznamu (zvětšený tisk), časové rozvržení - Úprava délky vyučovací hodiny nebo individuální přístup v kolektivních předmětech a přizpůsobené hodnocení.

Vzdělávání žáků, kteří projevují znaky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, avšak nebyli takto diagnostikováni pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem, případně zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilý žák nebo ředitel školy nesouhlasil s výukou žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, je realizováno podle tohoto školního vzdělávacího programu. Takový žák nemusí splnit stanovené ročníkové výstupy a jeho hodnocení může být ovlivněno výraznou úpravou hodnotících kritérií.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola poskytne mimořádně nadaným žákům zvláštní péči vyjádřenou individuálním vzdělávacím plánem. Je zpracován obvykle na období jednoho roku, může však být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby. Podmínkou je písemné doporučení školského poradenského zařízení a souhlas zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka a souhlas ředitele školy.

Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě komisionální zkoušky.

Žákům, kteří nebyli diagnostikováni ve školském poradenském zařízení, avšak projevují znaky mimořádného nadání může škola nabídnout zvláštní péči v podobě intenzivnější výuky, zvýšením nároků a úpravou hodnotících kritérií ve prospěch rozvíjení mimořádných projevů talentu. Takový žák je vzděláván podle tohoto školního vzdělávacího programu a po dohodě s ním, případně zákonným zástupcem žáka, podporován a výrazněji exponován ve vzdělávacím procesu (např. plněním nadstandardních a samostatných úkolů, častějšími příležitostmi k veřejnému vystupování apod.)

Metodická specifika práce s nadanými:

Nadaný žák potřebuje jiný typ podnětů, aby neztratil motivaci, mezi vhodné podněty patří:

- **Vertikální obohacování** - Např. v hudebním oboru nezadáme žákovi "více stejných skladeb", ale jdeme do hloubky. Mohou se přidat základy kompozice, v technice náročnější interpretaci, ve výtvarném oboru hlubší studium dějin umění v souvislosti s jeho prací.
- **Akcelerace** - Žák postupuje učivem rychleji, přeskakuje repetitivní cvičení, která již ovládl a směřuje k náročnější literatuře/tématům.
- **Mentoring** - Učitel v této fázi přestává být pouze "instruktorem" a stává se partnerem v diskusi. Nadaný žák potřebuje sdílet své vize a cítit, že jeho názor na interpretaci má váhu.

Rozšiřující aktivity

- Pro rozvoj nadání je klíčový kontakt s širším uměleckým světem, pro tento účel mohou posloužit **soutěže a přehlídky**, ideálně jako srovnání s vrstevníky na podobné úrovni. Motivují k preciznosti, rizikem je však tlak na výkon.
- **Mistrovské kurzy a workshopy** - Setkání s jinými pedagogy a špičkovými umělci dodává žákovi novou perspektivu a impulsy, které mu jeho učitel už nemusí vždy umět předat.
- **Kolektivní projekty** - Zapojení nadaného žáka do souborů, kde hraje vedoucí roli (koncertní mistr, korepetitor), rozvíjí jeho sociální kompetence a zodpovědnost.

Psychologický aspekt a role učitele - Učitel nadaného dítěte musí být připraven na:

- Falešnou stagnaci - nadaní žáci občas "stojí na místě", protože vnitřně zpracovávají složitý problém.
- Vysokou sebekritiku - často vidí své chyby ostřeji než kdokoli jiný. Je třeba je učit laskavosti k vlastnímu procesu.
- Potřebu autonomie - nadaný žák chce mít vliv na to, co se učí, potřebuje možnost spolurozhodovat o repertoáru nebo výtvarném tématu.

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

8.1 ZÁSADY A ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků je důležitou zpětnou vazbou, která ve své nezastupitelné roli sleduje postup a růst v jednotlivých časových obdobích studia. Informuje o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka a jeho zákonného zástupce. Škola při hodnocení vychází z dispozic žáka a vlivů na dosažení jeho osobního maxima, učitelé jsou taktní, přívětiví, hodnocení má motivující, povzbuzující a pozitivní charakter. Významným měřítkem jsou společně definované **znaky zlepšení, schopnost sebereflexe a poučení se z chyb, spolupráce s ostatními žáky, samostatnost, dodržování pravidel nebo aktivita nad stanovenou míru.**

Hodnocení probíhá průběžně po celý školní rok, nejčastěji má formu **hodnotícího rozhovoru**, může mít podobu **komentáře** nebo záznamu v žákovském sešitě anebo **volně pojatých hodnotících aktivit podle uvážení učitele**. Učitel vede žáka k řízení svého učení a posiluje odpovědnost za vlastní vzdělávání. Hodnotí žáka objektivně, s promyšlenou náročností, s důrazem na podněcující a rozvíjející efekt.

Splnění ročníkových výstupů v ŠVP je důležitá hodnotící složka, o jeho podílu na celkovém hodnocení rozhoduje zpravidla učitel v celkovém kontextu vzdělávání konkrétního žáka. Žák ví dopředu, za co bude hodnocen a má vždy právo se k hodnocení vyjádřit.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je na vysvědčení vyjádřeno slovně a řídí se zvláštním vnitřním předpisem - **Profesionálním standardem slovního hodnocení** - vymežujícím kvalitu a podobu slovního hodnocení v ZUŠ Bílovec. Je pedagogickým nástrojem podpory učení žáků vycházejícím z formativního přístupu ve výuce. Jeho cílem je poskytovat konkrétní a srozumitelnou zpětnou vazbu, podporovat další rozvoj žáka, popisovat pokrok v čase a opírat se při tom o níže uvedená kritéria.

Komisionální zkouška může mít podobu veřejné prezentace (např. vystoupení, koncert, výstava v prostorách školy nebo mimo ni, účast na významné akci **s přítomností minimálně tří členů pedagogické rady**). Obsahem postupové zkoušky jsou minimálně dva ročníkové výstupy definované v příslušných učebních osnovách. Komisionální hodnocení je založeno na odborném dialogu hodnotitelů s přihlédnutím ke všem aspektům dlouhodobého procesu vzdělávání hodnoceného žáka i jeho momentálnímu fyzickému či psychickému stavu. Učitel provede zápis o vykonané zkoušce.

Kritéria hodnocení:

žák:

- **dodržuje stanovená pravidla, zejména pravidelnou docházku a rozvrh hodin**
- **v pololetí splnil část stanovených ročníkových výstupů, při nesplnění všech na konci školního roku, naplňuje jejich plnění v následujícím období**
- **podílí se na dění ve škole, účastní se akcí školou pořádaných**
- **vyvíjí aktivitu nad rámec standardního přístupu, je inspirací pro ostatní žáky**
- **zejména v hudebním oboru se pravidelně a samostatně připravuje**
- **mapuje svůj pokrok a vyhledává důkazy o učení**

- **spolupracuje s ostatními, účastní se kolektivní výuky a společných činností**
- **stanovuje si osobní cíle, pracuje na jejich dosažení a formuluje obtíže**
- **dosáhl úspěchu v soutěži nebo se prezentoval na veřejnosti**

V případě hodného zvláštního zřetele lze pro potřeby individuálního hodnocení kritéria doplnit, případně přesněji určit jejich rozsah.

8.2 OBLASTI VLASTNÍHO HODNOCENÍ ŠKOLY

Vlastní hodnocení školy považujeme za jeden z nejdůležitějších nástrojů sebereflexe činnosti školy. Jeho použití se stává přirozenou součástí fungování organizace, která usiluje o udržování a zvyšování kvality především v těchto prioritních oblastech:

- **kvalita poskytovaného vzdělávání**
- **personální řízení a profesní rozvoj zaměstnanců školy**
- **podmínky vzdělávání**

Na autoevaluaci se podílejí všichni zaměstnanci školy, její výsledky slouží mimo jiné ke stanovení strategií v uvedených oblastech pro další období. Provádí se opakovaně v pravidelné periodě.